

İstanbul'un su ihtiyacının büyük kısmını karşılayan barajlardaki seviye yüzde 65 ile son 10 yılın en düşük ikinci seviyesine geriledi.

Su bitiyor!

KORONAVİRÜS salgınıyla halk eve kapandı, su tüketimi arttı. Barajlarımızın doluluk oranları geçen yıllara göre düştü. TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Genel Başkanı Dr. Baran Bozoğlu, su tasarrufuna şimdiden başlanması gerektiğini söyledi. Bozoğlu, "Çamaşır, bulaşık makineleri her gün çalıştırılmamalı. Ellerimizi sürekli değil, riskli bölgelere temas ettikçe yıkamalıyız. Belediyeler koronavirüse karşı etkisiz bir yöntem olan sokakları yıkamaktan vazgeçmeli" dedi.

» GÖKHAN BÜYÜK'ün haberi 9'da

İzleyelim, yazalım, tartışalım...

GÖRÜŞLERİNİZİ BEKLİYORUZ

TRT'nin 16 Mart 1920'de İstanbul'un işgâlinde 23 Nisan 1920'de TBMM'nin açılışına kadar olan Kurtuluş Savaşı'nın önemli zaman dilimini dizi yapması gönülleri fethetti

"YA İstiklâl Ya Ölüm" dizisinin içeriğini ele almak, günümüzde yansıyan dersleri çıkarmak ve dizide yer bulan karakterleri tanıtmak için yazı dizisi başlatıyoruz. Tarihçilerimizi, Atatürk üzerine çalışmalar yapanları, yazarlarımızı, dizi izleyicilerini tartışmaya davet ediyoruz. İlk yazılar Dr. Orhan Çekici ve Prof. Dr. Hakkı Uyar'dan... **YARIN BAŞLIYORUZ**

VATAN
EMEĞİ
NAMUS

Aydınlık

KURULUŞ: 1921

6 NİSAN 2020, PAZARTESİ

2.5 TL

GAZETELER İÇİN BİK'E KAYNAK

ACİL
DURUM

Son yıllarda maliyetlerin artması, reklam gelirlerinin azalması ve adaletsiz dağıtılması, yazılı basını darboğaza soktu. Korona salgınıyla gazetelerin ayakta kalması zorlaştı. Devlet bu süreçte Basın İlan Kurumu (BİK)'na kaynak aktararak yazılı basını yaşatmalı

Vergi yükü, maliyet, gelir kaybı...

HÜKÜMET "Ekonomik İstikrar Kalkınma Paketi"nde basın işletmeleriyle ilgili önlem almadı. Duruşmaların ertelenmesi yargı ilanlarını azalttı. BİK resmi ilanlarında düşüş olacak. Gazeteler ciddi bir gelir kaybı yaşayacak ve borçlarını ödemekte zorlanacak. Ekonomideki durgunluk maliyetlerde de büyük artışlara neden olacak. Kurumların üzerindeki ciddi vergi yükünü de hatırlatalım.

BİK kredileri esnekleştirilmeli

KORONA ile birçok gazetenin kapanması büyük ihtimal. Hükümet şu önlemleri almalı: Kağıttaki döviz kur farkı karşılanmalı. Eksik ilan kısmı devlet tarafından BİK'e aktarılacak kaynakla kredilendirilmeli. BİK kredileri esnekleştirilmeli. Kamu bankaları kredi vermeli. Kamu kuruluşları gazete almalı. Birikmiş vergi ve sigorta borçları taksitlendirilmeli. Sicil affı getirilmeli.

MUSTAFA PAMUKOĞLU'nun yazısı 6'da

Anadolu Ajansı
100 YAŞINDA

HABERİ 11'de

Ahu Tuğba ve
ABD'nin hali

ABD'de yaşayan Ahu Tuğba, "Amerika'da paran yoksa insanlar sokakta ölüyor" dedi. ABD'den gelen tüm bilgiler aynı. Koronavirüs ABD'nin yıldızını döktü. Her ülkede Amerikalılar var. Artık "Amerikan varlıkları"nın işi zor.

İSMET ÖZÇELİK'in yazısı 10'da

GÖRÜNMEZ KAHRAMANLARIN HAKLARINI KORUYALIM

Market çalışanları, kuryeler, güvenlik görevlileri... Evde kalanların ihtiyaçlarını karşılıyor. İş yükleri arttı, sağlıkları tehlikede. Tek istekleri haklarını koruyacak önlemler alınması

TÜM-TİS Genel Başkanı Kenan Öztürk tedbirin olmadığı işyerlerinde bakanlıkların denetim yapmasını istedi. Güvenlik-İş Sendikası Genel Başkanı Ömer Çağırıcı genelgelere uyulması çağrısı yaptı. Koop-İş Genel Başkanı Eyüp Alemdar çalışma sürelerinin kısaltılmasını talep etti.

» ERCAN KUÇUK'un haberi 5'te

Soylu'dan Özel'e: Örgüt yalakaları

DHKP-C'li Grup Yorum'un taleplerinin kabul edilmesini isteyen CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel'e, İçişleri Bakanı Soylu'dan yanıt geldi. Soylu, "Ölümlü kutsallaştırıp DHKP-C'nin değirmenine ölü taşıyan da sizsiniz Özgür Özel. Gerçek yüzünüz bir kere daha görüldü, örgüt yalakaları" dedi. 11'de

'ENGEL-SİZ' KÖŞEMİZDE
BU HAFTA:

İyilik de bulaşıcıdır

BÜLENT İNCE'nin yazısı 4'te

Çapa'nın efsanesi Kayacan'ı yitirdik

İSTANBUL Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi Dahili Hastalıklar Ana Bilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. Seyit Mehmet Kayacan, hayatını kaybetti. Kayacan, yüreği insanlık aşkıyla dolu, bütün hastalarına eşit mesafede davranan gerçek bir halk doktoruydu.

» EMİNE AKFİRA'ın yazısı 10'da

Ressam Meriç unutulmayacak

USTA ressam Mehmet Ali Meriç çoklu organ yetmezliğinden hayatını kaybetti. Meriç açtığı sergilerle tip öğrencilerine ve Ulusal Kana'l'a yardım etmişti. Meriç ayrıca Ergenekon kumpası döneminde vatanseverlere sahip çıkmıştı.

» YUSUF ÇELİK'in haberi 13'te

Sağlıkçılarımız
şehit sayılmalı

OKTAY EKŞİ
yorumluyor

SAYFA 2

Okur hattı
0530 163 08 70

YILDIRIM KOÇ
Kapitalizmin mezar kazıcıları

MELİH BAŞ
Uluslararası Kalkınma ve Barış İçin Spor Günü

CENGİZ ÇAKIR
Korkuya yer yok

FERİDUN ANDAÇ
Mevsimsiz sonbahar

ALİ RIZA TAŞDELEN
Salgına karşı iki model

Birinci Dünya Savaşı'ndan Cumhuriyet'in ilk yıllarına kadar salgın hastalıklarla mücadelenin temelinde halka yönelik çalışma yatar. Savaş koşullarında açılan dispanserler, taşınabilir sahra hastaneleri, getirilen aşılar ve niceleri yüzlerce ölümün önüne geçti

Refik Saydam

Edirne Mısır Hilâl-i Ahmer Hastanesi'nde bir koğuş

100 yıl önce salgınlarla nasıl mücadele ettik?

ELFIDE NUR ATALAY

Katip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi

VİRÜS ve salgın hastalıklarla mücadele Anadolu tarihinde ilk kez görülüyor. Yüzlerce yıldır onlarca milletin yaşadığı bu topraklar birçok hastalığa da ev sahipliği yaptı. Hatta Cumhuriyet'in kurulma sürecinde işgal kuvvetleri kadar zarar verdi.

CEPHEDEN CEPHEYE TAŞINAN HASTALIKLAR

Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı yalnızca düşman kuvvetlerle mücadele etmiyor, açılan cepheleden gelen askerlerin getirdiği salgın hastalıklarla da mücadele ediyordu. Frengi hastalığı, Galicya bölgesindeki cepheden dönen Osmanlı askerleriyle; Hicaz'daki kolera, Mısır ve Beyrut bölgesindeki veba ve İspanyol nezlesi de hacılarla, esirlerle ve deniz yoluyla Anadolu'ya taşınmıştı. Bunların dışında tifüs, kolera, sıtma (malarya) ve frengi Anadolu'yu kasıp kavuran hastalıklardı. Bunlardan tifüs Erzurum ve Doğu Anadolu Bölgesi'nde görülmeye başlanmış ancak Karadeniz, Trabzon çevresine asker sevkıyatlarıyla beraber bu bölgelere de taşınmıştı. Özellikle askerler arasında yüzlerce can alan tifüs, savaş esnasında en çok mücadelesi verilen hastalıklardan biriydi.

SAVAŞ SIRASINDA ALINAN TEDBİRLER

Birinci Dünya Savaşı'nda hükümette bulunan İttihatçıların halkçı politikaları, savaş boyunca süregelen salgın hastalıklara karşı mücadelede önemli rol almıştır. Bu minvalde yapılan faaliyetlere örnek olarak:

- **I. Dünya Savaşı yıllarında askerler cepheye gönderilmeden önce “tahafuzhane” adı verilen birimlerde bulaşıcı hastalıklara karşı bağışıklığı güçlendirmek için aşılanması,**
- **Şehirlerde dezenfeksiyon amacıyla önce sabit tebhürhane ve daha sonra ise seyyar buğu ve etüv makineleri kullanılması,**
- **Her kaza ve nahiye yine dezenfeksiyon amacıyla üç buğu sandığından oluşan tebhürhaneler kurulması,**
- **Erzurum, Sivas ve Merzifon'da aşı laboratuvarları açılarak, I. Dünya Savaşı'nda ordunun birçok birliğine kolera, tifüs, çiçek vb. hastalıklar için aşılar yapılması, bunun yanında sivil halka da aşı uygulamalarının ve hijyen çalışmalarının yapılmasını verebiliriz.**

Yukarıda bahsettiğimiz onca önlem ve aşı çalışmaları salgının yayılmasını yavaşlatmış ancak bazılarını durdurmaya yetmemişti. Yıllardır

savaş halinde olan Anadolu topraklarında açlık ve hastalık baş göstermeye devam ediyordu. Bu koşullarda dahi halkımız topraklarını savunmaktan bir adım geri durmamıştı.

Anadolu'daki milli mücadele hareketinin İstanbul Hükümeti'nin yerini almasıyla Osmanlı Mebusan Meclisi kapanmış, 23 Nisan 1920'de TBMM açılmıştır. İlk Meclis'in yaptığı görevlendirmeler Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerini atmış ve kurulmasını sağlamıştır. Bu süreçte, 2 Mayıs 1920'de, TBMM'nin açılışından sonra kurulan ilk kabinede Adnan Adıvar ilk Sağlık

Bakanı olarak seçilmiştir. Dr. Adıvar bir sağlık memuru ile beraber göreve başlamış ve bu dönemde sağlık hizmetlerini koruma ve kurtarma olarak iki bölümde planlanmıştır. Beraberinde kuduz tedavi müessesesi, aşıhane ve bakterioloji bölümleri kurulmuş, Burgaz adasında verem sanatoryumu açılmış ve İtalya'dan çiçek aşısı getirilmiştir.

VATANSEVER CUMHURİYET HEKİMİ: REFİK SAYDAM

1921 yılında Refik Saydam'ın sağlık bakanı olarak görev almasıyla beraber sağlık alanındaki çalışmalar başka bir boyuta ulaşmıştır. Korumacı sağlık hizmetlerinin temellerini atan Refik Saydam aslında bugün Türkiye'de salgın hastalıklarla mücadele sisteminin de mimarıdır. Halk sağlığı çalışmalarıyla öne çıkan Refik Saydam, Mustafa Kemal ile beraber 19 Mayıs'ta Samsun topraklarına ayak basan, kongrelerin her birine katılarak adım adım Anadolu'yu geçen Atatürk'ün yol arkadaşlarından biridir. I. Dünya Savaşı'nda ve milli mücadele yıllarında

cepheden cepheye koşarak hekimlik yapmıştır.

Mustafa Kemal Atatürk Refik Saydam'ın görev aldığı meclis toplantısında “...Hükümeti Cumhuriyetin başı başına bir esas olarak muvaffakiyetle takip eylediği sıhhat mücadelesine, gittikçe vesaitini arttıran bir vüsatle (genişlikle) devam olunmak lazımdır ve mühimdir” sözleriyle sağlık çalışmalarına verdiği önemi belirtmiştir. Bu sözler üzerine Refik Saydam çalışmalara başlamıştır.

Refik Saydam hem vatansever hem de tıbbi donanımlı bir hekim olarak cumhuriyet dönemi sağlık çalışmalarının neredeyse tamamının fikir babasıdır. 10 maddede sağlık hizmetlerinin temel ilkelerini şu şekilde açıklamış ve uygulamıştır:

- **Devletin sağlık teşkilatını kurmak.**
- **Fazla sayıda hekim yetiştirmek.**
- **Numune hastaneleri açmak.**
- **Ebe ve sağlık memuru yetiştirmek.**
- **Doğum ve çocuk bakımevleri kurmak.**
- **Verem sanatoryumunu açmak.**
- **Sıtma, frengi, trahom ve diğer sosyal hastalıklarla mücadele etmek.**
- **Sağlık ve Sosyal Yardım Teşkilatını köylere kadar götürmek.**
- **Sağlık ve sosyal kanunları çıkarmak.**
- **Merkez Hıfzıssıhha Müessesesini ve Hıfzıssıhha Okulu'nu kurmak.**

İLK YILLARDA SAĞLIK POLİTİKAMIZ

Refik Saydam'ın çalışmalarıyla beraber salgın hastalıklarla mücadele kapsamında 3 önemli kongre yapılmıştır. Bunlardan ilki sıtma ve verem tedavisi ve mücadelesi, ikincisi öncelikle trahom ve verem tedavisi, üçüncüsü ise frengi hastalığı gündemiyle toplanmıştır. Mustafa Kemal tarafından da “Ulusun, ulus gençlerinin, çocuklarının sağlığı, sağlamlıkları, gürbüzlükleri üzerine düştüğümüz çok gerekli bir derlik işidir. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nın bu yönden bize kıvanç verecek çalışmalar yapmakta olduğunu görmekteyiz” sözleriyle yapılan bu kongreler takdir edilmiştir. Kongrelerle belirlenen sağlık politikası, sonrasında 1946 yılında Dr. Behçet Uz'un Sağlık Bakanlığı döneminde dahi uygulanmaya devam edilmiştir.

Salgın hastalıklar kapsamında yine cumhuriyetin ilk yıllarında:

- 1-) Veremle mücadele dernekleri açılması.
- 2-) 21 maddeden oluşan sıtma ile mücadele kanunu çıkarılması.
- 3-) Frengi komisyonunun kurulması ve penisilin tedavisi eklenmesi.
- 4-) Trahomla mücadele kapsamında il il gezilmesi ve bir kurul oluşturulması

5-) Çiçek hastalığına karşı aşılama çalışmalarının sistemleştirilmesi.

6-) Kuduz ile mücadele kapsamında İstanbul başta olmak üzere Ankara, Erzurum, Diyarbakır, Konya ve İzmir'de Kuduz Müesseseleri'nin yıllar içerisinde açılması ve en sonunda 1937 yılında Hıfzıssıhha Merkezi'nde kuduz serumunun üretilmeye başlanması gibi çalışmalar yürütülmüştür. Bu çalışmaların sonucunda Türkiye'de salgın hastalıklarla mücadeleye dair sağlık politikaları temelleri oluşmuştur.

HEP BİRLİKTE YENECEĞİZ

Birinci Dünya Savaşı'ndan Cumhuriyet'in ilk yıllarına kadar yürütülen sağlık çalışmalarının ve salgın hastalıklarla olan mücadelenin temelinde yatan en önemli anlayışın halka yönelik çalışma yürütülmesi olduğu görülmektedir. Savaş koşullarında açılan dispanserler, taşınabilir sahra hastaneleri, getirilen aşılar ve daha niceleri yüzlerce ölümün önüne geçti. Bugün üzerinde bağımsız yaşayabildiğimiz bir toprağın olmasını sağlayan atalarımızı işte bu anlayış kurtarmıştı. İttihatçıların ve milli mücadele liderlerinin açlık ve sefalet içerisinde yalnızca düşmanla değil hastalıklarla da mücadelesi bu millete tarih yazdırdı. Liderlerinin arkasında tek yumruk olarak bağımsızlığına el sürdürmeyen bu millet işte bu zorlukları yendi ve bugünlere geldi.

Bugün ülkemizde var olan koronavirüs salgını bahsettiğimiz süreçten bağımsız değildir. Salgına dair devletimiz hem öncesinde hem de şimdi çok ciddi çalışmalar yürütmektedir. Var olan ekonomik krizin etkileri sürmekteken bunun etkisini en aza indirerek, koruyucu sağlık önlemlerini sürdürerek virüsle mücadele edilmektedir. Bize düşen görev, yaşlısıyla genciyle, çocuğuyla ebeveyniyle devletimizin arkasında tek yumruk olmak ve virüsle mücadeleye destek olmaktır. Devletimizle el ele vererek başaramayacağımız şey yoktur.

KAYNAKÇA

■ **Ramazan Çalık, Muzaffer Tepekaya; Birinci Dünya Savaşı Esasında Anadolu'daki Salgın Hastalıklar ve Ermeniler**

■ **Zeugma İ. Uluslararası Multidisipliner Çalışmalar Kongresi, Tam Metin Kitabı, Osmanlı'da Seferberlik Dönemlerinde Salgın Hastalıkları Karşı Halk Sağlığı Muhafazasına Dair Bulgular, Sayfa 1173.**

■ **http://www.turkailehekderg.org/wp-content/uploads/2016/10/Tahud-10-Cilt-20-sayi-2-cumhuriyet-donemi-bulasici-hastalıklar-mucadele.pdf**

Oktay Ekşi'yle

3 SORU CEVAP

Sağlıkçılarımız savaşıyor

MUSTAFA İLKER YÜCEL

1 TÜRKİYE'nin hemen yerinden sağlık personelimizin olağanüstü çabasına yönelik haberler geliyor. Geçen hafta "Salgınla mücadele savaş mantığıyla yürütülmeli" demiştiniz. Savaşın en ön cephesinde kayıplarımız oluyor maaless. Onları şehit olarak belirlememiz gerekmez mi?

Şehitlik bilindiği gibi “dini” bir şeref payesi. İslamiyete göre “şehit” olan doğrudan cennete gitmekle ödüllendirilir. Vatani için savaşan askerlerin “şehit” sayıldığına hepimiz tanığız. O sıfatı taşıyanların yakınlarına “şehit maaşı” verildiğini, onların özel bir saygıya değer sayıldıklarını da biliyoruz. Bunlar “şehitlik” konusunda benim zihnimde olanlar. Ama savaşta canını kaybedenler dışında “şehitlik” payesine kimler layık görülebilir? Bu payeyi kimler verebilir gibi sorulara yanıt vermeye kendimi ehil görmem. Konunun uzmanı denecek kişiler bu soruyu yanıtlarlarsa kanımca daha iyi olur.

Bununla birlikte Türkiye'de siyasi iktidarı kendisine yakın bulduğu bir kimsenin bir olayda canını kaybetmesi halinde ona “şehit” denildiğine tanık oluyoruz. O nedenle “şehit”liğin de siyasetleştirildiğine kanıyım. Dahası... CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun, AKP iktidarının “şehit”ler arasında ayrımcılık yaptığından, özellikle 15 Temmuz 2016 tarihli “darbe” teşebbüsüne karşı çıkarken “şehit” olanlara diğer şehitlerden daha ayrımcılık muamele yapılmasından şikâyet ettiğini de anımsıyoruz. O eşitsizlik giderildi mi, bilmiyorum. Umanım giderilmiştir.

Şehitlikle ilgili bu genel değerlendirmeyi yaptıktan sonra sorunuza bildiğim kadar yanıt vermek isterim:

Kanımca sağlık çalışanlarımız karşı karşıya olduğumuz “Kovid-19” felaketiyle mücadele konusunda gerçekten çok takdir değer bir çaba gösteriyorlar. Bu mücadeleyi gerçekten tam bir “savaş mantığıyla” yürütüyorlar. O nedenle bu sırada hayatını kaybeden tüm sağlık çalışanlarına devletin resmen “şehit” muamelesi yapması kanımca çok yerinde olur. Ama bu muamele yapılırken sağlık çalışanları arasında hiçbir ayırım yapılmamalı, resmen bir hastaneye bağlantısı olmayan ancak bir hastadan virtüs kaptığı için kaybettiğimiz serbest eczane mensupları da “şehit” sayılmalıdır.

2 SON elli yıldır kalkınmanın ayrılmaz ve eğitimin niteliği bakımından ağır bir tahribat yaşamamıza rağmen Türk bilim insanlarının çalışmalarını büyük bir gururla takip ediyoruz. Türkiye bu savaşta bilime yönelik farkındalığı artırmak için neler yapmalı?

Sorunuzun temel yanıtı -hâlâ yerinde duruyorsa- Ankara'da Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi binasının altında büyük harflerle yazıdır. O yazıda Büyük Atatürk'ün 1924 yılı Eylül ayında Samsun'da öğretmenlere hitaben yaptığı konuşmada söylediği “Hayatta en hakiki mürşit (yol gösterici) ilimdir” cümlesi vardır.

Türkiye bugün sizin sözünü ettiğiniz -ben de aynı kanaattemim- çok değerli bilim insanlarına sahip ise, bilelim ki onlar Atatürk'ün söylediği anlayışla eğitim yapan okullarda yetişmişlerdir.

AKP'nin eğitim sistemini tamamen bozan ve “laik eğitimi” yok etmeyi amaç edinen anlayışla yetişenler henüz “bilim insanı” sayılabilecek düzeye gelmediler. Toplumla onların da hizmet verdiği tarihte durumun şimdiki bilim insanı potansiyelimizin çok altına düşeceğinden eminim. Çünkü o potansiyele sahip bir çok çocuğun gizlice açılmış medreselerde ve tarikat yurtlarında eğitim gördüklerine, kafalarına oralarla “düşünme, araştırma, bulma, sorgulama” gibi çağdaş değerler yerine ezberlerin yerleştirildiğine inanıyorum.

3 GEÇEN hafta Maria Callas'ın opera arylarını dinlediğinizi belirtmiştiniz. Callas'ı yakından tanımak isteriz.

Ben “müzişyen” değilim. O nedenle Maria Callas'ın ses yapısı ve bir opera sanatçısı olarak yeteneğini en çok hangi performanslarında sergilediğini söylemeye kalkarsam haddimi aşmış olurum. Ancak kendisinin çok değerli bir soprano olarak uyandırdığı hayranlığa tanığım. Ben de o değerli sanatçıyı CD'lere geçmiş arşivlerinden tanıyor ve biliyorum.

Maria Callas'ın yaşamına gelince: Yunanlı bir sanatçıydı. Kaprisli ve hırçın bir kişiliğe sahip olduğu, yavaşken çok söylenirdi. İtalyan soprano Renata Tebaldi ile uzun süre çetin bir rekabet içine girdiği ama sonra banışıp dost oldukları biliniirdi. Sanattaki eşsiz yeteneği yüzünden “Divina” unvanına sahipti. Evliken Yunanlı meşhur armatör Aristoteli Onassis ile aşk yaşayarak büyük bir skandala yol açması uzun süre gazetelere konu olmuştu. Ancak Onasis sonra ABD Başkanı John Kennedy'nin dul eşi Jacqueline Kennedy ile evlendi. Sorunuz nedeniyle Google'da biyografisini okudum. Genç yaşta vefat ettiğini biliyordum ama vefat sebebinin kalp krizi olduğunu ve o sırada 53 yaşında bulunduğunu o kaynaktan öğrendim.

Bilmiyorsanız susun adam sansınlar

TEOMAN ALILI

MUHABİRLİK yaptılar mı bilmem ama program yöneticiliği, ecnevice; “moderatörlük” ve haber sunuculuğu, ecnevice; “enkırmenlik.” Şimdi bu “enkırmenlik” görevi biraz daha havahı. Yorum yapan ana haber veya gece haber sunucularının kullandığı bir unvan. Dolayısıyla sorumluluğu daha fazla. İşte onlarla aynı mesleği yapıyoruz. Kimlerden mi bahsediyorum? Fatih Portakal ve Gökmen Karadağ. Bir, adı Amerikanca, yayın dili Türkçe olan Fox TV'nin “enkırmeni” diğeri Halk TV'nin “moderatörü” İkisi de aynı “hatayı” yaptı büyük tesadüf eseri.

Fatih Portakal canlı yayında yorum yaparken; “Merkezi hükümet ve yerel hükümet” vurgusunu cümle içinde kullandı, Gökmen Karadağ da programı sırasında geçen kocaman başlığı görmedi; “Merkezi Hükümet, Yerel Hükümet çatışması” kısa zamanda tepkiler gelince ve İçişleri Bakanı “işkillenince” kaz yanmasın diye fırına müdahale edildi ama yanık kokusu her yere sindi. Kaz yanmasın diye özürlü dediler fakat aynı anda yapılan aynı hata üstelik aynı kesimlerin desteklediği “lider” adaylarının ilk sözünü yani “İstanbul, Ankara'dan yönetilemez” hatırlanmca yanık kaz kokusu herkesi işkillendirdi. Hangi herkesi? Elbette Atatürk'ün kurduğu Cumhuriyet'e sahip çı-

kanlarla milli devleti ve üniter yapıyı savunan herkesi. Daha net ifadeyle “milli gemi” içinde olan herkesi.

AKLIMIZLA DALGA GEÇMEYİN

Şimdi düşünelim... Bir televizyon kanalında en siyasi yayınları, yorum yapma hakkına sahip olarak yürüten kişiler “merkezi hükümet” ve “yerel hükümet” tanımlarının anlamını bilmez mi? Bilmiyorlarsa, konuşmadan önce hiç değilse internete sormazlar mı? Hadi sormadılar, bu insanların haberleri hazırlayan bir

haber merkezi, yayını yöneten bir yayın kurulu, bütün sırasında ya da program dahilinde bir editörleri yok mu?

Tam da hükümetimiz Türkiye Cumhuriyeti adına “Milli Dayanışma Kampanyası” açmışken ayrı kampanyaların açıldığı dönemde, “merkezi ve yerel hükümet” tanımlarını yapmaması ne tesadüftür? “Dilleri sürmüş ki başlık hatası olmuş” özürlü dilediler. Özürlü dilemek iyidir ama bazen özürlü de kurtarmaz. Bazı özürlülerin “ama”sı olmaz.

Biz Ulusal Kanal'da eleştirince üstümü-

ze yürüyenler oldu, klavye üzerinde sek sekenler; “Tartışalım, hemen yargılamayın, yanlış ifade etmişler” dediler. Bizim tavrımız nettir. “Merkezi Hükümet ve Yerel Hükümet” tanımının birlikte yapılmasını bir yana bırakın tek başına “Merkezi Hükümet” vurgusu bile sadece işkillenme değil “savaş nedenidir”, ülkemiz yıllardır bölücü terör örgütü PKK'yla ve ağababası ABD'yle niye savaşıyor? Açılım sürecine neden can sipereane karşı çıktık? Türkiye federasyon olmasın diye, bölünmesin diye.

Nerelerde “merkezi hükümet” olur? Federasyonlarda. Mesela parçalanmış Yugoslavya Federasyonu ve fiilen parçalanmış gibi duran Irak gibi ülkelerde. Bir de yeni bir yöntem var. Balkanlar'daki bazı ülkelerde uygulanan “multi ethnical state” yani “çok etnikli devlet.” Onlarda da merkezi hükümetlerin yanı sıra “özerk belediye yönetimleri” var. Bunu da yazalım da belki birileri araştırır. Biz Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin bekası için savaşanlar bazı şeyleri tartışmayız, tartıştırmayız. Özürlü dilemişler, tamam ama unutmamak lazım yayıncılık kamu görevidir. Bu durumda bir söz meseleye cık oturuyor; “Biliyorsanız konuş alım bilsinler, bilmiyorsanız sus adam sansınlar” Tabi bu söz bilmiyip de konuşanlara. Diğerleri... “Akılla dalga geçirmeyenler” anlar.

2003 yılında üretimi durdurulan, 2017'de tekrar açılan etil alkol fabrikası koronavirüs sürecinde ihtiyacı karşılamak için çalışıyor. Çiftçi kuruluştan Amasya Şeker Fabrikası, ithal ürünlerle rekabet etmekte ve istenilen pazar payına ulaşmakta zorlanıyor

Çiftçi kuruluştan fabrika ithale boyun eğdirmeydi

14 yıl atıl kalan Amasya Şeker Fabrikası bünyesindeki alkol fabrikası, koronavirüs salgınının ardından 9 Mart'tan itibaren 2 milyon 200 bin litrelik üretim yaptı. İthal ürünlere gerek olmadığı, yerli makineler ve yerli ürünle üretim yapıldığı belirtiliyor.

Amasya Şeker Fabrikası AŞ Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Saatçı, aynı zamanda bir çiftçi kuruluştan olan Amasya Şeker Fabrikası'nın, Covid-19 sürecinde gösterdiği performansını anlattı. Bünyesindeki etil alkol fabrikasında 2003 yılında üretimin durduğunu anımsatan Saatçı, 14 yıl aradan sonra 2017 yılında dönemin Amasya Milletvekili Naci Bostancı'nın da girişimiyle üretimin yeniden başladığını söyledi.

İTHALLE REKABET EDEMIYORUZ

Saatçı, bu kapsamda, pazarda istenilen paya ulaşmak için medikal tıbbi

bi alanda paketli etil alkol üretiminin yapıldığını bildirdi. Böylece, kamu ve özel hastanelerin etil alkol ihtiyacını sağladıklarını ifade eden Saatçı, fabrika olarak ithal ürünle rekabet edemediklerinden istedikleri pazar payına ulaşmakta sorun yaşadıklarını dile getirdi.

HEDEF 6 MİLYON LİTRE

Saatçı, bu yıl da gıda sanayisi için etil alkol temin ederek üretimi sürdürdüklerine dikkati çekerek, şöyle

konuştu: "Talep olmadığı için elimizdeki 30 bin ton melasın 24 bin tonunu satmıştık. Dünya ve ülke genelinde Covid-19 vakaları baş gösterince derhal harekete geçtik. Elimizde 6 bin ton melas kalmıştı, dışarıdan da 16 bin ton melas olarak 2 milyon 200 bin litre alkol üretmeye başladık. 9 Mart'tan bugüne kadar 2 milyon 200 bin litre alkol üretip piyasaya sunduk. 50 firmaya etil alkol temin ettik. Faaliyetimiz aynı hızla sürüyor. Bu yıl ağustos ayının ortasına kadar 5,5-6 milyon litre alkol

üretmeyi planlıyoruz."

KAR BEKLENTİMİZ YOK

Saatçı, hastanelerin yanında şu anda kolonya ve dezenfektan üreticilerine ürün temin ettiklerini belirterek, ağustosun ikinci yarısından itibaren de şeker fabrikasının çalışmaya başlayacağını aktardı.

İTHALE GEREK YOK

Kesinlikle kar etme güdüsüyle hareket etmediklerini ve ülke menfaati için ne gerekiyorsa onu yaptıklarını dile getiren Saatçı, şunları kaydetti: "Biz çiftçi kuruluştan, Türkiye'de ilk defa bir şeker fabrikasında paketli etil alkol üreten firmayız. Kendi markamızı oluşturduk. Yurtdışına ihtiyaç duyulmayacak şekilde etil alkol üretimimize devam etmek istiyoruz. Bu ülkenin kendi yerli kapasitesi var, ithal etmeye gerek yok. Yerli makineler ve yerli ürünle üretim gerçekleştiriyoruz."

GÜNDE 4 BİN ANTİBAKTERİYEL TULUM

AFYONKARAHİSAR'ın Çobanlar ilçesinde kısa süre önce açılan tekstil fabrikası, siparişler koronavirüs salgını nedeniyle iptal olunca tek kullanımlık antibakteriyel tulum üretim tesisine dönüştürüldü. Bir iş insanı tarafından ilçeye kurulan ve uluslararası bir giyim markasına penye üretmeye hazırlanan tekstil fabrikası, 70 çalışanıyla günde yaklaşık 4 bin adet tulum üretmeye başladı. Tulumlar, medikal firmalar aracılığıyla Türkiye'nin dört bir tarafındaki hastanelere ve sağlık çalışanlarına gönderiliyor.

SIRADA AMELİYAT ÖNLÜĞÜ VAR

Fabrikanın Genel Müdürü Mahmut Çelik, fabrikanın açılışının hemen ardından salgın nedeniyle yurtdışından aldıkları penye siparişlerinin iptal edildiğini söyledi. Bunun üzerine Sağlık Bakanlığının destek verdiği medikal firmalarla bağlantı kurduklarını, onların talepleri üzerine ürün gamını tek kullanımlık antibakteriyel tulum olarak değiştirdiklerini anlatan Çelik, ameliyat önlüğü üretimine de başlamayı planladıklarını belirtti.

Dezenfektan TUNELİ ürettirler

İSKENDERUN Teknik Üniversitesi (İSTE), koronavirüs bulaşma etkisini azaltan "dezenfektan tüneli" üretti. İSTE Bilim ve Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi (İSTE-BTM) Müdürü Prof. Dr. Mehmet Eyyuphan Yakıncı, üniversitelerinin rektörü Prof. Dr. Türkay Dereli'nin öncülüğünde oluşturulan ekiple projeye başladıklarını söyledi. Yaklaşık 3 günlük çalışma sonrası "dezenfektan tüneli" yaptıklarını aktaran Yakıncı, şöyle konuştu: "Üretilen cihaz mevcutlarından farklı. Bu cihaz 70 bara kadar basınç

altında çalışıyor. 6 ila 10 nanometre arasında tanecekleri 3 boyutlu olarak püskürtebilen bir sistem yaptık. Dolayısıyla sensörlü bir sistem. Dakikada en fazla bir litre dezenfektan harcayabilen oldukça da ekonomik bir sistem. Tünele giren kişi üzerinde 40-50 nanometre kalınlıkta bir dezenfektanla çıkıyor. Dolayısıyla kişinin üzerinde bir virüs varsa zaten izole edilmiş oluyor. İlk cihazı üniversite girişine koyduklarını dile getiren Yakıncı, talep doğrultusunda seri üretime başlayacaklarını bildirdi.

AĞRI TEKSTİLKENT'TE MASKE SEFERBERLİĞİ

AĞRI Valiliğince hayata geçirilen ve yoğunluğu kadın çalışanlardan oluşan Tekstilkent'te koronavirüs tedbirleri kapsamında bölgenin ihtiyacını karşılamak için maske üretiliyor.

Valilik tarafından 2018 yılında İl Özel İdareсі kaynaklarıyla temeli atıldıktan kısa süre sonra üretime geçen ve 3 yılda 20 bin kişiye istihdam sağlaması amaçlanan 4 etaplı Tekstilkent'te maske imalatına başlandı.

Türkiye'nin önde gelen giyim firmalarının üretim merkezinin olduğu Tekstilkent'te tamamına yakını kadın çalışanlardan oluşan 300 kişi, Control Tekstil'de dünyada ve ülkede baş gösteren koronavirüs salgınına karşı bölgenin ihtiyacını karşılamak amacıyla maske üretimine geçti.

Koronavirüs salgınına karşı tedbirlerin alındığı tesiste sosyal mesafeye

dikkat ederek beyaz önlük giyip maske ve eldiven takan işçiler, başta Ağrı olmak üzere bölgenin maske ihtiyacını karşılamak için yoğun mesai yapıyor.

ÜCRETSİZ DAĞITILACAK

Firma yetkililerinden Servet Uzak, Vali Süleyman Elban'ın katkılarıyla maske üretimine başladıklarını söyledi. Günde ortalama 200 bin maskeyi 300 personelle ürettiklerini ve ihtiyaç halinde üretimi arttıracak kapasiteye sahip olduklarını ifade eden Uzak, şöyle konuştu: "Ürettiğimiz maskeler Ağrı başta olmak üzere Türkiye'nin her tarafına ve kurumlarımıza gönderiyoruz. Ağrı halkına ücretsiz maske dağıtım kararı aldık. Şu an makinelerimizi bekliyoruz, yeni makineler geldiğinde maskelerin dışında tulum ve

bone üretmeyi planlıyoruz."

KORKUP KAÇMIYORUZ

Maske üreten kadınlardan Hacer Tendürek de koronavirüse karşı ülke olarak zorlu bir süreçten geçtiklerini ve maske üretim topluma yardımcı olmak istediklerini anlattı.

Tendürek, şunları kaydetti: "Tamamıyla bizi ayakta tutan bir firma. Burada bize her türlü yardımcı oluyorlar. Bu zorlu savaşta korkup kaçmak yerine kalıp destek olup üretmeye çalışıyoruz. Sahipleri burayı kapatıp bizi mağdur etmek yerine ayakta durup bizim de onlara destek olmamızı sağladılar. Kadınlar her zaman güçlü olduğu için bu konuda da birbirlerine desteklerini eksik etmiyorlar. Maske üretiminde de el ele, sırt sırta verdik. Tamamıyla yükü omzumza aldık. Hep beraber maske üretimine devam ediyoruz."

BAŞSAĞLIĞI

Çapa Acil Dahiliye
Ana Bilim Dalı
Öğretim Üyesi,

PROF. SEYİT MEHMET KAYACAN'ı

önceki gece geç saatlerde kalp krizi sonucunda kaybettik.

Profesör Kayacan, yüreği vatan ve insanlık aşkıyla dolu, bütün hastalarına kardeşi gibi davranan, örgütçülüğüyle hastaların sorunlarını bekletmeden çözen gerçek bir halk doktoruydu.

Çok değerli bir bilim insanıydı ve gazetemizin en düzenli takipçilerindendi.

Türkiye'nin başı sağ olsun.

Ailesine ve tüm dostlarına sabırlar diliyoruz.

Kerpiç ev kız kardeşlere mezar oldu

DİYARBAKIR'ın Çınar ilçesinde çöken kerpiç evde göçük altında kalan 9 çocuktan iki kız kardeş hayatını kaybetti. Alınan bilgiye göre, ilçeye bağlı Yaprakbaşı Mahallesi'nde, 11 nüfuslu Demiroğlu ailesinin kaldığı iki katlı kerpiç evin kısmen çökmesi sonucu 9 çocuk göçük altında kaldı. Olay yerine gelen jandarma, 112 Acil Servis ve UMKE ekipleri çocukları göçük altından çıkardı. Kentteki hastanelere sevk edilen çocuklardan ağır yaralı olan Güneş (14) ve Dindar (13) Demiroğlu yapılan müdahalelere rağmen hayatını kaybetti. Kerpiç evin aşırı yağışlardan çökmüş olabileceği değerlendirilirken, yaralı 5 çocuk taburcu edildi.

Bülent
İNCE

bulentincebaskan@gmail.com

İyilik de bulaşıcıdır

KORONAVİRÜS hepimizi eve hapsedince sosyal ilişkilerimiz telefonla yaptığımız uzun sohbetlere ya da sosyal medyanın mecralarında uçsuz bucaksız gezintilere evrildi. Yaşamımızı yeni duruma göre tanzim etmeye çalışıyoruz. Virtüse karşı alınan önlemlerin en hayati evde oturmak şeklinde kendini gösterince, evde oturma getirildiği can sıkıntısı temel sorunumuz haline geldi. Dostlar sıkıntıdan patlıyor, odadan odaya gezmenin, pencereden saatlerce dışarıyı seyretenin sıkıntısını anlatıp duruyorlar. İnsanın evinde vakit geçirebileceği bir alışkanlığı, işi ya da meşgalesi yoksa evde oturmak işkence haline gelebilir şüphesiz. Aslında engelli olmayanların yeni tanıştığı bu "işkence" hali, engellilerin hayatının en basit tabirle tarifi... Yaşamlarını yıllardır dört duvar arasında geçirmek zorunda kalanların alınına yazılıdır "evde kal" sloganı. Ya fiziksel ya da sıhhi durumları veya dışarda karşılaştıkları erişim sorunları onları evde kalmaya mecbur eder. Elde değil ama insan düşüncüyü, virtüsün mecbur ettiği evde kalma, sosyal izolasyonu tatbik etme zorunluluğu acaba bir kısım zihinlerde engellilerin sosyal hayata katılmaları için yıllardır verdiği mücadeleyi anlamayı sağlayacak bir ışık çıkmış mıdır? Empati kurmak için iyi bir "fırsat" diyeceğim ama haklı çıkmak uğruna bu felaketi malzeme yapıyor izlenimi vermek de bir hayli canımı sıkıyor doğrusu. Ama yine de aklımdan geçeni söyleyeyim dedim.

Zorunlu olarak evde kalmanın sıkıntısını aşabilmek için naçizane sunacağım tavsiye bol kitap okumak ve film seyretmek yönünde olacaktır. Mesela, dünyada ve ülkemizde engellileri konu edinen çok güzel filmler var. Örneğin, yeni seyrettiğim, senaristliğini iki kere Oscar'a aday olmuş Robin Covandish'in yaptığı, yönetmen koltuğuna Andy Serkis'in oturduğu 2017 yapımı Nefes (Breathe) adlı filmi sizlere önermek isterim. Film izlerken odaklanmanın seyr zevkini arttıracasına inanıyorum. Çünkü kaçırılmaması gereken ayrıntılar var. Engelli filmlerine genelde seyirci sıklıktan korktuğu için çok zor gider. Ya bir dost tavsiyesi yönlendirir on-

ları ya da tesadüfler. Ama bu film öyle değil, herkesin sıklıktan izleyeceği çok güzel bir film. Özellikle oyuncuların performansı gerçekten çok müthiş.

Londra'da başlayan hikâye daha çok Kenya'da yüzünün ortalarında geçiyor. Kenya'da iş yapan, neşeli, hayat dolu bir genç olan Robin (Andrew Garfield) arkadaş grubundaki Diana'ya (Clairene Foy) aşık olup, onunla evlenir. Müthiş bir zenginliğin ve mutluluğun eşlik ettiği burjuva hayatlarının her şey doğal olarak çok iyi giderken, Robin çocuk felci (poliomyelit) geçirir ve boyundan aşağısı tamamen işlemez hale gelir. Genç çiftin hayatı artık bu büyük trajediyle mücadele halinde geçecektir. Biyografik bir eser olan filmin verdiği en önemli mesaj, engellilerin sosyal hayata katılmasında sevgi ve anlayışın, dostluk ve arkadaşlığın hayati önemi... Felç geçirdikten sonra vücut fonksiyonlarının büyük bölümünü kaybeden eşine duyduğu sevgiyi eksiltmek yerine daha da büyüten bir ideal eş, yoldaş durumunu görüyoruz Diana'da. Etrafındaki insanların hatta eşinin dahi şaşkınlıkla izlediği, acımanın zerresinin olmadığı salt sevgi yüklü bu tutku hali, bulaşıcı etkisi olan bir insanıyet modeli sunuyor. Diana'nın merkezinde olduğu bu sevgi ve anlayış halesinin büyüterek Robin'in çevresindeki herkesi, arkadaşlarını ve dostlarını kuşattığını görüyoruz. Film, sevgi ve dostluğu, umutsuzluk ve çaresizliğin hem kişisel hem toplumsal iyileşmesinin on koşulu olarak bize işaret ediyor. Ve iyiliğin virüs kadar bulaşıcı olduğunu hatırlatıyor.

Twitter: @Bulent06975228
Instagram: engelsz_yasam

İLETİN YAYIMLAYALIM

Tüm engellilerin, engelli yakınlarının, engellilerin sorunlarına çözüm arayan kişi ve kurumların katkısını bekliyoruz.

halklailiskiler@aydinlikgazete.com

Türk akademisyenlerden uzaktan eğitim platformu

Üç Türk akademisyen internet bağlantısıyla bilgi aktarımına olanak sağlayan bir 'online eğitim platformu' kurdu. Platformla sağlık çalışanlarına psiko-sosyal destek ve koronavirüsten korunma eğitimleri veriliyor

ANADOLU Üniversitesi (AÜ) ve Eskişehir Teknik Üniversitesi'nde (ESTÜ) görevli 3 akademisyen, çeşitli alanlardan uzmanların bilgi ve becerilerini internet bağlantısıyla uzaktan aktarmasını sağlayan "Academic Portal-Acaport" adlı bir online eğitim platformu geliştirdi.

AÜ Engelliler Araştırma Enstitüsü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Onur Kurt ve AÜ Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ahmet Karakocalı ile ESTÜ Yer ve Uzay Bilimleri Enstitüsünde görevli Doktor Öğretim Üyesi Muhammer Tün, AÜ Teknopark'ta yaklaşık 5 aylık çalışma sonunda uzaktan ders vermenin, seminer düzenlemenin, toplantı yapmanın ve uzman kişiden özel sözlü danışmanlık almanın mümkün olduğu "Acaport" internet platformunu ortaya çıkarttı. Platform uluslararası Medikal Kurtarma Ekipleri Derneği (UMKE-DER),

Türk Kızılayı Derneği ve Sağlık Bakanlığı personelinin uzmanları ile sağlık çalışanlarına psiko-sosyal destek v koronavirüsten korunma eğitimlerinde başarıyla kullanıldı.

ÜCRETSİZ OLACAK

Gelecekte uluslararası düzeyde kullanılması hedeflenen

internet platformunun toplumsal fayda sağlayacak çalışmalar için kurum ve kuruluşlara ücretsiz kullanıma açılması planlanıyor. Prof. Dr. Onur Kurt, Acaport üzerinden gerçekleştirilen görüşmede, Türkiye'de herhangi bir konuda uzmanlığı olan kişilerin bilgilerini hızlı ve kolay bir şekilde paylaşılabilecekleri bir or-

tama gereksinim duyulduğunu fark etmeleri üzerine "Acaport"u geliştirdiklerini söyledi.

Uzmanların bilgi ve deneyimlerini toplumun diğer üyelerine uzaktan eğitim teknolojilerinin avantajlarıyla aktarabilmeleri için bu platformu geliştirdiklerini vurgulayan Kurt, şöyle konuştu: "Bu eğitmenin seçimi. Ancak toplumsal fayda sağlayacak çalışmalar için kurum ya da kuruluşlara platformumuzu ücretsiz kullanıma açabiliriz. Böyle bir ilkemiz var."

BİLGİ DEĞERDİR

Doç. Dr. Ahmet Karakocalı ise dünyada yaygın olarak kullanılan ve insanları bir araya getirme amacı olan programların bulunduğunu belirterek, eğitim ve bilginin en temel değerlerden olduğunu vurguladı. Karakocalı, bir uzmanın ya da akademisyenin Acaport'u tanıması için öncelikle ücretsiz eğitim vermesini istediklerini bildirdi.

AVUSTRALYALI bilim insanları, Kovid-19 virüsü ile enfekte olmuş bir hücre kültüründe anti-parazitik ilaç İvermektin'in viral yükü 5 bin kata kadar azaltabileceğini gösterdiler.

FDA onaylı ilaç "İvermektin, SARS-CoV-2 virüsünün in vitro replikasyonunu inhibe eder" başlığıyla 'Antiviral Research' dergisinde yayımlandılar.

Peter Doherty Enfeksiyon ve Bağışıklık Enstitüsü ile Monash Üniversitesi Biyotıp Keşif Enstitüsü tarafından yürütülen ortak çalışmanın sonuçları, İvermektin'in hücre kültüründe bulunan Kovid-19 viral RNA'sını 24 saat sonra yüzde 93 ve 48 saat sonra yüzde 99.8 azalttığını gösterdi. İvermektin tedavisinin "esasen tüm viral materyalin" kaybına yol açtığını gösteren çalışmada koronavirüs RNA replikasyonunda yaklaşık 5 bin kat azal-

Koronavirüse karşı bir parazit ilacının etkili olduğu gösterildi

Orijinal makaleden alınarak düzenlenmiştir.

ma saptandı.

Monash Biyotıp Keşif Enstitüsü'nden Dr. Kylie Wagstaff, tek bir dozun bile tüm viral RNA'ları 48 saat sonunda yok ettiğini ve 24 saatte bile gerçekten önemli bir azalma olduğunu gösterdiklerini vurguladı.

Dr. Wagstaff, testlerin in vitro olarak laboratuvar ortamında hücre serilerinde ger-

çekleştirildiğini ve ilacın Kovid-19'a karşı gerçekten etkili olup olmadığını görmek için insanlarda deneme yapılması gerektiğini belirtti. Çalışmada, hastalara enfeksiyonun erken fazında verildiğinde viral yükü sınırlayabileceği, hastalığın ilerlemesini durdurabileceği ve bulaşmayı önleyebileceği belirtilerek; koronavirüs için etkili bir anti-viral tedavi seçeneği sunabileceğine dikkat çekildi.

İvermektin, Denque Humması, HIV ve Zika da dahil olmak üzere bir dizi başka virüs için potansiyel bir tedavi seçeneği olarak birçok araştırmada incelenmiş ve çalışılmıştır. Baş biti, uyuz, nehir körlüğü (Onkoseriyazis), kıl kurdu ve kamçılı kurt gibi parazit enfeksiyonlarının Dünya Sağlık Örgütü'nün tedavisi için gerekli ilaçlar listesinde yer almaktadır.

Özgün makale içeriği: www.sciencedirect.com

Doğu Perinçek'in Bütün Eserleri, 30 Nisan'a dek % 40 indirimli

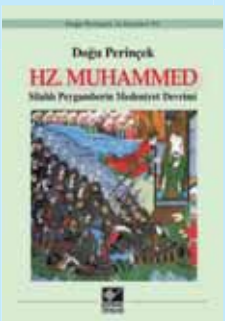
Tarihten bakarak bugünü bugünden bakarak geleceği aydınlatan eserler

ASYA ÇAĞININ ÖNCÜLERİ / 21. YÜZYILDA LENİN, ATATÜRK VE MAO
Dünyanın lanetlileri uyanıyor... 21. yüzyıl Batı'nın değil Doğu'nun yüzyılı oluyor... Bu uyanışın ve bu yüzyılın öncüleri Doğu Perinçek'in kalemiyle bugüne ve geleceğe sesleniyor.

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI VE TÜRK DEVRİMİ / KEMALİST DEVRİMİN BAŞLANGICI
Yüzeysel tarih anlatılarını ve masalları unutun. Birinci Dünya Savaşı'nın gerçek nedenleri ve gerçek sonucunu, Türk Devrimi açısından inceleyen Doğu Perinçek, Kemalist Devrimin başlangıç aşamasını aydınlatıyor.

HZ. MUHAMMED / SİLAHLI PEYGAMBERİN MEDENİYET DEVRİMİ
Doğu Perinçek, Hz. Muhammed'i imanının değil, tarih biliminin konusu olarak inceliyor. Din ve medeniyet ilişkisini, Hz. Muhammed'in elindeki kılıcın tarihsel anlamını, Goethe'nin, Marx'ın ve Atatürk'ün değerlendirmelerini de içeriyor.

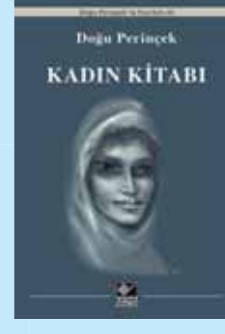
BİLİMSSEL SOSYALİZM VE BİLİM
Materyalist Bilgi Teorisi ve sosyalizmin bilimle kopmaz ilişkisini, Dünyanın, kamuculuğu döne döne keşfettiği bir dönemde, Bilimsel Sosyalizm'in gelişim çizgisi ve 21. yüzyıla aktarılan büyük birikim, mafyalaşan kapitalizmin çöküşünü hızlandırıyor.

FETÖ DARBESİ / KÖKLERİ, YÜKSELİŞİ, EZİLMESİ VE SONUÇLARI
Doğu Perinçek, 40 yıldır mücadele ettiği bu örgütün röntgenini çekiyor, otopsisini yapıyor. NATO'nun yeraltı örgütü FETÖ'nün oluşumu, yükselişi, inişe geçmesi ve ezilmesi süreçlerini, deneyimler ve belgeler ışığında yorumluyor.

ARKADAŞIM DENİZ GEZMİŞ
Doğu Perinçek, Cumhuriyet tarihinde şimşek gibi parlayıp yıldırım gibi yaşayan arkadaşı Deniz Gezmiş'in ardında bıraktığı ışığı anlatıyor. "Arkadaşım Deniz Gezmiş", yalnızca bir anı kitabı değil, 1968'in pratiğini bugünlere taşıyan derslerle dolu bir çalışma.

KADIN KİTABI
Kadınların, ölümlerden, yangınlardan, kafeslerden, tuzaklardan kurtulacağı bir toplum özlemiyle yazdığı kitabında Doğu Perinçek, insanlığın en taşlaşmış sorununu inceliyor. "Kadın Kitabı"nda, güzelliğin kadınlarca tanımlandığı, aşkın kadınlar tarafından anlatıldığı bir dünya ütopyası çıkıyor karşımıza.

OG'DAN OGUR'A / DEVLETİN OLUŞMA SÜRECİNİN TÜRKÇEDEKİ İZLERİ
Türklerde devletin oluşumu konusunda bugüne kadar yazılmış tek çalışma. Türklerin, kabile toplumundan devlet aşamasına geçişini Türkçenin izlerini sürerek inceleyen kitap, tek bir harfin bile yüzlerce yıllık kavram değişiminin simgesi olduğunu gösteriyor.

GÖNÜL DEFTERİ / ERDEMLİ TOPLUMUN PINARLARI
Doğu Perinçek, toprağa verdiğimiz ama erdemlerini havaya savurmadığımız, düştükleri topraktan filizlenen mücadele arkadaşlarını, büyük sanatçıları, aydınları anlatıyor. Perinçek'in gönül defterinde bir araya gelen portreler, özlediğimiz Türkiye'nin ve dünyanın resmini oluşturuyor.

Türk Devrimi'nin Yayınevi

KAYNAK YAYINLARI

www.kaynakyayinlari.com

KOVID-19 BELİRTİSİ GÖSTEREN SAĞLIK PERSONELİNE İŞ GÖREMEZLİK RAPORU

Sağlıkta 'özel' sömürü!

EMEK SERVİSİ

KAMUDA sağlık personeline olan ihtiyaç kendini gün geçtikçe daha da hissettirmeye devam ederken, özel sağlık sektöründe ise hemşirelerle birlikte birçok sağlık personeli ücretsiz izin yanında iş göremezlik raporuyla evlerine gönderilmeye başladı.

Sağlıkta acil olmayan tedavi ve operasyonların ertelenmesiyle zarara girmeye baş-

layan özel hastaneler faturayı emekçilere kesti. Önce yıllık izni kullandırılan sonrasında ücretsiz izne gönderilen sağlık personelinin sayısı artarken Covid-19 belirtisi gösteren özel hastane çalışanlarının hızla tanı kiti ile negatif çıkan test sonuçları sonrası ikinci test sonucu beklenirken 10 günlüğüne evde karantinaya gönderildiği öğrenildi. Ancak özel hastane yönetimleri bunu yaparken personeline iş göremezlik raporu verdi. Bu da ça-

lışanların gelir kaybı yaşamasına neden oldu.

İş göremezlik ödeneği alacak olan bu çalışanların alacağı ücret, son 3 aylık brüt gelirlerinin toplamının son 3 aylık prim gününün toplamına bölünmesiyle elde edilen sayının raporlu olunan gün sayısı ile çarpılmasıyla belirleniyor. Bu da aylık ücretin yaklaşık üçte ikisine denk geliyor. Yani bu durumda çalışanlar aylık gelirlerinin üçte biri

kadar kayıp yaşamış oluyor.

Öte yandan ikinci testler sonuçlanmadan personelinin iş göremezlik raporuyla evine gönderen özel hastanelerin, ikinci test sonucunun pozitif çıkması durumunda ne yapacağı ise merak konusu.

GÖRÜNMEYEN KAHRAMANLAR:

Tedbir, denetim ve dinlenmek istiyorlar

ercan@aydinlik.com.tr

Ercan KUÇUK

tikçe güvenlik görevlileri, kargo-kuryeler ve market çalışanları gibi emekçilerin iş yoğunluğu daha da artacak. Bu meslek gruplarının sendika temsilcileri Aydınlik'a yaşadıkları sorunları ve taleplerini anlattı.

Koronavirüsle bulaşmayı engellemenin en etkili yolu teması engellemek. Bu kapsamda birçok sosyal alan kapatılarak temasın bulunduğu sektörlerde çalışma durduruldu. Ancak bazı sektörlerde koronavirüs sonrası iş yoğunluğu daha da arttı. Tüm Taşıma İşçileri Sendikası (TÜMTİS) Genel Başkanı Kenan Öztürk kargo-kurye çalışanlarının akşamı kadar ellerinden yüzlerce koli paket geçtiğini hatırlatarak tedbirler alınması gerektiğini belirtti. Sağlık tedbirlerinin alınmadığı, "çalışmıyorsanız çıkan gidin" diyen işyerlerinin ol-

duğunu belirten Öztürk, bakanlıkların denetim yapmasını talep etti. Öztürk şunları söyledi:

'ÇALIŞMIYORSANIZ ÇIKIN GİDİN' DENİYOR

"Personelin akşamı kadar elinden yüzlerce koli paket geçiyor. Koliyi aldığı yerde de teslim ettiği yerde de virüs bulaşma riski var.

Örgütlü olduğumuz işyerlerinde maske, eldiven, dezenfekte gibi tedbirler aldık. Ancak sendikası olmayan yerlerde hiçbir tedbir yok. Eldiven maske isteyen işçilere kapıyı gösteriyorlar: çalışmıyorsanız çıkan gidin" diyorlar. Bakanlık nezdinde bir denetim olması lazım. İlaç gıda dışındaki çalışanların bir an evvel durdurulması gerekir. İşyerlerindeki vaka sayıları artmaktadır. Çok daha kötü durumla karşı karşıya kalabiliriz. Diyarbakır'da beni arıyorlar. 'Bizim vardiyamızda 3 tane vaka çıktı ama biz tahliye dahi gönderilmedik' diyorlar. Ama örgütlü olmadığımız için bir şey yapamıyoruz

'ZORUNLU OLMAYAN TÜKETİM DURDURULMALI'

"İnsanlar evlerinden çıkmadan e-ticarette alışveriş yaptığı için buralarda iş artışı yaşa-

nyor. Önümüzdeki günlerde daha da yükselecek gibi görünüyor. Zorunlu olmayan tüketim maddelerinin satışı durdurulmalı. Başka yolu yok. İşçilerin can güvenliği yaşam hakkı söz konusu. Kuryelerin yaşadığı en büyük sorunlardan birisi de imza konusu. İşyerleri teslimden imza alın diyor, vatandaş mikrop bulaşır diye imza atmayacağım diyor."

GÜVENLİK PERSONELİNDE VIRÜS ORANI YÜKSEK

Güvenlik çalışanların sendikası Güvenlik-İş Sendikası Genel Başkanı Ömer Çağrıncı da virüslü mücadele döneminde iş yoğunluklarının arttığını söyledi. Hastane, yurt gibi yerlerde güvenlik için hastalığın görülme oranının da yüksek olduğunu açıklayan Çağrıncı, sorunları şu şekilde anlattı:

"İlk günden bu yana ilk defa tedbirler sağlığı şeklinde alındı. Ama bu süreçte birçok yerde maske eldiven dezenfektan gerekli şekilde dağıtılmadı. Cumhurbaşkanlığı esnek çalışma, kronik hastalıklı olanların idari iznili sayılması gibi birçok genelge yayınlıyor. Bazı yerlerde bu genelgelere uyulmadığını, bazı ku-

Koronavirüs salgınıyla imkanı olan evine kapandı. Ancak market çalışanları, kuryeler ve güvenlik görevlilerinin iş yoğunluğu arttı. Evlerinde oturanların ihtiyaçları için fazla mesai yapan, izinsiz çalışan bu fedakar çalışanlar da alkışı hak ediyor... Ama daha önemlisi sağlıklarını ve haklarını korumak için alınması gereken önlemlere ihtiyaç var!

rum müdürlerinin kendi kafalarına göre işlemler yaptığını görüyoruz.

"Olağanüstü bir dönem yaşıyoruz. Bizlere çok görev düşüyor. İşe gidip gelmede de sıkıntılar başladı. Eşinden dostundan özel araba emanet alanlar var. Yöneticiler işimizi kolaylaştıracak önlemler almıyorlar"

'ÇALIŞMA SÜRELERİ KISALTILSIN'

Türkiye Kooperatif, Ticaret ve Büro İşçileri Sendikası (Koop-İş) Genel Başkanı Eyüp Alemdar bu süreçte mağazaların kapatıldığını, gıda perakendecisi marketlerin faaliyetine devam ettiğini hatırlattı. Marketlerde iş yoğunluğunun artmasından dolayı personelin daha fazla yorulduğunu belirten Alemdar, çalışma sürelerinin kısaltılmasını istedi. Alemdar şunları söyledi:

"Mağazalar kapalı ama gıda marketleri açık. Bu sürecin ne zaman sonlanacağı belli değil. Market çalışanları müşterilerle temasta olduğu için daha risk altında. Bu süreci en iyi şekilde atlatacak istiyoruz. Tüm dünya sıkıntılı bir süreç yaşıyor. Kısa çalışma ödeneğinin şartlarını kaldırdın dedik. Küçük esnaf dahil herkesi kapsamaması talep ettik. Alınan tedbirlere genelde uyulduğunu görüyoruz. Market çalışanları çok yoğun ve risk altında çalıştıkları için daha fazla dinlenerek çalışmak ve çalışma sürelerinin kısaltılmasını istiyorlar."

'İnşaat şantiyeleri acilen kapatılmalı'

AYDINLIK / ANKARA

KORNAVİRÜS salgınının yayılmasını önlemek için insanların toplu halde faaliyette bulunduğu üniversiteler, okullar, işyerleri kapatıldı; inşaat şantiyeleri ise hâlâ açık. İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe, şantiyelerin ciddi risk taşıdığını belirtti. Ankara Mimarlar Odası Başkanı Tezcan Karakuş Candan sağlık inşaatları dışında tüm inşaatların durdurulmasını istedi.

Koronavirüs salgınına karşı peş peşe önlemler alınırken inşaat şantiyelerinde faaliyetlerin durdurulmaması eleştirildi. Şantiyelerde işçilerin birbirlerine yakın çalışmak durumunda olduğuna vurgu yapan uzmanlar, şunlara dikkat çekti: "Birçok işçi aynı yatakhane de yatar, aynı masada yemek yer, çalışırken birçok kişi aynı bardaktan su içer. Şantiyelerde hijyen sağlamak fabrikalardan ve bürolardan çok daha zordur, ayrıca şantiye işçileri sık sık işten ayrılır gider ve yerlerine yenileri gelir, yani ülke çapında dolaşır. Şantiye çalışanlarında da diyabet,

yüksek tansiyon, böbrek, kalp hastalıkları gibi kronik hastalıklar vardır. Şantiyelerin bazı işyerleri gibi birkaç ay kapatılması toplum sağlığı açısından çok önemli olduğu gibi ekonomiyeye de önemli zarar vermez. Önemli olan ara verilen dönemde çalışanların geçimini sağlayacak önlem alınmasıdır."

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Cemal Gökçe, Aydınlik'a yaptığı açıklamada, koronavirüs salgınına karşı sık sık sokağa çıkmayın duyurularının yayınlandığını kaydederek, şöyle dedi: "Koronavirüs salgınına karşı bir sürü önlem devreye sokuldu. Toplu taşıma araçlarında, sokaklarda, marketlerde, pazarlarda insanların birbirine yaklaşmaları engellenmeye çalışılıyor. Ancak inşaat şantiyelerine karşı duyarlılık var. Koşulları itibarıyla ilk durdurulması gereken şantiyeler. Ama hâlâ faaliyetler sürüyor."

Bazı şantiyelerde işçilerin evlerine gidip geldiğini, virüs kapmış birinin hastalığı herkese bulaştırma riski de bulunduğunu ifade eden Gökçe, "İnşaatların birkaç ay gecikmesinden bir şey olmaz. Taahhüdü olan

firmalar varsa bu olağanüstü felaket döneminde sorun yaşanmaz. Önemli olan çalışanların sağlığı. Salgına karşı ülke olarak hep birlikte mücadele etmezsek sonuç alınması mümkün değil" görüşünü savundu.

Ankara Mimarlar Odası Başkanı Tezcan Karakuş Candan da yaptığı açıklamada, konu ile ilgili çok sayıda şikayet aldıklarını belirtti: "Sağlık yapılan ve ilgili alanlar haricindeki, zorunluluk arz etmeyen tüm şantiyelerin durdurulması gerekiyor. İşçilerin, mühendislerin sağlığı söz konusu. İnşaatların kapalı olduğu süreçte de çalışanlar ücretli izne ayrılmalıdır."

EYT'lilerle ilgili yasa teklifi değerlendirilmeli

AYDINLIK / ANKARA

CHP Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güler, iş bularak çalışan emekliliğe yasa takılanların da koronavirüs salgınına nedeniyle işini kaybettiğini belirterek bu konuda verdiği yasa teklifinin TBMM'nin gündemine alınarak yasalaştırılmasını istedi. Teklifin yeniden gündeme getirilmesini isteyen Güler'in yasa teklifi iki maddeden oluşuyor. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na eklenmesini önerdiği geçici madde şöyle:

"Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte bu kanun ve mülga Sosyal Güvenlik Kanunlarına göre emeklilik için gerekli prim gün sayısı ve sigortalılık süresi veya hizmet süresi koşullarının sağlayanlar yaş koşulu aranmaksızın emekliliğe hak kazanır. Kanun yürürlüğe girdikten sonra 3 ay içinde başvuranlar yaşlılık aylığı bağlanır. Uygulama esasları SGK tarafından belirlenir."

İŞ HUKUKU

yemek çıkıyor ya da yemek parası ödeniyorsa, evden çalıştığınız dönemde de yemek parası ödenmelidir. Sigortanızın da her zamanki gibi yatırılması gerekir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun "uzaktan çalışma"yı düzenleyen 14. maddesinde uzaktan çalışma, "işçinin, işveren tarafından oluşturulan iş organizasyonu kapsamında iş görme edimini evinde ya da teknolojik iletişim araçları ile işyeri dışında ye-

rine getirmesi esasına dayalı ve yazılı olarak kurulan iş ilişkisidir" biçiminde tanımlanmaktadır.

Sizin durumunuzda, işverenin izniyle evden çalıştığınız bu geçici süre için yeni bir iş sözleşmesi imzalamamış olmanızın sorun yaratacağını tahmin etmiyoruz.

Sorularınızı calismahayati@aydinlik.com.tr adresine gönderebilirsiniz.

Kapitalizmin mezar kazıcıları

MARX ve Engels'in 1847 Aralık'ta yazdıkları ve 1848 Şubat'ta yayımlanan Komünist Manifesto'da "Bu nedenle burjuvazinin yarattığı, her şeyden önce, kendi mezar kazıcılarıdır" ifadesi yer alıyor. Engels de Komünist Manifesto'nun 1893 yılındaki İtalyanca baskısına yazdığı önsözde kapitalizmin kendi mezar kazıcılarını ortaya çıkardığını yazıyordu.

Marx ve Engels'in "mezar kazıcı" ile kastettikleri, işçi sınıfıdır. Kapitalizm geliştikçe, işçi sınıfı nitel ve nitel olarak güçlenir. Kapitalizm, sayılan ve nüfus içinde oranlanı giderek artan işçilerin yaşamını bir cehenneme çevirir. İşçiler de, son derece doğal olarak, önce kapitalizmin sonuçlarına (kapitalizmin yol açtığı çok kötü çalışma ve yaşam koşullarına) ve ardından da kapitalizme karşı çıkıyor ve yepyeni bir siyasal, ekonomik ve toplumsal düzenin kurulmasına yönelirler. Kapitalizmin mezar kazıcılığından kastedilen bu olgu ve süreçti.

İşler böyle gelişmedi.

MEZAR KAZICILIĞINDAN 'KAPİTALİSTLERİN KÖPEKLİĞİ'NE

Sermayedar sınıf da tarihten ve yaşadıklarından dersler çıkarır ve öğrenir. Gelişmiş kapitalist ülkelerdeki sermayedarlar, işçi sınıfının bu "mezar kazıcı" potansiyelini gördükçe, özellikle 19. yüzyıl ikinci yarısından itibaren, sömürgeleğin sömürülmesinden sağladıkları kaynakların bir bölümünü, kendi ülkelerinin işçi sınıfına (yalnızca bu işçi sınıfının kaymak tabakasını oluşturan işçi aristokrasilerine değil, işçi sınıfının tümüne) vermeye başladı. Böylece bu ülkelerin işçi sınıfı, mezar kazıcılığından çıktı, emperyalizmin ve kapitalizmin destekçileri veya payandalanına dönüştü.

Bu dönüşümün en ilginç sonuçlarından biri, 1-7 Eylül 1920 günleri toplanan Bakü Doğu Halkları Kurultayı'nda alınan "Avrupa, Amerika ve Japonya'nın İşçilerine Çağrı" kararıdır. Bu kararda şöyle denmektedir: "Bizim yaralarımızı görmediniz; bizim keşer ve yakınma dolu şarkılarımızı duymadınız; bizim insan değil de siğir olduğumuzu söylediklerinde, sizin kendi zalimlerinizi inandınız. **Sizler ki kapitalistlere köpeklik ediyordunuz; bizi kendi köpeklerinize olarak gördünüz.**" Diğer bir deyişle, bir dönem kapitalizmin mezar kazıcılığı yapanlar, kapitalistlerin köpeklerine dönüşmüştü.

ANTIEMPERYALİST MÜCADELE

Bu dönüşüm, kapitalizmin mezar kazıcılarını değiştirdi. Kapitalizmin tarihin çöplüğüne atılabilemesi için sömürge ve yarı-sömürgeleğin kurtuluşu önkoşul haline geldi. Kapitalizmin mezar kazıcılar artık emperyalist ülkelerin işçi sınıfı değildi; anti-emperyalist mücadeleyle katlan halklardı. Kapitalizm ancak emperyalist sömürüyle ayakta kalabiliyordu. Bu sömürü damarlarının kesilmesi, kapitalizmin sonunu getirecek ama mücadeleydi.

Günümüzde kapitalizmin mezar kazıcılarına yenileri ekleniyor.

Kapitalizmin artık işçilerin çalışma ve yaşam koşullarını 19. yüzyılın ilk yarısından olduğu gibi cehenneme çevirmiyor. Hatta üretici güçlerde sağladığı ilerlemeyle, çalışma ve yaşam koşullarında çok önemli iyileştirmeler de sağladı. Ancak dönem dönem yaşanan ekonomik krizler, nüfusun giderek artan bölümünü oluşturan işçilerin işsizliğine ve yoksulluğuna neden oluyordu. Bu olumsuzluktan kontrol altına almak amacıyla kurulan sosyal güvenlik sistemleri de uzunca bir dönem işi işledi.

Günümüzde bunlar değişiyor.

KAPİTALİZMİN YENİ MEZAR KAZICILARI

Kapitalizmin özellikle perakende ticarete girmeyle, esnaf ve sanatkarın tasfiye süreci hızlanarak devam ediyor. Ancak esnaf ve sanatkarın yaşadıkları büyük sorunların sorumlusu olarak kapitalizm görmeleri ve ona karşı tepki göstermeleri epeyce zor. Böyle bir toplumsal ve siyasal hareket görmüyoruz.

Diğer taraftan, kapitalizmin gelişmişlik düzeyi, doğaya ve insan sağlığına çok büyük zarar veriyor.

Kapitalizm, gösterişçi tüketimi bir çılgınlığa dönüştürdü. İnsanlar sürekli tüketme sevdasına kapıldı. Anadolu'nun sade yaşama geleneğinin yerini, birbirine tükettiği ürünlerle hava atan insanların aklı. Bu dönüşüm yalnızca Türkiye'de değil, tüm dünyada. Kapitalistlerin kâr edebilmesi için doğanın bize sunduğu kaynaklar hızla tüketiliyor. Bu tüketim çılgınlığının doğa üzerindeki tahrip edici etkilerini yaşamaya başladık. İklim değişiyor. Kutuplar eriyor. Hava ısınıyor. Koronavirüs nedeniyle üretimdeki gerileme sonrasında bile doğa koşullarında küçük bir iyileşme sağlandığı belirtiliyor.

Ayrıca koronavirüsle mücadele sürecinde kapitalist anlayışla biçimlendirilen bir sağlık sisteminin ne kadar yetersiz olduğunu yaşayarak gördük. Kapitalizme karşı olanları bunu zaten söylüyordu. Koronavirüs musibeti bunu bütün insanlığa öğretti.

Kapitalizmin mezar kazıcıları günümüzde yalnızca anti-emperyalist mücadele verenler değil. Dünyamızı, sağlığını ve hayatımızı kurtarmak isteyen herkes, kapitalizmin mezar kazıcılar kitlelerinin potansiyel mensuplarıdır. Kapitalizme karşı çıkmadan yalnızca kapitalizmin bazı sonuçlarına karşı çıkan "Greenpeace" gibi çevrecilerin çabalarının sonuçsuzluğu kanıtlandı. Doğayı ve kendilerini kurtarmak isteyen herkes kapitalizme karşı mücadeleye katılmak zorunda kalacaktır.

6.5728

dolar

7.2002

avro

2142TL

Cumhuriyet altını

89.384

BİST - 100

11.22

faiz

\$ 22.78

b. petrol

Uluslararası Kalkınma ve Barış İçin Spor Günü (2020)

BUGÜN 'Uluslararası Kalkınma ve Barış İçin Spor Günü (UKBİSG)'. Spora yoğun bir ilgi ve ulaşılabilir olanaklarına karşın, olumlu değerlerin temelini oluşturması konusunda sorunlar olduğu bilinir. Bu sorunlar karşısında Birleşmiş Milletler (BM) tarafından sporun kalkınma ve barış amaçlarına yönelik olarak konumlandırılması için farkındalık amacıyla 6 Nisan UKBİSG (İngilizcesiyle International Day of Sport for Development and Peace kısaltmasıyla IDSDP) olarak ilan edildi.

Birleşmiş Milletler böylelikle sporun ekonomik ve sosyal kalkınma üzerinde olumlu etkisi olduğunu vurgulamaya çalışmaktadır. BM bu günde farkındalık yaratmak için hükümetleri, uluslararası ve ulusal kuruluşları, spor kuruluşlarını ve kitle örgütlerini görevle çağırır. BM çatısı altında bir Kalkınma ve Barış İçin Spor Ofisi olduğundan ve bunun da esgüdümüne katkıda bulunduğu bir Uluslararası Forum olduğundan da söz edelim.

2013'de kabul edilen bu günün aslında öncesi de var, şöyle ki: 1994 Uluslararası Spor ve Olimpiyat yılı; 2005 Uluslararası Spor ve Fiziksel Eğitim yılı olarak ilan edilmişti. 2010 yılındaki Milenyum Kalkınma Hedefleri belgelerinde ise spor, bu hedeflere ulaşmada işbirliği için bir kalkınma aracı olarak kabul edilmişti.

2020 ANA TEMASI

BM tarafından bu yıl 6 Nisan kutlamalarında 'Covid 19 Salgını Süresinde Spor ve Fiziksel Etkinlik (Sport and Physical Activity During COVID-19)' ana tema olarak seçilmiş. Amaçlanan şey olarak da şu vurgulanmış: İnsanlarda COVID-19 hakkında farkındalık yaratmak, topluluk ve takım ruhunu, dayanışmayı güçlendirmek, bulaşmaya karşı önlemleri uygulamak sürecinde fiziksel olarak da aktif olmalarını sağlamak. Burada fiziksel aktivite ile kast edilen şey fiziksel egzersizler yapmaktır.

Bilindiği üzere spor salonları, havuzlar ve oyun sahaları vb. fiziksel faaliyet olanaklarına ilişkin yerler önlem olarak kapatıldılar. Ayrıca spor camiasının da etkinlikleri durmuş vaziyette. Her ne kadar spor şirketleri profesyonel oyuncuların seyrisciz oynatmaya çalışırlarsa da o iş yürümedi. Peki bu sporla ilgilenen amatör ve profesyoneller ne yapacak?

BM'e göre bu durum, fiziksel olarak aktif olmayı durdurmamız, sporla etken olarak ilgilenenlerin spor çevresinden kopması anlamına gelmemelidir. Aksi halde salt fiziksel olarak değil, toplumsal olarak da etken olmamız ortadan kalkar. Dünya Sağlık Örgütü bu salgın sırasında kimi eleştirilere maruz kaldı ve bunların kimileri haklıysa da, hatta DSÖ uluslararası ilaç ve tıp lobisinin çıkarlarına uygun davranan bir örgüt olarak nitelendirilebiliyorsa da bu konuda kimi tavsiyelerde bulunmuş.

DSÖ diyor ki: Haftada 150 dakika orta düzeyde yoğunluklu veya 75 dakika şiddetli / kuvvetli fiziksel aktivite ya da bunların birleşimini yapın.

DSÖ bunun için hiçbir donanım kullanmadan ve çok sınırlı bir fiziksel alanda bunun nasıl yapılabileceğine ait ipuçları ve tavsiyelerde bulunmuş. Gerçi bu amaçla dijital ortamda çok miktarda yazılı ve görsel kaynak var. Bu konuda aşağıdaki aşağıdaki dipnotta (1) verilen bağlantıdaki örütbağa bakmanızı salık veriyoruz.

Kimi uzmanlara göre, yapılan orta şiddetli egzersizler, vücuttaki antikor oranını yaklaşık yüzde 20 oranında artırabilmekte, akyuvar gözetlerinin sayı ve işlevlerini artırabilmektedir. Egzersizin kalp ve damar dizgeminin çalışmasına olumlu etkisiyle pompalanacak kanın niteliği ve niceliğini belirlemektedir. Beynimizin oksijenlenmesini sağlayarak zihinsel gücümüze de olumlu katkıda bulunmuş olunuz.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER'İN ÇAĞIRISI

BM bu konuda herkesi bugün ve sonrasında fiziksel olarak aktif olmaya, sağlıklı kalmaya, fiziksel ve sosyal mesafeyi korumak zorunda olduğumuz bu günlerde dayanışmamızı göstermeye çağırıyor. Böyle yaparsak takım ruhu bize bu beladan birlikte kurtulmada yardımcı olacaktır.

(1): Bu konuda şu bağlantıya bakılabilir: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/physical-activity>....buraya bağlanınca Türkçe çeviri seçeneğini tıklayınca Türkçe okuyabilirsiniz. Ayrıca bol videolu, seversiniz.

Gazeteler darboğazda. Bağımsız medya ülke güvenliğinin temelidir. Korona, gazeteleri batma noktasına getirmesin. Güvenlik için basın olmazsa olmaz. Gazeteler batmasın. Gazeteler ayakta kalmakta zorlanıyor...

SON birkaç yıldır Türkiye ekonomisinde yaşanan ekonomik sıkıntılar nedeniyle satışların düşmesi, maliyetlerinin artması, reklam pastasının küçülmesi ve adaletsiz dağıtım, gazete okur sayısında genel olarak düşme gibi nedenlerden dolayı çok ciddi darboğazdan geçiyor.

2018'de dolardaki yükseliş kâğıt maliyetlerini olağan dışı tutarlara getirmiş ve kâğıt tedarikini zorlaştırmıştı. Buna bağlı olarak birçok gazete satış fiyatlarını artırdıkları halde doğan zararlarını kapatamadılar.

Şimdi korona nedeniyle dünya ve ülkemiz büyük bir savaş veriyor. Korona virüsünün insanlığa verdiği kayıplar, sağlık sisteminin zorlanması ve arkasından beklenen büyük ekonomik çöküntü koronadan sonra başka bir dünya ile karşılaşacağımızı işaret ediyor.

Bu süreçte en büyük sıkıntıyı emekçilerimiz, esnafımız, çiftimiz, küçük işletmelerimiz yaşıyor. 150 bin civarında işletme kapalı. Korona sonrasında neler olacağı konusunda oldukça büyük endişe yaşıyoruz.

Bu büyük belanın zararlarını telafi etmek ve ekonomik çöküntüye meydan vermemek için Hükümet, "Ekonomik İstikrar Kalkını Paketi" açıkladı ve önlemler bir bir uygulamaya konuldu. Ama pakete baktığımızda basın işletmeleri ve televizyonlar bu pakette yok. Özellikle gazeteler ciddi sorunlar yaşarken ve koronadan sonra ayakta kalmaları zorlaşmışken desteklerden mahrum kalması üzücü bir durum. Oysa şu anda korona nedeniyle gazeteler de çok ciddi zorluklar yaşıyor ve daha da yaşayacak.

GAZETELERİN SORUNLARI

Yazılı basın bugün ciddi satış kaybı yaşamaktadır. Bunun çeşitli sebeplerini şöyle sıralayabiliriz.

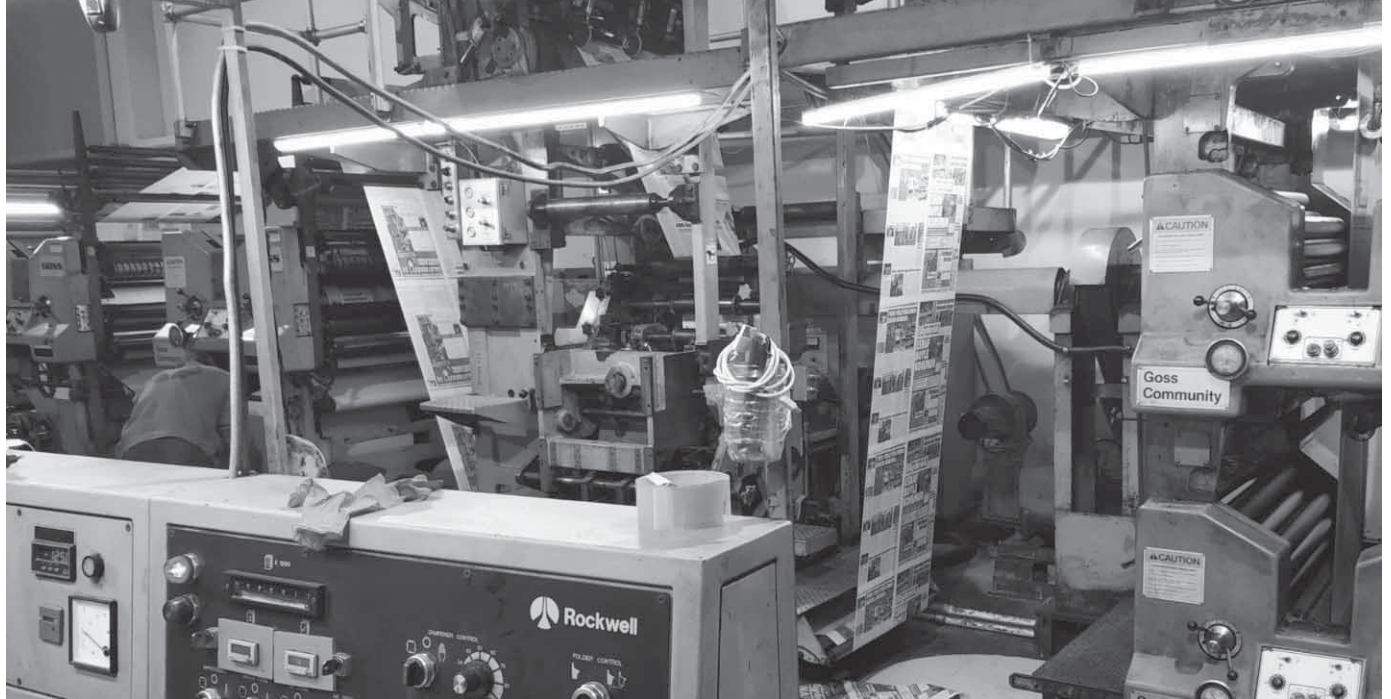
1-Gazete okur sayısının dijital haberciliğin gelişimi, Babıalî gazeteciliğinin sona ermesi ve okuma alışkanlığında azalma nedenleri ile düşmesi sonucunda gazetelerin satış gelirleri ciddi biçimde azalmış ve satış fiyatı üretim maliyetini bile karşılayamaz durumda.

2-Gazete kâğıdının ekonomik yapısında yaşanan krizler ve basının işletmelerinin kâğıdı serbest piyasa fiyatı üzerinden satın alma zorunluluğu son yıllarda gazetelerin kâbusu oldu. Gazete kâğıdında dışarıya neredeyse yüzde yüz bağımlılık döviz hareketlerine göre kâğıt fiyatlarını etkilemiş ve işletmeler bu maliyet farklarını satış fiyatına yansıtamayarak ciddi zararlarla uğradılar.

3-Özel reklam pastasının küçülmesi ve özel sektörün reklam bütçelerini hakkaniyete dayalı olmadan gazetelere pay etmeleri patronu olmayan, okuyucularının destek ve yardımları ile ayakta kalmaya çalışan gazetelerin oldukça zora soktu. Oysa gazete gelirlerinde özel reklam gelirlerinin payının en az yüzde40- 50 olması beklenir. Ama son yıllarda maalesef birçok gazete özel reklam pastasından hakkı olan payını alamadı.

Özel reklamlardan pay alabilmek için savaş veren gazeteler tirajlarını artırmak için büyük masraflara girmektedirler. Baskı adedi arttıkça kâğıt maliyeti artmakta ve zarar büyümektedir.

4-Resmi gazetenin dijital yayına geçmesi ile gazetelerin Basın İlan Kurumu (BİK) tarafın-

dan dağıtılan resmi ilan gelirlerinde de ciddi bir azalma oldu. Öte yandan duruşmaların nisan sonuna kadar ertelenmesi ve koronavirüsle ilgili mahkemelerde de alınan diğer önlemler nedeniyle yargı ilanları düşmüş durumda. Bu da BİK nisan ve izleyen bir iki ayda resmi ilanların oldukça azalacağını gösteriyor. Bu da gazetelerin Mart-Nisan-Mayıs 2020 hakediş ve ödemelerini olumsuz biçimde etkileyecek. Oysa gazeteler ödeme planlarını her ay ortalama almayı beklemedikleri BİK hakedişlerine göre yaptılar. Bu yüzden ciddi bir gelir kaybı doğacak.

5-Yaşanan ekonomik sıkıntılardan dolayı diğer maliyetlerde de büyük artışlar söz konusudur.

6-Gazeteler yayınladıkları haberler ve yazarlarının yazıları nedeniyle ciddi cezalara muhatap olmakta ve bu cezalar artık katlanılmaz hale gelmektedir.

7-Son olarak şunu söyleyebiliriz ki basın işletmelerinin vergi yükü ciddidir. Zarar ettikleri ve çok sınırlı nakit akışları olduğu için tahakkuk eden vergi ve sigorta primleri borçlarını ödeyememektedirler. Tüm yapılandırma-lardan yararlanmalarına rağmen, taksitlerini bile ödeyememektedirler.

GAZETELERİN EKONOMİK YAPISI

Gazetelerin arkasında zararları finanse edecek ticari işletmeleri de içinde barındıran holdingler yoksa neoliberal politikaların uygulandığı ülkemizde ayakta kalması çok zordur.

Çünkü basın işletmeleri oligopol pazar koşullarının içinde faaliyet göstermektedir. Alıcıların yani okuyucuların büyük çoğunluğu ekonomik sıkıntıya düştiklerinde veya gelirleri azaldığında gazete satış fiyatı artırsın artmasını alımdan vazgeçmekte ve televizyon mecrasına yönelmektedir.

Basın işletmelerinin işletme modelinde iki ayrı ürünün satışı söz konusudur. Birincisi okura gazeteyi bir ürün olarak satmak; ikincisi de hedef kitlenin reklam verene ulaşmasını sağlayan reklam alanlarına girmek.

Son yıllarda ve yaşadığımız süreçte bu işletme modeli ile hedeflere ulaşmak oldukça zor gözükmektedir.

KALKAN PAKETİNDE BASIN YOK

Korona krizinin yaratacağı hasarı azaltmak için açıklanan ve teşvik ve önlemlerin adım adım uygulamaya sokulduğu Kalkan Paketi maalesef gazetelere kalkan olmaktan uzaktır.

Bir anlamda kamu hizmeti gören gazetelerin pakette sadece kısa çalışma ödeneği ve kamu borçlarının ertelenmesinden yararlanacak olması -ki bu önlemlerin ne yarar getireceği de belli değil- gazetelerin ya üvey evlat olarak kabul edildiğini ya unutulduğunu ya da batan bat-sın kalan kalsın, diye düşünüldüğünü gösteriyor. Umuyoruz ki unutulmuş olunsun.

GAZETELERİN TALEPLERİ

Yukarıda açıkladığımız gibi basın işletmelerinin ayakta kalması zor gözüküyor. Korona ile birçok gazetenin kapanması büyük ihtimal. Toplumun haber alma özgürlüğüne cevap veren gazeteler bir anlamda ülke güvenliği için birçok şart yanında olması gerekenlerden biridir. Bu itibarla gazetelerin yayınlarını sür-

dürmeleri sağlanmalıdır.

Bunu da sağlayacak devletin kendisidir. Gazetelerin yaşaması için alınması gereken önlemler ve destekleri gazetelerin hükümetten talebi olarak şöyle sıralıyoruz:

1-Kâğıt ile İlgili Önlemler

■Döviz kurunun yükselmesi nedeniyle artması muhtemel kâğıt fiyatlarında döviz kur farkının 31 Aralık 2020 tarihine kadar devlet tarafından karşılanması

■Devletin bir kamu kuruluşuna kâğıt ithalatı yaptırılarak bugün ki fiyatından(sabitlenmiş fiyattan) basın işletmelerine satışının sağlanması

■Basın işletmelerinin bir kooperatif kurarak birlik olmaları ve serbest piyasada pazarlık gücünü artırmalarını sağlamak üzere devletin yönlendirici tedbirler alması

2-BİK İlan Gelirlerinin Azalışının Telifi Edilmesi

Resmi ilanlarda azalış nedeniyle mevcut ilan tarifelerine göre nakit akış bütçelerini yapan gazetelerin Nisan 2020 den başlayarak altı ay süreyle eksik ilan kısmının devlet tarafından BİK'e aktarılabilecek kaynakla basın işletmelerinin hiçbir şarta ve teminata bağlı olmaksızın uzun vadeli olarak kredilendirilmesi.

3-BİK Kredi Sisteminin Esnekleştirilmesi

Mevcut durumda BİK tarafından resmi ilan yayınlama hakkı bulunan; Kurum'daki ilan/reklam alacakları üzerinde haciz, temlik vb. kısıtlamalar bulunmayan, Kurum'un idaresine itiraz eden İstanbul, Ankara ve İzmir ilinde yayınlanan mevkutelerle münhasıran mesleki yatırım veya işletme faaliyetlerinde kullanılmak üzere kredi verebilmektedir.

Ancak bu kredilerde teminat şartı şu anda basın işletmeleri tarafından yerine getirilmesi mümkün değildir.

Bu kredilerde de Kredi Garanti Fonu'nun devreye sokulması basın işletmelerin yıl sonuna kadar yaşayacakları nakit sıkıntısında yararlı bir finansman kaynağı yaratılması çok önemlidir.

4-Kamu Bankalarının Kredi Vermesi

İster kamu ister özel bankalar bugüne ka-

dar medya kuruluşlarına hep mesafeli durdular. Zarar eden basın işletmelerinin mali tabloları yeterli olmadığı gibi bankalar tarafından iktisadi değer olarak kabul edilen varlıklardan da yoksundur.

Çek karnesi almakta zorlanmakta ve kredi performanslarını iyileştirmekte güçlük çekmektedirler.

Bu durum ticari işletmeler olan gazeteleri diğer ticari işletmeler karşısında haksız rekabet içinde bırakmaktadır.

Korona ile doğacak sıkıntıları da aşmak üzere kamu bankaları gazetelere KGF kaynaklı kredi vermesinin sağlanması, bu kredileri nakden vermeyin ödemelerle eşleştirmeyi önemli bir destek olarak görüyoruz.

Kamu bankaları altı ay ödemesiz üç yıl vadeli kamu borçlarını ödemek üzere kredi vermeleri halinde gazeteler oldukça rahatlayacaktır.

5- Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Gazete Satın Alınması

Bütün gazeteler ayrım gözetilmesiz tüm kamu kurum ve kuruluşları ve yerel yönetimler tarafından belli sayıda satın alınmasının sağlanması da gazetelerin istikrarlı satış gelirlerinin artmasına neden olacaktır.

6-Vergisel Önlemler

Gazete işletmeleri ciddi vergi yükü altındadır. Ayrıca vergi ve sigorta prim borçlarını da ödeyememektedirler.

■Birlikli vergi ve sigorta borçlarının bir yıl faizsiz beş yıl vade ile tecil ve taksitlendirilmesi

■2020 ve 2021 yılları için kurumlar vergisi oranının sıfırlanması veya küçük bir orana düşürülmesi

■2020 yılı zararlarının geçmiş yıl karlarından mahsup edilecek vergi iadesi sağlanması

■İndirimli KDV oranına tabi satışlarda uygulanan KDV iadelerinde avans sisteminin getirilmesi. İade tutarının yarısının hemen ödenmesi

■2020 yılı sonuna kadar kâğıt-kalıp ve mürekkep alımlarında KDV oranının sıfırlanması

7-Sicil Affı

Basın işletmeleri finans kurumlarından kredi alamadıkları gibi kredi performanslarının da oldukça bozulması nedeniyle diğer ticari işletmelerinde de ciddi zorluklar yaşamaktadırlar.

Bu nedenle bu döneme ilişkin değil bu dönem dahil geçim dönemleri de kapsayacak şekilde sicil affı gazetelerin önünü açacaktır.

8-Kısa Çalışma Ödeneği

Basın emekçilerinin de en hızlı ve formaliyete takılmadan kısa çalışma ödeneği almalarının sağlanması

SON SÖZÜMÜZ

Yaşadığımız zor şartlarda artık el ele vermenin ve toplumsal dayanışma içinde olmanın zamanıdır.

Küçük bir düşün bizi ne hallere soktu. Artık kavga etmenin değil sevgiyle bir-birimizi kucaklamanın zamanı.

Beklediğimiz toplumsal dayanışmanın sağlanmasında basının da çok önemli bir işlevi olacak.

Bu nedenle devletimizin basın işletmelerinin sesine kulak vermesini ve gerekli desteği sağlamasını bekliyoruz.

Oto yan sanayisinde kayıplar ağırlaşıyor

EKONOMİ SERVİSİ

KORONAVİRÜS salgınının tedarik sanayisine olan etkileri artıyor. Taşıt Araçları Tedarik Sanayicileri Derneği (TAYSAD), ikinci anket çalışmasını tamamladı. 25 Mart'ta düzenlediği anket ile salgının otomotiv tedarik sanayindeki 100 bin çalışanı etkilediğini gözler önüne seren TAYSAD'ın ikinci anketinde sektördeki iş ve motivasyon kaybının da yükselişe geçtiği ortaya çıktı.

KISA ÇALIŞMA EN AZ ÜÇ AY

İlk ankette tedarik sanayicilerinin yüzde 63'ü

İŞKUR Çalışma Ödeneği'ne başvururken, bu oran ikinci ankette artarak yüzde 75'e çıktı. Yeni yapılan anket, üyelerin Kısa Çalışma desteğine ihtiyaçlarının en az üç ay daha devam edeceğini ortaya koyarken, iş ve ciro kaybının üyeler arasında halen en büyük problem olduğunu ortaya koydu.

STOP SAYISINDA 11 PUAN ARTTI

İlk ankette, bir sonraki hafta işleri komple durduracaklarını belirten üyelerin oranı yüzde 24 olarak belirtilirken,

ikinci ankette ise bu oran yüzde 35'e yükseldi. Ayrıca üyeler, 20 Nisan sonrasında komple duruşun azalacağı görüşünde olduklarını belirtti. Anket; krizin olumsuz sonuçlarının 2-3 ay daha devam edeceğini ve sektördeki karamsar bakış açısının yükselişe geçtiğini gösterdi. Otomotiv tedarik sanayinin sosyal sorumluluğundan bilincinde ve sağlık sektörüne yardım etmek için can siparane çalıştığını ifade eden TAYSAD Başkanı Alper Kanca, salgının ardından ortaya çıkan sorunların giderilmesi için yeni desteklerin hazırlanması gerektiğine dikkat çekti.

ÇEK MAĞDURLARI SERZENİŞTE: KEŞKE DOLANDIRICI OLSAYDIK

Mapusa değil ticarete dönelim

Çek mağdurları TBMM'den çıkacak yasayı bekliyor. Ancak dolandırıcılıktan hüküm giymiş kişiler bile serbest kalırken, ekonomik kriz yüzünden çeki boşa düşmüş iş insanlarının hayatı ipotek altında

RECEP ERÇİN

KAMUOYUNDA "Af Yasası" olarak adlandırılan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, TBMM Adalet Komisyonunda kabul edildi. Çek mağdurlarının da TBMM'de yasalaşması öngörülen kanundan beklentileri var. On binlerce çek mağduru ve aileleri, hapis cezası yüzünden hayatlarını idame ettiremez hale gelmiş durumda. Aydınlik'a ulaşan çek yasaşı mağdurlarının avukatları ve mağdurların sesini çeşitli platformlarda duyurmaya çalışan Haydar Zirek'in anlattıkları özetle şöyle:

HAPİS KALDIRILMADI

Daha önce yapılan yasal düzenleme ile "çek hapis cezası kaldırıldı" deniyor. Ancak bu doğru değil. Çekini ödeyemediği için hapse giren ve düzenleme ile çıkarılan borçları vadeye bağlandı. 26 Mart'ta yapılan düzenleme "Seni şimdi tahliye ediyorum. Ancak en geç üç ay içerisinde çek tutarının yüzde 10'unu peşin olarak ödeyeceksin, kalanını her iki ayda bir olmak kaydıyla 15 taksitle ödeyeceksin" denildi. Fakat zaten mahkemeler adli para cezalarını 24 aya kadar taksit yapıyorlar. Vatandaş bunu ödeyemediği için cezaevine giriyor. Özellikle son yıllarda ekonominin durumu belli. Kur artışı ortada. Birçok şirket konkordato ilan etti. Çek borcu olan nasıl iş yapacak da bu borçlarını ödeyecek? Zaten ödeme durumu olsa öder, hapse girmez.

ÇOĞUNU KUR ARTIŞI YAKTI

Bu insanların birçoğu hızlı kur artışı yüzünden çeklerini ödeyemediler. Ürün almak için çekti yazdığı tarihte kur 2,9-3 TL iken birden 7 TL'lere çıktı. Oysa Hükümet o dönem "dolar alan yanar" diyerek, finansal istikrarı sağlama çabını beyan etmişti. Bu insanlar yönetime güvenerek iş yaptılar. Piyasada ithal oranı ve dolarizasyon çok fazla haliyle iş insanları da aşırı fiyat hareketlerinden etkilendiler. Bu insanlar işleri bozulduğu için çeklerini ödeyemediler, burada sahtekarlık, dolandırıcılık gibi bir durum söz konusu değil.

ÖNCEKİ ÇEKLERİNİ ÖDEMİŞLER

Ancak TBMM'de oylamaya sunulacak yasa da dolandırıcılara bile af geliyor. Altı yıla kadar olan cezalar üç yıla düşürülüp, kalan üç yıl da denetimli serbestlikle bu kimseler salverilecek? Peki; alacağını tahsil edemediği için veya kur artıp da elindeki TL varlıklarını borcunu ödemeye yetmeyince, çeki karşılıksız çıkarılma suçu nedir? Ticarete veren kadar alan da sorumlu değil midir? Bankalar tek bir çek yapığundan sadece çok az bir tutara kadar sorumlu. Oysa vakalara bakıyoruz; çek koçanından onlarca çek kesilmiş, hiçbirisi karşılıksız çıkmamış, hepsi öndemiş ta ki ekonomik durum bozulana kadar. Bu insanlar affedilen dolandırıcılardan daha mı suçlu? Suçları ticaret yapmak mı?

BAZISI KONKORDATO ALACAKLISI

Bir defa ticaret güven esasına dayanır. Kötü bir niyet yoksa, ticari faaliyetin bozuması yüzünden on binlerce insan çekini ödeyemediye burada cezalandırma yerine bu insanların yeniden ticari faaliyetlerine başlayıp borçlarını ödeyebilecek konuma gelmesini sağlamak gerekir. Bizim düzenlemelerimiz tam tersini içeriyor. Örneğin şirket konkordato ilan ediyor. Tüccarın veya esnafın şirketten alacağı var. Konkordato ilan ettiği için tahsil edemiyor. Ancak diğer tarafa da borcu var. Bu insan alacağını tahsil edemezse çekini nasıl ödesin? Böyle onlarca vaka var.

SICİL AFFI GELMELİ

Diğer yandan tek bir çeki bile karşılıksız çıkan kara listeye düşüyor. Sicil Affi gelmezse bu tüccar, sanayici, esnaf nasıl iş yapıp borcunu ödeyebilecek? Kadın ve gençlere teşvik verildiği için birçok şirket kişinin eşi veya kızı üzerine kurulmuş? Bu insanların hapse girmesi söz konusu.

TESK: Hapis cezası kaldırılmalı

TÜRKİYE Bankalar Birliği Risk Merkezi verilerine göre 2019 yılında çek yasağı kararı verilen gerçek kişi sayısı 21 bin 864. Bu sayı bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 60 oranında arttı. Gazetemizin yazarı, Yeminli Mali Müşavir Mustafa Pamukoğlu, "Ekonomik suça ekonomik ceza uygulanmalı" diyerek, çekte hapis cezasının kalması gerektiğini dile getirdi. Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendevi Palandöken, yaptığı değerlendirmede, "Biz de özellikle sicil affı konusunda meseleyi gündeme getirdik. Ancak düzenlemeyi yapanlar 'bunlar çeklerle malları aldılar, satın parasını kazandılar' diye itiraz ediyorlar. An-

cak bu felaket ortamında bu insanlara en az altı ay süre verilmesi lazım. Çünkü bu ortamda iş yapıp para kazanıp borçlarını ödeyemezler" dedi. Palandöken daha önce yaptığı çağrıda da şunları ifade etmişti: "Hiç kimse hapisteyken çek borcunu ödeyemez. Esnafımız ekonomik nedenler yüzünden ödeyemediği çek borcundan dolayı hapis cezası ile karşı karşıya kalmamalı. Çek Kanunu yeniden düzenlenerek hapis cezası kaldırılmalıdır. Çek borcunun hapis cezası verilecek kadar ağır ve yüz kızartıcı bir suç olmadığı artık kabul edilmelidir. Bu konuda yapılacak düzenlemeyi çok sayıda esnafımız ve ailesi büyük bir umutla beklemektedir."

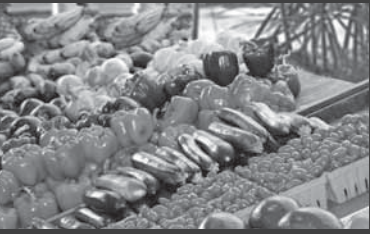
Ticari faaliyetleri genel ekonomik durum bozulduğu için kötüye gitmiş ve çekini ödeyememiş insanların hapse girmesi kadar yanlış bir uygulama olamaz. Bunun düzeltilmesi gerekiyor. TBMM'de görüşülüp oylanacak yasa on binlerce mağdur için bir fırsat. Bu kapının kapanmaması gerekiyor.

ÇOCUKLARI HAPİSE GİRECEK!

Ekonomik durum bu kadar kötüyken, koronavirüs yüzünden neredeyse bütün ticari faaliyetler durmuşken bu insanlar nasıl iş yapıp borçlarını ödeyecekler? Bu borçların süresiz ve şartsız ötelenmesi, sicillerinin temizlenmesi ondan sonra borçlarını ödemeleri için fırsat verilmeli. Ticarete borç alan kadar borç ve-

ren de sorumlu olmalıdır. Bir alacak/verecek yüzünden aileleri dahil insanların bütün hayatı karıyor. On binlerce mağdur ve ailelerle milyonu aşan bir kesim söz konusu. Bu ilerde ciddi sosyal patlamalara neden olacak duruma gelmiş halde. Cezaevinde aynı koşu düşüp birbirini çek alacağı yüzünden dava eden insanlar var. Sonradan durumu anlayıp davalarını geri çekiyorlar. Ekonomiye katkı sağlamış, istihdam yaratmış insanlar ekonomik durum kötüleşince çeklerini ödeyemediler diye hapsediliyorlar ve bu yapılan düzenlemede dolandırıcıya af gelirken, bunlar şarta bağlanıyor. Yani dolandırıcılık yapsalardı serbest kalacaklardı ama çekini ödeyemedi diye iş insanının bütün hayatı ipotek altına alınıyor.

Türk meyve-sebzesine üç ülkeden talep arttı

Koronavirüs salgınının bilançosunun ağır seyrettiği üç ülkenin, ABD, İtalya ve İspanya'nın, Türkiye'den yaş meyve ve sebze talebi mart ayında yükseldi.

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) verilerinden derlenen bilgiye göre, Türkiye'nin genel ihracat toplamı geçen ay 2018'in mart ayına göre yüzde 17,8 azalarak 13 milyar 426 milyon 245 bin dolar düzeyinde gerçekleşti. ABD, İtalya ve İspanya'ya Türkiye'nin mart ayında gerçekleştirdiği ihracatta, gıda kalemindeki ortak artış dikkat çekti.

Bu dönemde ABD'ye toplam ihracat yüzde 5 artarak 703,6 milyon dolara çıkarken, İtalya'ya yüzde 39 azalarak 507,7 milyon dolar ve İspanya'ya yüzde 37 azalarak 477,1 milyon dolara geriledi.

ABD'ye mart ayındaki ihracatta kaydedilen oransal artışta ilk sırada dış satımı yüzde 240 artan tütün sektörü yer aldı. Bu sektörü, ihracatı yüzde 106 artan yaş meyve ve sebze, yüzde 46 artan gemi ve yat, yüzde 39 artan hububat ve yüzde 38 artan halı takip etti.

ANTAKYA ZİRAAT ODASI BAŞKANI MEHMET MUZEFFER OKAY:

HÜSEYİN GÜLER / HATAY

ANTAKYA Ziraat Odası Başkanı Mehmet Muzeffer Okay'a çiftçilerin koronavirüs karantına koşullarında hallerini sorduk, çiftçinin durumunu ve önümüzdeki döneme ilişkin önerilerini konuştuk. Bize, "Çiftçilerin sorunlarının çözülmesi, üretimin devam etmesi önemlidir. Gıda güvenliğini başka türlü teminat altına alamayız!" mesajı verdi.

'UZAKTAN KONTROLLE TARIM OLMAZ'

■ 65 yaş üstü çiftçiler çalışıyor mu? Çiftçiler çalışmak zorundadır. Çiftçi tarlasına ektiği buğdayına, pamuğuna ve bütün ürünlerine bakmak zorundadır. Bakım yapmazsa ürünü tarlada çürür, ürün almaz. 65 yaş üstü insanların çocukları varsa gönderir, yoksa canı pahasına da olsa ürünlerine, hasat dönemine kadar bakmak zorundadır. Tarımın özel bir alan olduğunun bilincinde olmak zorundayız. Tarımda uzaktan kontrol ile üretim yapılmaz.

■ Sizce gıda sıkıntısı tehdidi var mı? Bana göre üretim yapılsa gıda sıkıntısı tehdidi olmaz. Rusya tahıl ürünlerine kota koydu. İthal edilen ürünleri ekmekte zorlanıyoruz. Et ürünlerini düşünün, yem pahalı ve devlet desteği yeterli olmadığından eti pahalı üretiyorsanız, pahalı satmak zorunda kalırsınız. Devlet desteği olmadan sürdürmenin imkanı olmadığından devletin bu alana özel bir önem vermesi gerekir. Buğdayın maliyeti 1520 liradır, ithal buğdayın geliyorsa 1650. Buğdayın piyasa fiyatı ton olarak 1900-2000 lira, bizi kurtarmıyor. Çözümü son derece açıktır: Girdi fiyatlarının düşük olması gerekir.

'BELEDİYELER DE DEVREYE GİREBİLİR'

■ Ürünler ne durumda? Dolaşıma gi-

İthal ürünleri ekmemiz zor

'Zamlar geri alınsın'

Okay, kısa vadeli önerilerini şöyle sıraladı: "En önemlisi girdilere yeniden yüzde 20 zam getirilmiştir. Bu zamların geri alınması gerekir. "Çiftçinin kullandığı enerji yani elektrik dönemsel olarak alınmalıdır. "Çiftçinin Ziraat Bankası'na borçlarının faizleri silinmeli ve yeniden yapılandırılmalıdır. "Sulama birliklerinin su fiyatlarını, üretimin devam etmesi için makul seviyede tutması gerekmektedir."

rebiliyor mu?

Domatesin tarladaki fiyatı 50 kuruşa kadar düştü. Maydanoz tarladan toplanamıyor. Pazar yerleri kapalı olmasa bile sınırlı satış yapıyor. Çiftçi ektiklerini pazara sunamaz, satışını yapamazsa, ürünlerini tarlada bırakacak, toprağa gömecektir.

Antakya Ziraat Odası Başkanı olarak konuşayım, yerel yönetimlerin devreye girmesi gerekmektedir. Orta ve uzun vadede büyükşehir ve ilçe belediyeleri çiftçilerle üretim için birlikte hareket edebilirler. Sosyal belediyeçilik anlamında çiftçi ile anlaşma yapılabilirler.

■ Örnek verebilir misiniz?

Belediye çiftçiye, buğday, mısır, pamuk, maydanoz, domates gibi ürünler

için mazot, gübre yardımı yapabilir, ürünleri satın alma garantisi verir, o zaman çiftçi ürünlerini eker, biçer ve pazar sorunu olmadığından rahat çalışmasını sürdürür. Hem üretimin devamı için çiftçiye katkı ve güvene verir, hem de halkımızın ihtiyaçlarının karşılanmasındaki sıkıntıları aşmış oluruz.

'BU SAVAŞTA HERKESİN GÖREVİ VAR'

■ Acil önlemler neler olmalı?

Tarlamıza bugünden ekilen ürünlerimiz var, yarı ekilecek ürünlerimiz var, bütün bunların devamı şarttır. Onun için çiftçilerimize başta devlet, belediyeler yardımcı olmak zorundadır. Madem bir savaş sürüyor, herkes bu savaşa karşı görevlerini yapmak zorundadır. Özellikle çiftçilerin sorunlarının çözülmesi, üretiminde devam etmesi önemlidir. Gıda güvenliğini başka türlü teminat altına alamayız!

'Öncelik milletimizin ihtiyacı'

"Çiftçinin üretimde sıkıntısı yoktur. Önemli olan çiftçi ile dayanışma içinde üretimin yapılmasını sağlamaktır. Limon ihracatı izne bağlandı. Elbette biz, öncelik milletimizin ihtiyacı diyoruz, fazlasını ihraç edelim önerisinde bulunuyoruz."

"İthal ürünlerle koronavirüs salgını üstesinden gelemeyiz. Halkın ihtiyacı için üretimi sürdürmenin dışında seçeneğimiz yoktur. Çiftçi bu anlamda hazırdır ve üretim yapmaktan büyük mutluluk duymaktadır. Yeter ki destek devam etsin."

Korkuya yer yok

2015 yılında hazırlanan Türkiye Beslenme Rehberi yetişkin (18 yaş ve üzeri) bir insan için günlük miktar olarak aşağıda sıralanan besin maddelerinin tüketilmesini önermektedir.

■ Süt ve süt ürünleri : 3 porsiyon (1 porsiyon: süt ve yoğurt 240 mililitre, peynir ise 60 gr)

■ Et ve et ürünleri: 1,5 – 2 porsiyon, Dörtte üçü et ve tavuk dörtte biri balık olmalıdır. (Porsiyon büyüklüğü et ve tavukta 80 gram, balıkta 150 gramdır. Haftada iki porsiyon balık, her gün 1,5 – 2 porsiyon et ve tavuk yenmelidir.)

■ Yumurta: Haftada 2,5 porsiyon (günde 36 gr) 1 porsiyon 2 adet yumurta (100 gr)

■ Kuru baklagiller ve yağlı tohumlar: Haftada 3 porsiyon günde 55 gr. Kuru baklagil ve günde yarım ile 1 porsiyon (15-30 gr) yağlı tohum olmak üzere yaklaşık 70 gr.

(1 porsiyon pişmiş kuru baklagil 130 gr., sert kabuklular 30 gr, kabuklu yağlı tohum 40-60 gramdır.)

■ Taze sebze ve meyve: 2,5 – 3 porsiyon sebze, 2 – 2,5 porsiyon meyve olmak üzere, en az günde 400 gram tüketilmelidir. 1 porsiyon: Yeşil yapraklı sebzelerde bir büyük kase, diğerlerinde 1-2 kupadır. 1 porsiyon meyve bir adet küçük – orta boy meyvedir. Ortalama olarak 1 porsiyon sebze ve meyve 150 gramdır.

■ Ekmek ve tahıllar: Günde 3-5 porsiyon (150 – 250 gr) 1 porsiyon ekmek 50 gr, 1 porsiyon pişmiş pirinç, bulgur ve makarna 90 gramdır.

■ Sıvı ve katı yağ: Enerjinin yüzde 20 - 35'ini sağlamalıdır.

■ Şeker ve şekerli besinler: Enerjinin yüzde 10'dan azını sağlamalıdır.

Halkın yüzde 75'i önerilen düzeyde süt ürünleri tüketmemektedir. Kırmızı et, tavuk eti, yumurta, kuru baklagiller ve yağlı tohumları kapsayan gruptaki besinleri yeterli düzeyde tüketmeyenlerin oranı yüzde 91'dir. Yeşil yapraklı sebzeleri yeterince tüketmeyenler yüzde 45 olup meyveleri yeterli tüketmeyenlerin oranı da yüzde 45'tir.

"Türk toplumunun temel gıda örtüntüsü tahıl (çoğunlukla buğday), kuru baklagil ile sebze meyve tüketimine dayalıdır. Tahıl olarak ekmek, erişte, makarna, bulgur, kuru baklagil olarak mercimek, kuru fasulye ve nohut sıklıkla tüketilmektedir."

"19 yaş grubu bireylerde kişi başına günlük ortalama et ve et ürünleri tüketimi 69 gram, yumurta 24 gram, kuru baklagiller 9 gram, yağlı tohumlar 7 gram, süt ve süt ürünleri 189 gram, toplam meyve ve sebze 548 gram, ekmek ve tahıllar 277 gram, toplam yağ 33 gram, şeker ve şekerli ürünler ise 33 gramdır." (Bkz. 1)

Sağlıklı ve dengeli beslenmeyi sağlayacak bu diyetetik besin maddesi miktarlarını gün sayısı ve nüfusla çarparak ihtiyacı duyacağımız toplam besin maddesi miktarlarına ulaşabiliriz.

Bu verilere göre 90 milyon kişinin yıllık ekmek ve tahıl tüketimi 9 milyon tondan biraz fazladır. 1 kilogram buğdaydan 1 kilogram ekmek yapıldığı bilindiğine göre, en az 10 milyon ton ekmeklik buğdaya ihtiyaç vardır. Zayıf ve israf edilen de dikkate alırsa rakam biraz daha yukarı tırmanır. Ama Türkiye mevcut koşullarda 20 milyon ton buğdayı ürettiğine göre korkulacak bir durum yoktur.

Mevcut üretim düzeyini korumak ve atıl kalan kaynaklarımızı yağlı tohumlar ve baklagiller üretimine yöneltmek durumundayız. Mercimek, nohut gibi baklagiller nadase bırakılan alanlarda yetiştirilebilir. Bunların samanları hayvan besleme açısından çok değerlidir. Kaba yem olarak kullanılacak şeker pancarı posası, turuncuk kabukları, patates gibi tarla ürünlerinin atıkları da değerlendirilmelidir. Meralara sahip çıkılması ve ıslah edilmesi gerekmektedir.

Tavukçuluk ve su ürünleri sektörünü korumalıyız. Küçükbaş hayvancılığı geliştirmeliyiz.

Ticaret gübreleri üretiminde kendi ihtiyacımızı karşılayacak kapasiteye sahibiz. Fosfat Kuzey Afrika ülkelerinden, azotlu gübre için gerekli doğalgaz İran'dan temin edilebilir. Tohumculuk sektörümüz iyi durumdadır. Tarımsal üretim için 4 - 5 milyon ton motorin gereklidir. Petrol fiyatları düşmüş olup bu bir avantajdır.

Gıda ürünleri en değerli meta halini almıştır. Tarım kesimi, halkımızı besledikten başka ekonominin de lokomotifidir olacaktır. Güneşimiz, toprağımız, suyumuz, alt yapımız var.

Çalışan ve becerikli çiftçilerimizle işçilerimiz var. Onlara yol gösterecek teknik elemanlarımız var. Devletten destek, çiftçiden gayret, topraktan bereket gelecek. Böylelikle koronavirüsü de, ekonomik krizi de yeneceğiz. 100 yıl sonra emperyalizmi bir daha yenecek, tekrar dünyaya örnek olacağız.

(1) Kaynak: Ayla Gülden Pekcan, Türkiye'nin Gıda Tüketim Profili ve Yeterliliği, Türkiye Ziraat Mühendisliği IX. Teknik Kongresi Bildiriler Kitabı – 2, Ocak 2020, s.549-560'dan özetlenmiştir. Teşekkürlerimi sunarım.

Doğu
PERİNÇEK

dogu.perincek@vatanpartisi.org.tr

MERHABA KAMUCULUK - 13

Kaynakları kullanma kılavuzu: Millî Direnme Ekonomisi

GIDA güvenliğini sağlamak, halka etkin sağlık hizmeti vermek ve Ekmek teknesini korumak için, elbette kamunun yeni kaynaklara ihtiyacı var. Kamu kaynağı tasarrufla sağlanır. Diğer bir olanak da borçlanmadır.

DAHA ÇOK KAYNAK YARATMA VE ÖNCELİKLERE GÖRE KULLANMA ZAMANI

Tasarruf denince bireysel tasarruflar anlaşılıyor. Burada söz konusu olan, millî üretimden kamu kararlarıyla ayrılan paydır. Bu pay, 2019 yılında yüzde 13'e kadar düşmüştü. Üç yıl içinde yüzde 25'e çıkartmalıyız. Bugün üretim çarkını çevirmek ve kamu hizmetini yürütmek için, kaynakları sağlama zamanı değil, daha çok kaynak toplama ve önceliklere göre yerinde kullanma zamanı.

TASARRUF EŞİTTİR YATIRIM

Keynes çok iyi açıklamıştı: Tasarruf eşittir yatırımdır. Şöyle de söylenebilir: Tasarruf en sonunda yatırıma eşitlenir. Bunun açıklamasını önümüzdeki günlerde yapacağız.

Kamu yönetimi, vergi yoluyla, ücret ve aylık siyasetiyle, mali uygulamalarla zorunlu tasarrufu sağlar. Para basma da, bir tür vergilendirme olduğu için, etkin tasarruf ve yatırım kaynağıdır. Kamu iktisadî kuruluşlarının elde ettiği kârlar ise, ekonominin işleyişinde kazanılan tasarruftur.

MİLLÎ DİRENME EKONOMİSİNİN BELİRLEDİĞİ ÖNCELİKLER

Virüs salgınıyla birlikte kamu kaynaklarını nasıl kullanacağız sorusuna verilecek yanıt değişti. Aslında Türkiye, borçlanma ekonomisi yürümediği için, bu soruyla çoktan karşı karşıya gelmişti. Vatan Partisi, bu sürecin varacağı yeri çok önceden gördü ve *Millî Direnme Ekonomisi Programı* nı hazırladı.

Millî Direnme Ekonomisi, bir geçiş ekonomisidir. Stratejik çözüm olan Üretim Devriminin geçiş döneminde bir kalkana gerek var. O kalkan, *Millî Direnme Ekonomisi*'dir. Şimdi virüs belâsının getirdiği ekonomik sorunlara karşı o kalkana duyduğumuz gerek daha da ciddileşmiş bulunuyor. Daha yerinde bir deyişle, virüs salgını, o programı dayatmıştır.

ARTAN TASARUFA KAMUCU YÖNLENDİRME

Millî Direnme Ekonomisi, bir yönüyle yeni koşulların gereği olarak kaynakların büyütilmesini, yani tasarrufun artırılmasını içerir. Bunun kadar önemli olan, o kaynakların hangi yönlendiricilere göre tahsis edileceğidir.

Nereye nasıl harcayacağımıza geliş güzel karar veremezsiniz. Devlet yönetimi, kaynakların kullanılmasında önceliklerin belirlenmesini gerektirir.

VATAN PARTİSİ'NİN DEVLET SORUMLULUĞU

Vatan Partisi işte o devlet sorumluluğunu bugünden taşıdığı için, yönlendiricileri yıllarca önce belirledi. Türkiye'nin *Millî Direnme Ekonomisi* dönemine gireceğini görüyorduk. O nedenle daha 2005 yılında programını hazırladık ve 2006

yılı sonundaki 7. Genel Kurultayımızda kabul ettik. Önümüzdeki Soner Polat Kurultayımıza yeniden sunduk.

BİR TÜR SAVAŞ EKONOMİSİ

Millî Direnme Ekonomisi, bir tür Savaş Ekonomisidir. Koronavirüs salgınına karşı mücadele de, bir tür savaş. Vatan Partisi'nin programı yakıcı olarak gündeme geldi ve kamu kılavuzu oldu. Üretim Devrimi kitabında Millî Direnme Ekonomisinin öncelikleri şöyle saptanıyor:

1. Gıda güvenliği.
2. Güvenliğin güvenliği.
3. Sağlığın güvenliği.
4. Eğitimin güvenliği.

SALGINDAN SONRAKİ ÖNCELİKLER

1. Gıda güvenliği: Koronavirüs salgınının sonra Gıda Güvenliği birinci önceliğini korumaktadır. 85 milyon vatandaşımızı ayakta tutmak, her işin başıdır. O nedenle kamu kaynaklarının kullanılmasında, gıda üretimini güçlendirmek, tarım üretimini desteklemek, gıda sanayisini ihtiyaca yeterli kılmak, üretilen gıdanın bütün ülkeye ve her haneye ulaşımını güvence altına almak gerekiyor.

2. Sağlık güvenliği: Koronavirüs salgınıyla birlikte Sağlık Güvenliği ikinci öncelik oldu. Suriye'de başın sağlanması ve salgından sonra Doğu Akdeniz'deki tehdidin sıcaklığını kaybetmesi de Halk Sağlığını öne çıkardı. Kaldı ki Türk Ordusunun savaş yeteneği artık Mehmetçiğin sağlığıyla ölçülmektedir. Sağlık alanında sağlık hizmetlerinin kapsamını güçlendirmek yanında niteliğini geliştirmek için yatırım ve üretim önem kazandı. Koronavirüs, yeni sağlık hizmetlerini ve yatırımlarını dayattı. Bununla birlikte halkın sağlık eğitimi ve araştırmalar da öncelik kazandı.

3. Güvenliğin güvenliği: Doğu Akdeniz'deki tehdidi oluşturan ABD + İsrail + Yunanistan + Fransa ittifakı perşan derununda, süngüleri düştü. Öte yandan Suriye'de gerginlikler duruldu. Bunlara karşın "Su uyur, düşman uyanmaz". Millî savunma ve millî güvenlik görevi, orta vade ve uzun vadede hazır olmamızı gerektiren yatırımlar ve üretimi zorunlu kılıyor. Türkiye'nin Millî Savunma Sanayisini inşa çalışmaları, özellikle Deniz Kuvvetlerimizi güçlendirmek için sürdürülmektedir.

4. Millî Eğitimin güvenliği: Koronavirüs koşullarında, Millî Eğitim hizmeti yeni ihtiyaçlarla karşılaştı. Bu sorunların üstesinden gelmek için, hem eğitici kadro kaynaklarımızı zenginleştirmek, hem de yeni yatırımlara yönelmemiz gerekiyor. Okuyucularımıza geniş bilgi için, *Teori* dergisinin ve *Bilim ve Ütopya* dergisinin halen bayilerde bulunan son Nisan sayılarını incelemelerini hararetle öneriyoruz. Dergilere, bayiden almak yanında, internet yoluyla da erişebilirsiniz. Bilim ve Ütopya'nın Nisan 2020 tarihli 310. Sayısı bayilerin yanı sıra magaza.bilimveutopya.com.tr adresinden temin edilebilir. Derginin internet mağazasından hem basılı dergiye, hem de e-dergiye ulaşmak ve abone olmak mümkün.

Üretim Devrimi kitabı ise, sıradan vatandaştan kamu yöneticilerine kadar hepimizin el kitabı değerindedir.

Salgına yerel bazda da müdahale edilmeli

Dünyayı etkisi altına alan koronavirüsle mücadelede salgın, merkezi olarak kontrol altına alınmaya çalışılıyor. Halk Sağlığı Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Pınar Ay, salgının merkezi olarak yönetilebileceğini fakat yerel mücadelenin de önemli olduğunu söyledi

MARMARA Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Pınar Ay, Covid-19 salgınıyla ilgili yerel verilerin önemine dikkat çekti. Ay, "Merkezi olarak salgını yönetebilirsiniz ama yerel olarak da salgına müdahale etmek ve yönetmek gerekir" dedi.

Salgının her bölgede aynı evrede olmadığını ifade eden Prof. Dr. Pınar Ay, "Büyükşehirlere giriş çıkışın yasaklanması önemli bir adım. Bazı yerlerde salgın daha ilerlemiş durumda. İl düzeyinden de öte ilçe ve mahalle düzeyinde yerel verilere bakmak gerekiyor" dedi. İlçe, mahalle hatta hane bazında nüfusun kalabalık olması hastalığın yayılma hızını etkiliyor. Ay şöyle konuştu:

Özlem KONUR USTA

'KISMI TEDBİRLER YETERLİ OLMAYABİLİR'

İstanbul için açıklanan önlemlerin ardından konuştuğumuz Prof. Dr. Pınar Ay, belirti vermeden hastalığı taşıyanların aynı zamanda bulaştırıcı da olduğunu ifade etti. Ay, "Bazı çalışmalara göre asemptomatik vaka oranı yüzde 30. Genç eriş-

Çalışan gençler yasaktan muaf

DOĞUM tarihi 1 Ocak 2000-1 Ocak 2002 tarihleri arasında (18-20 yaş aralığında) olmakla beraber; kamu kurum ve kuruluşlarında memur, sözleşmeli personel veya işçi statüsünde görevli olanlar, özel sektörde düzenli bir işe sahip olan ve sosyal güvenlik kayıt belgesi ile bu durumu belgeleyenler, tarımsal üretimin sürekliliği açısından önemli bir fonksiyona sahip olan ve iller arasında-

lemine refakat edecek olan (en fazla dört kişiye), bulunduğu şehre son 5 gün içerisinde gelmiş olmakla beraber (yolculuk bilet, geldiği araç plakası, seyahatini gösteren başka belge, bilgi gösterebilen) kalacak yeri olmayıp ikamet ettikleri yerleşim yerlerine dönmek isteyen kişiler de izin belgesi alabilecek.

TERHİS OLAN ASKERLER

Askerden dönen, özel veya kamudan sözleşme veya davet yazısı olan, ceza infaz kurumlarından salıverilen, yurtdışından geldikten sonra yerleştirildikleri yurtlarda 14 günlük karantına ve gözetim süresi do-

kinlerin hastalığı belirtisizce atlatıldığını biliyoruz. 65 yaş üstü ve 20 yaş altı sokağa çıkma yasağı geldi. Ama halen aktif olarak işe gidip gelen çok fazla kişi var. Bu insanlar, toplu taşıma kullanıyor, kalabalık yerlerde çalışıyorlar. Kısmi tedbirler çok yeterli olmayabilir. Tam karantina uygulamasına ihtiyaç var" dedi.

DERGİLER VE KİTAP

FİLM

Bu akşam saat 20.00'de TRT-1'de **Ya İstiklal Ya Ölüm** var. Mustafa Kemal Paşa'dan strateji ve siyaset dersleri yanında heyecan bu filmde.

YARIN: MEHABA KAMUCULUK - 14 / EKMEK TEKNESİ İÇİN PARA BASMAK

'Beş milyon emekçinin işi tehlikede'

AYDINLIK / ANKARA

İMALAT sektöründe 5 milyona yakın emekçinin işsizlik tehdidi altında olduğunu belirtti. CHP Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak, iktidarı salgın mücadelesiyle eşzamanlı olarak "korona sonrası" için krizden çıkış stratejisi oluşturması gerektiğini söyledi.

"Türkiye Ekonomisinde Covid-19 Tahrifatı" adı altında sekiz sayfalık bir rapor hazırlayan Budak, salgın başlamadan önce Türkiye'ye giren net yabancının sermayeyi zaten dramatik şekilde düşüğünü, son iki yıldır özel sektörün çöküş işaretleri verdiğini vur-

guladı. Budak, şöyle dedi: "Zaten kırılgan bir ekonomiyle bu salgın fırtınasına hazırlıksız yakalandık. Şimdi gelmekte olan kasırgayı bizim gördüğümüz gibi iktidar da görmeli ve uyarılarımızı ciddiye almalı. Bu süreçte eldeki tek mücadele enstrümanının, yıllardır vergilerini bugünün için ödeyen vatandaşlardan başış istemek olduğunu görmek trajiktir."

'ACİL EYLEM PLANI VE EK BÜTÇE HAZIRLANMALI'

"Koronavirüsle mücadelede devletin kaynak bulma sorunu en temel meseledir" diyen Budak'ın bazı te-

mel saptamaları ve önerileri şöyle:

- İvedi olarak acil eylem planı ve ek bütçe hazırlanmalı.
- Toplanan kaynak öncelikle istihdam ve gelir kaybını önlemek için kullanılmalı.
- İşten çıkarmalar geçici olarak yasaklanmalı.
- İLO'nun da işaret ettiği gibi kırılgan grupları koruyacak bir sosyal koruma programını gündeme alınmalı.
- Stratejik şirketlerin kamulaştırması düşünülmeli.
- KGF kapsamında turizm sektörüne yönelik özel garanti şartları belirlenmeli.
- Konaklama Vergisi ve Turizm Tanıtım Payı ödemeleri ertelenme yerine kaldırılmalı.

Yaşlı çiftçinin tarlasını güvenlik korucuları sürdü

VAN'ın Çaldıran ilçesinde sokağa çıkması kısıtlanan yaşlı vatandaşın tarlasını güvenlik korucuları traktörle sürdü. İl Jandarma Komutanlığı görevlileri, Covid-19 önlemleri nedeniyle İçişleri Bakanlığının genelgesi doğrultusunda sokağa çıkmasını kısıtlanan 65 yaş ve üstü bireyler ile kronik rahatsızlığı bulunanların yiyecek, temizlik, ilaç gibi tüm ihtiyaçlarını gidermek için sorumluluk alanında yoğun çaba gösteriyor. Jandarmanın 156 numaralı hattına gelen ihbarları değerlendiren güvenlik güç-

leri, yaşlı ve kronik rahatsızlığı olan vatandaşların market ve eczane ihtiyaçlarını alıp evlerine kadar götürüyor. İlçeye bağlı Kılavuz Mahallesi'nde güvenlik korucularına ekim zamanı geldiğini söyleyen 70 yaşındaki Sıddık Kartal, tarlasını sürmek istediğini bildirdi. Kartal'dan sağlığı için evden çıkarmasını isteyen korucular, tarlayı kendilerinin sürebileceğini ilettiler. Güvenlik korucularının yardımına koştuğunu ifade eden Kartal, "Tarlamı sürdüler. Allah devletimizi başımızdan eksik etmesin" dedi.

Hastanelerden güzel haberler geliyor Alkışlarla taburcu oldular

HABER MERKEZİ

YURT genelinde koronavirüse yakalananların tedavileri sürüyor. Tedavisi tamamlanıp iyileşenler taburcu oluyor. İyileşmeler, sağlık çalışanlarına da moral veriyor.

Sivas Numune Hastanesi Çok Amaçlı Geriatri Merkezinde (ÇAGEM), yeni tip koronavirüs (Kovid-19) teşhisi konan 19 hastanın tedavisi tamamlandı. Tedavi süreçleri sona eren hastalardan bazıları, doktor ve hemşirelerin alkışları eşliğinde taburcu edildi. Bu anlar cep telefonu kamerasınca da kaydedildi. Görüntüde bir sağlık çalışanının, "Hatiçe teyze maskeni takar mısın?" demesinin ardından tedavisi tamamlanan hasta odasından dışarı çıkıyor. Sağlık çalışanının taburcu

edildiğini söylemesinin ardından diğer sağlık çalışanları hastayı alkışlarla uğurluyor. Taburcu edilen 19 hastanın, 14 gün boyunca evlerinde karantinada tutulacakları öğrenildi.

Samsun'da da Bafra Devlet Hastanesinde tedavileri sona eren hastalar, doktor ve hemşirelerin alkışları eşliğinde taburcu edildi. İsmi açık-

lanmayan biri 73 diğeri 54 yaşındaki iki hasta evlerine döndü. Bir hasta yakını "Hastamıza çok iyi baktınız. Bize çok güzel bilgiler verdiniz. Hepinize ayrı ayrı teşekkür ederim" dedi.

86 YAŞINDA VIRÜSÜ YENDİ

Öte yandan 86 yaşındaki Resmiye Işık da diğer hastalara umut oldu. İlerlemiş yaşına ve birden fazla kronik rahatsızlığına rağmen Kovid-19'u yenmeyi başardı. Sakarya'da yaşayan Işık'ın oğlu Cavit ve gelini Hülya Işık, umre ziyareti için Suudi Arabistan'a gitmişti. Çiftin teski pozitif çıktı. Öksürüğü artan Resmiye Işık'a da test yapıldı ve sonuç aynı oldu. Tedavilerinin ardından Işık çifti 29 Mart'ta, Resmiye Işık ise 1 Nisan'da taburcu edildi. Resmiye Işık, "Hastalığı yendim, çok mutluyum. Allah herkesi bu belalardan korusun" dedi.

'İmmün plazma' bağışçısı olmak istiyor

İZMİR'de yaşayan ve 25 Mart'ta yeni tip koronavirüs (Kovid-19) tanısı alan 29 yaşındaki Fırat Oral, hastanedeki 12 günlük tedavisinin ardından güçlü bağışıklık sisteminin de etkisiyle hastalığı yendi.

Fırat Oral, Sağlık Bakanlığı'nın koordinasyonu ve Türk Kızılayı'nın yürütücülüğünde, Kovid-19 hastalarına uygulanacağı duyurulan "immün plazma" tedavisi için kan plazması bağışı yaparak, diğer hastalara da umut olmak istiyor. Oral, "Birine şifa olacaksam ne mutlu bana. Veririm yani hiçbir sıkıntı yok benim ağımdan.

Bağışçı olmak isterim. Kanım da birilerine şifa olur, onlar da kurtulur. Mutlu olurum" dedi. Oral, hastanede sağlık çalışanlarının kendisiyle çok ilgilediğini dile getirerek, şunları kaydetti: "Hastaneden çıkarken doktorlarımız ve hemşirelerimize de söyledim, 'Allah ve yar ve yardımcınız olsun' dedim. Çok çok teşekkür ediyorum. Gerçekten Kovid-19 pozitif olan insanlarla birebir temas ediyorlar, muhatap oluyorlar. Tansiyonunu, ateşini ölçüyorlar. Gerçekten işleri çok zor. Allah onları başımızdan eksik etmesin."

AYDINLIK/ ANKARA

Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Ateş Kara, koronavirüse karşı geliştirilen bir aşının hayvanlar üzerinde denendiğini ve antikor oluşturduğunu duyurdu.

Çocuk Enfeksiyon Hastalıkları ve Bağışıklama Derneği Başkanı ve Bilim Kurulu üyesi olan Prof. Dr. Ateş Kara dün sosyal medya hesabı üzerinden yaptığı bir açıklamada koronavirüs tedavisinde

TEDAVİ MÜJDESİ

'Aşı hayvanlarda antikor cevabı oluşturdu'

kullanılacak aşı çalışması ile ilgili yeni bilgiler paylaştı. Kara'nın paylaşımı şöyle:

"İyi bir haber, küçük bir bant üzerindeki mikro-igneler ile koronavirüsün hücreye tutunmasını sağlayan kısmını savunma sistemine tanıtır, koruyucu antikor geliştirmeyi amaçlayan aşı, hayvanlarda antikor cevabı oluşturdu, şimdi sıra bu cevap hastalaktan koruyacak mı ona bakmada."

Temizliğe dikkat ama su tasarrufu şart

Koronavirüs salgını nedeniyle su tüketimi arttı. Uzmanlar, barajların doluluk oranlarında geçen yıllara göre düşüş olduğunu belirterek suyun tasarruflu kullanılmasını istiyor, 'Yaz aylarında susuz kalmayalım' diyorlar

Gökhan BÜYÜK

gokhanb@aydinlik.com.tr

SALGIN nedeniyle evde kalma süresinin arttığı, kişisel temizliğin önem kazandığı bu günlerde, su kullanımı bir hayli arttı. Belediyeler de vatandaşları kişisel temizliğe yönlendirmek amacıyla su faturalarında ertelermeler ve indirim yapma yoluna gidiyor. Ancak barajlardaki doluluk oranının düşmesi de endişe yaratıyor. O nedenle uzmanlar temizliğe dikkat edilirken tasarrufun da unutulmaması gerektiğine dikkat çekiyor. Aydınlik'a konuşan

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Genel Başkanı Dr. Baran Bozoğlu, yazın kesintileri yaşanmaması için belediyelere ve vatandaşlara su tasarrufu konusunda uyarılarda bulundu. Dr. Bozoğlu şunları söyledi:

'KONTROLLÜ KULLANALIM'

"Su tüketiminin tabi ki hijyeni sağlayacak şekilde ama abartmadan sürdürülmesi gerekiyor ki salgının devam etmesi durumunda yaz aylarında su kesintileri yaşamayalım. Çok hassas bir çizgi üzerindeyiz. Toplumun el ele vermesi ve evdeki su tüketimini kontrol altına al-

ması gerekiyor. Her gün çamaşır makinesi, her gün bulaşık makinesi kullanılmamalı. Kimyasal malzemeler abartılı kullanılmamalı. Giysilerin her gün yıkanmasına gerek yok, havalandırmamız yeterli. Eller risk olan bölgelere temas ettikten sonra yıkanmalı, devamlı yıkamaya gerek yok.

"Dünya Sağlık Örgütü ve Sağlık Bakanlığı'nın su tüketimi konusundaki uyarıları dikkate alınmalı. Belediyeler sokakları yıkıyor. Bilim dışı bir davranış. Şova dönük popülist politikaları bir kenara bırakmak çok önemli. Bunun koronavirüse karşı hiçbir etkisinin olmadığını

zaten hem doktorlar hem de biz çevre mühendisleri söyleyebiliyoruz. Vatandaşların da benim sokağım neden yıkanmıyor endişesine sahip olmamaları lazım. Hem sanayimizde, hem de evlerimizde su kullanırken çok dikkatli ve hassas olmalıyız."

Geçen yıla göre oran düştü

BOZOĞLU, Türkiye'nin su zengini bir ülke olmadığını söylüyor. Peki barajlarda durum nedir?

Baraj doluluk oranları günden güne değişiyor. Özellikle İç Anadolu bölgesi başta olmak üzere büyük kentlerde kuraklığın artacağı tahmin ediliyor. Geçen yılın mart ayına göre üç buçuk ilimizin barajlarında dikkat çekici bir düşüş var.

İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi (İSKİ) verilerine göre, kente su sağlayan barajlardaki doluluk oranı 65,13 olarak ölçüldü. Geçtiğimiz son 10 yılda mart ayı sonu itibarıyla barajlardaki doluluk oranları yüzde 90'larda olurken bu yıl yüzde 65 seviyesinde kaldı.

Su miktarı, 6,2 milyon metreküp kapasiteye sahip İstrancılar'da yüzde 34,26, 162,2 milyon metreküplük Terkos'da yüzde 60,25, 88,7 milyon metreküplük Sazlıdere'de yüzde 43,18, 34,1 milyon metreküplük Ali-beyköy'de yüzde 37,84, 148,9 milyon metreküplük Büyüçekmece'de yüzde 40,95, 235,3 milyon metreküplük Ömerli'de yüzde 97,80, 107,5 milyon metreküplük Darlık'ta ise yüzde 100 olarak ölçüldü.

İstanbul'a su sağlayan baraj ve göletler azami 868 milyon 683 bin metreküp su biriktirme hacmine sahipken, su miktarı yaklaşık 570 milyon metreküp seviyesinde bulunuyor.

Barajlardaki doluluk oranı, geçmiş yıllarla karşılaştırıldığında ise 30 Mart 2014'teki yüzde 35,5'lik orandan sonra en düşük seviye olarak gerçekleşti.

ANKARA VE İZMİR'DE DÜŞÜK

Ankara'daki barajların Mart ayı genel doluluk oranı ise yüzde 32,05. Geçen yılın Mart ayına göre yüzde 2,5'lik bir düşüş görülüyor.

İzmir'in en büyük kapasiteli barajı olan Tahtalı Barajındaki doluluk oranı Mart ayı ölçümlerine göre yüzde 63,49'a geriledi. Geçen yıl yüzde 87,43'tü. Balçova Barajında doluluk yüzde 88,81'den yüzde 24,81'e, Kutlu Aktaş Barajında yüzde 96,46'dan yüzde 51,44'e, Ürkmez Barajında yüzde 100'den yüzde 67,16 seviyesine geriledi.

Hediye televizyonla derslerini takip edebilecekler

VAN Gürpınar Kaymakamı Fatih Sayar öğrencilere mektup yazarak, telefon numarasını da paylaşarak bir sorunu karşılamak durumunda kendisine ulaşabileceklerini iletti. Cumhuriyet Mahallesi'nde yaşayan 3. sınıf öğrencisi Sırma Aysin de evdeki televizyon bozulduğu için EBA TV'den derslerini takip edemeyince Sayar'a mesaj atarak yardım istedi.

Sayar, derslerini takip edebilmesi için öğrenciyi televizyon alınması talimatı verdi. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı ekipleri, televizyonu aileye teslim ederek kurulumunu yaptı. Sayar, "Sırma'dan tek istediğimiz derslerini aksatmadan takip etmesi. Bundan sonra da gerek Kaymakamlık gerekse VEFA Sosyal Destek Gurubu olarak bütün imkanlarımızla Gürpınarlıların yanında olmaya devam edeceğiz" diye konuştu.

23 Nisan için özel program

MİLLİ Eğitim Bakanı Ziya Selçuk, bu yılki 23 Nisan kutlamalarına ilişkin, evden katılımlı bir program hazırladıklarını söyledi. Selçuk, Twitter hesabından yaptığı paylaşımında, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın bu yıl 100'üncü yılının kutlanacağını hatırlattı.

Bu kapsamda, aylar öncesinden hazırlık yapıldığına işaret eden Selçuk, "Ama evlerdeyiz. Şimdi evden katılabileceğimiz, aynı coşkuyu hissedebileceğimiz, neşemizden, sevgimizden, coşkumuzdan kaybetmeyeceğimiz bir program hazırlıyoruz. Bayram bizimdir" dedi.

Beslediği sokak kedileri aç kalmasın diye 112'yi aradı

ANTALYA'da yeni tip koronavirüs tedbirleri kapsamında kronik rahatsızlığı bulunduğu için evinden çıkamayan Muazzez Turan'ın yardım isteği üzerine, 7 yıldır bakımını üstlendiği sokak kedilerine devlet görevlileri mama verdi.

Muratpaşa İlçesi Meydan Kavağı Mahallesi'nin "Muazzez teyze" si 63 yaşındaki emekli Turan, her sabah iyilik me-saisine başlıyor. Akşamdan haşladığı tavuk etleri ile bazı ek gıdalarını ve mamaları tekerlekli alışveriş sepetine koyarak yola çıkan Turan, yaklaşık 5 kilometre yürüyerek Lara Falez Parkı'nda kendisinin yolunu gözleyen 300'ü aşkın kedinin karnını doyuruyor. Evinde de çok sayıda kedi besleyen Turan'a, Kovid-19 tedbirleri kapsamında evde kalması gerektiğini bildirildi. Kronik rahatsızlıkları bulunan Turan, kedilerinin aç kalacağı düşüncesiyle huzursuz oldu. Turan, "Devletin şefkati herkese ulaşır" diyerek aradığı 112 Acil Yardım Hattı'ndaki yetkiliden kedilerinin beslenmesi için yardım istedi.

Bunun üzerine Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bağlı ekipler, Turan'ın evine gitti. Ekipleri karşı-sına gören Turan, "Devletimiz insanlara olduğu kadar hayvanlara da sahip çıkıyor. Bu beni çok mutlu etti" diyerek duy-gulandı. Turan, kedilerin bulunduğu bölgeyi ekiplere tarif etti. Ekipler, bölgeye giderek kedilere mama verdi. Kedilerinin mamalarla beslenerek karnının doyurulduğu bilgisi kendisine ulaşan Turan, çocuklar gibi mutlu olduğunu dile getirdi. İki çocuğu şehir dışında yaşayan Turan, evinden çıkamayınca kedileri için uyuklarının kaçtığını söyledi.

Bazen komşuları vasıtasıyla kedilere yemek gönderdiğini anlatan Turan, "Aklım hep kedilerimdeydi. Açlar mı, toklar mı bilmiyordum. Bugün ilk defa huzurlu uyuyacağım. Kalbim çok rahat edecek. Allah devletimizden razı olsun. Onlar da artık aç kalmayacak. Devletimizin gücü, milletin gayretiyle inşallah bu hastalığı yeneceğiz. Hepinizin işi, gücü rast gelsin. Zorunlu evlerinden çıkanlar hayvanları da unutmasın. Su ve mama bıraksınlar. Bugünlerde onların sizlere çok ihtiyacı var. Salgın bittikten sonra zaten biz onların bakımını üstleniyoruz" diye konuştu.

Alkollü içki satışları arttı

AYDINLIK / ANKARA

KORONAVİRÜS salgını nedeniyle vatandaşlar eve kapanınca marketlerde ve tekel bayilerinde alkollü içki satışları arttı.

Aydınlik'ın marketlerde ve tekel bayilerinde yaptığı araştırmaya göre artış, "sokağa çıkmayın" çağrılarıyla başladı. Ankaralı market sahibi Numan İçli "İlk günlerde alkollü içki koronavirüse iyi geliyormuş diye bir söylenti çıktı. İçki satışları patladı. Sonra gerçek ortaya çıkınca duruldu. Ama yine de satışlar koronavirüs öncesine göre yüksek" dedi.

Tekel bayisi Fırat Kış içki satışlarındaki artışın bir nedeninin de insanların evde sıkılması olduğunu söyledi: "Eskiden insanlar daha çok lokantalarda, bira-hanelerde içerdi. Şimdi oralar kapanınca mecburen evde içmeye başladılar. Lokanta ve bira-hanelerde içileni biz bilmezdik. Ama şimdi vatandaşın evine aldığını kabaca görebiliyoruz. İçki satışlarındaki artışın bir nedeni de bu."

Aralık

İsmet
ÖZÇELİK

Ahu Tuğba ve ABD'nin hali

AHU Tuğba.

Gençlik yıllarımızın ünlü kadını. Magazin sayfalarının vazgeçilmezi. Uzun süredir ABD'de yaşıyor. Miami'de.

Ahu Tuğba gazeteci Ünal Sert'e konuşmuş.

ABD'yi anlatmış.

Özellikle de koronavirüslü günleri.

İşte Ahu Tuğba gözünden ABD:

PARAN YOKSA

"Amerika'da paran yoksa insanlar sokakta ölüyor.

Sonra da yakıyorlar.

Yandaki komşu hastaneye gitti arabasıyla.

Kilise hastanesiymiş, bakmamışlar.

3 gün bekletmişler.

Bir daha gitmiş, ayakta bakmışlar.

Sonra geri göndermişler.

Hastanede kalmadığı halde 17 bin dolar ücret ödemiş.

Burada sigortan yoksa yandın!

ŞAŞIRIYORLAR

Amerikalı arkadaşlarıma;

"Türkiye'de polis ve jandarma eve gidiyor, yardım ediyor. 65 yaş üstünde ki emeklinin parasını evine götürüyor. Devlet hastanesine acilden gidince hemen bakıyorlar" dedim, inanmadılar.

Burada 'açım' de, komşun su vermez.

KORKU

Florida ve New York'ta çok kötü günler yaşıyor.

Burada herkes yağmadan korkuyor.

Tahta ile camları kapatıyor.

Hastanelerde şu an;

Parası ve sigortası olanlar bile zor bakılıyor.

Sokakta yatan evsizler çok fazla.

Herkes silahlanıyor..."

KAĞITTAN KAPLAN

ABD'den gelen tüm bilgiler aynı. Bırakalım sokaktaki insanın söylediğini. New York Valisi Andrew Cuomo'nun açıklamaları;

Gerçek bütün çıplaklığı ile ortada.

Ahu Tuğba'nın anlattıklarının;

Eksikliği var, fazlası yok.

Mao ABD için "Kağıttan kaplan" demişti. Şimdi iyice açığa çıktı.

BİRKAÇ YILDA OLANLAR

Şu birkaç yıl içinde olanlara bakalım. Çin ABD'nin saldırısını püskürttü. Hem askeri, hem ekonomik. İran fiyatlarını bozdu. ABD üslerini vurdu. Üstelik de "Ben vurdum" dedi. 79 yıl sonra bir ilk. ABD hiçbir şey yapamadı. Suriye'de de yenildi. Büyük projesi, "ABD-İsrail Koridoru" ydu. Mehmetçik devreye girdi. Fiyaskoyla sonuçlandı. Bunlar sadece birkaçı.

GÜCÜ PROPAGANDA

"ABD'nin gücünün; En az yüzde 50'si propaganda" denir Bu bugün daha iyi anlaşılıyor. ABD'ye ilk giden genellikle ön yargılıdır. Propagandaya kanar. Ama iyi bir gözlemci kısa sürede her şeyi anlar.

Bir kış günü New York'taydım. Sabah erken saatte sokağa çıktım. Sokaklardaki kutular dikkatimi çekmişti. Pek anlam verememiştım. Ama bir süre sonra kutulardan insanlar çıkmaya başladı. O zaman her şeyi anladım. Evsizlerdi. Sokakta donup ölenlerin sayısı da yüksekti.

YALDIZI DÖKÜLDÜ

Koronavirüs salgını yaşıyor. Şu anda salgının merkezi ABD. Çin salgını bertaraf etti. Ama ABD'nin durumu giderek kötüleşiyor.

Koronavirüs ABD'nin yaldızını döktü.

'AMERİKAN VARLIĞI'

Bu arada her ülkede Amerikalılar var. Hepsinin yolu ABD'den geçmiş. Diğer bir deyişle "devşirilmiş". Amerika'da bunlara "USA/CIA assets" diyor.

Türkçe karşılığı "Amerikan varlığı." Artık "Amerikan varlıkları"nın da işi zor. Dünya hızla değişiyor. Koronavirüs bu değişimi hızlandırdı. Bakalım önümüzdeki günler ne gösterecek? İzliyoruz..!

PROF. DR. SEYİT MEHMET KAYACAN Çapa'nın efsane hocasını yitirdik

Mehmet Seyit Kayacan, yüreği insanlık aşkıyla dolu, bütün hastalarına eşit mesafede davranan, odasının dışında on hasta varsa mükemmel örgütçülüğüyle tümünün sorunlarını çözen gerçek bir halk doktoruydu. Büyük yürekli, çok değerli bir bilim insanını kaybettik

Ona müteşekkirimiz

ERCAN DOLAPÇI

EMİNE AKFIRAT

İSTANBUL Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi, Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu'nun yeni tip koronavirüs nedeniyle ölümünün ardından bir hekimini daha kaybetmenin acısını yaşıyor.

Prof. Dr. Seyit Mehmet Kayacan, İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi Dahili Hastalıklar Ana Bilim Dalı öğretim üyesiydi. Acil Dahiliye Bölümü'nü yönetiyordu. Üzücü haberi, İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Tufan Tükek sosyal medya üzerinden yaptığı paylaşım la kamuoyuna ilk duyan oldu: "Bir üzücü haber daha. Çok sevdiğim mesai arkadaşım Prof. Dr. Seyit Mehmet Kayacan'ı kaybettik. Kalbine ye-

İSTANBUL Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi İç Hastalıkları ve Nefroloji Uzmanı Prof. Dr. Seyit Mehmet Kayacan'ı kalp krizi sonucu kaybettik. Son günlerdeki yoğun çalışmaya kalbi dayanamadı... Onu sevgili oğlum Aydın'ın tedavisi sırasında tanıdım. Onun hastasıydı... Yakın ilgi ve alakasını görmüş, mutlu olmuştuk. Son derece kibar ve beyefendi bir insandı. En son oğlumu ona götürmüş kontrol ettirmiştim. Oğlum da onu çok sevmişti. Birlikte fotoğraf çektiğimiz. Hepsini anımladık. Onu unutmayacağız. Ailece müteşekkirimiz. Allahtan rahmet ailesine ve sevenlerine başsağlığı diliyorum. Galatasaraylıydı... Oğlum da. Onu öğrendiğinde "O zaman hazırlan Galatasaray maçına gideceğiz" demişti. Ona bilet aldı ve maça götürdü. Moral olsun diye... Oğlum da buna kasıtlık izlenimlerini Aydın'da yazmıştı. Aralık 2018...

nik düşen kardeşime Allah'tan rahmet diliyorum."

Kayacan, yüreği insanlık aşkıyla dolu, bütün hastalarına yakın arkadaşı gibi dav-

ranan, sevgi ve iyilik dolu, mükemmel örgütçülüğüyle hastaların sorunlarını bekletmeden çözen gerçek halk doktoruydu. Çapa Tıp Fakültesi'nde en alttan en yukarıya kadar bütün sağlık çalışanlarının kalbini fethetmiş bir bilim insanıydı. Vatan Partili olduğunu saklamadan açıklamasına karşın, farklı siyasi eğilimdeki öğretim üyelerinin ve öğrencilerinin derin saygısına sahipti. Cumhuriyetçi Hekimler Grubu'nun Türk Tabipler Birliği Genel Kurul adaylarından olan, yurtsever hekimlerin simge isimlerindendi. Bilimsel kongrelerin ara-

nan ismiydi. Varlık nedeni öğrencilerine bir şeyler öğretmekti. Parada, mevkide hiç gözü yoktu. Amaçları hastalarını iyileştirmek, bilimi geliştirmek, öğrencilerine hekimliği öğretmekti. Öğrencileri Kayacan'dan "Bütün derslerde aynı şeyi vurguluyordu; yeter ki siz öğrenin. Acil dahiliyede hastalarıyla tek tek ilgilenirdi. Hocaydı ama poliklinik de yapar, hasta bakardı" diye bahsediyor.

Büyük yürekli, çok değerli bir bilim insanını kaybettik. Bütün Türkiye'nin başı sağ olsun. Aydın'lık olarak, ailesine ve tüm dostlarına sabırlar diliyoruz.

BAŞSAĞLIĞI

Halk doktoru, yüreği vatan ve insanlık aşkıyla dolu değerli bilim insanını, kıymetli dostumuz, Çapa Acil Dahiliye Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Seyit Mehmet KAYACAN'ı

kaybetmenin derin üzüntüsü içindeyiz. Ailesine, sevenlerine ve milletimize başsağlığı diliyoruz.

Dr. Doğu Perinçek
Vatan Partisi Genel Başkanı

VATAN PARTİSİ

www.vatanpartisi.org.tr

BAŞSAĞLIĞI

İlaç sektörünün duayeni, İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS) Onur Başkanı, Turgut İlaç Yönetim Kurulu Başkanı

Kaya TURGUT'u

kaybetmiş olmanın büyük üzüntüsünü yaşıyoruz. Ailesine, sevenlerine ve Türk ilaç sektörüne başsağlığı dileriz.

Dr. Doğu Perinçek
Vatan Partisi Genel Başkanı

VATAN PARTİSİ

www.vatanpartisi.org.tr

'Balyoz'u yenmişti koronavirüsü de yendi

AYDINLIK / ANKARA

FETÖ'nün Balyoz kumpasıyla zindana atılan daha sonra ise beraat kararı alan emekli Tuğamiral, yakalandığı koronavirüsü yendi.

Yeni tip koronavirüs salgınında Türkiye'deki vaka sayısı 4 Nisan itibarıyla 23 bin 934 olurken 501 kişi de hayatını kaybetti. Diğer yandan salgına yakalananlardan 786 kişi ise koronavirüsü yenerek iyileşti.

BOLU'da yaşayan işçi emeklisi 85 yaşındaki Durmuş Türkan, arabasını ve deposunu satarak elde ettiği 45 bin lirayı, Milli Dayanışma Kampanyasına bağışladı.

Merkeze bağlı Çobankaya köyünde yalnız yaşayan Durmuş Türkan, Vefa Sosyal Destek Grubunu arayarak Mili Dayanışma Kampanyasına bağış yapmak istediğini söyledi. Bunun üzerine Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bolu İl Müdürü Bekir Koçyigit, İl Sağlık Müdür Yardımcısı Şerife Koçyigit ve Vefa Sosyal Destek Grubu görevlisi, köye gelerek muhtarla iletişime geçti. Bekir Koçyigit, Türkan'a bağışından dolayı teşekkür ederek "Büyüklerimiz bizim sigortalarımız" dedi.

Arabasını sattı 45 bin lira bağışladı

Durmuş Türkan da birlik ve beraberlik çağrısı yaptı ve şunları söyledi: "Allah devlete, polise, askere ve kamu görevlilerine zeval vermesin. Bir arabam bir de il merkezinde depom vardı. İkisini sattım, 23'er bin liradan 46 bin lira tuttu. Bin lirasını kendime ayırdım. Geri kalanını bağışlıyorum. İnsanlar imkanı olduğu kadar devletimizin arkasında durmalı."

EMEKLİ GURBETÇİDEN DESTEK

Avusturya'da emekli olan ve Tokat'ta yaşayan 66 yaşındaki İsmail Taçyıldız, Vefa Sosyal Destek Grubu 155 destek hattını aradı ve bin 400 avroyu Milli Dayanışma Kampanyasına bağışladığını belirtti. Kırşehir'de de masalarını Vefa Sosyal Destek Grubu aracılığıyla alan 65 yaş üstü üç emekli, kampanyaya masalarıyla destek verdi.

BAŞSAĞLIĞI

Dostumuz, değerli bilim insanı
Prof. Dr. Seyit Mehmet KAYACAN'ı

kaybetmenin derin üzüntüsünü yaşıyoruz. Yakınlarına ve ailesine baş sağlığı diliyoruz.
Cem Dikmen
Vatan Partisi İstanbul İl Başkanı

VATAN PARTİSİ

www.vatanpartisi.org.tr

Suriye Ordusu Kamışlı'da PKK'yı engelledi

PKK/PYD'li teröristler Kamışlı'da kamu binalarının bulunduğu caddeye girmek isteyince Suriye Ordusu müdahale etti. Çıkan çatışmada bir PKK/PYD'li öldürüldü çok sayıda terörist de yaralandı

AYDINLIK / ANKARA

HASEKE'ye bağlı Türkiye sınırındaki Kamışlı ilçesinde Suriye ordusu ve PKK/PYD'liler arasında çatışma yaşandı, çatışmada bir PKK/PYD'li öldü.

Suriye'nin Türkiye sınırında Nusaybin'in tam karşısında yer alan Kamışlı'da Suriye ordusu ile PKK/PYD arasında bir süredir devam eden gerilim çatışmaya dönüştü. Yerel kaynaklardan edinilen bilgiye göre, PKK/PYD girmesinin yasak olduğu Şam el Kuvvetli caddesine girmek istedi. Kaynaklar, bu caddenin Sebii Baharat bölgesinde Kamışlı Kaymakamlığı, Askeri İstihbarat Merkezi gibi Suriye devletine ait kamu birimlerinin olduğuna dikkat çekti. PKK/PYD silahlı gruplarının bu caddeye girmeye çalışmasına Suriye askerleri silahla müdahale ettiğini kaydeden kaynakların verdiği bilgiye göre, çıkan çatışmada bir PKK/PYD'li öldürüldü çok sayıda terörist de yaralandı. Yerel kaynaklar şehirde havanın gergin olduğunu, Suriye askerlerinin devriye gezdiklerini vurguladılar.

Nusaybinli kaynaklar da çatışmayı doğrulayarak, önümüzdeki günlerde çatışmaların daha da artabileceğini ifade ettiler. Bu arada, PKK'dan yapılan açıklamada da, "Rejim askerlerinin PKK devriye aracına ateş açtığı ve 1 PKK militanın öldüğü" belirtildi. PKK bildirisinde, "Suriye rejim üyeleri, Güçlerimiz aıt zırhlı araçta bir grup İç Güvenlik Güçleri üyesinin de bulunduğu araca saldırdı. Saldırıda bir üyemiz yaralandı, ağır yaralanan bir üyemiz de sonradan öldü. Bu korkakça suçun sorumlusu Suriye rejim güçleridir" denildi. Suriye'nin Haseke vilayetinde ve Kamışlı'da Şam yönetiminin atadığı vali ve kaymakam görev yapıyor. Kamışlı havaalanı Şam yönetiminin kontrolünde ve bölgede 10 bine yakın Suriye askeri görev yapıyor. Geçen ay Şam'dan üst düzey yöneticiler Kamışlı'ya gelmiş ve işletmelerle toplantı yapmıştı. Aşiretlerden Amerikalılarla ilişkilerini kesmelerini isteyen yöneticiler, bölgede Suriye devletinin kontrolünün mutlaka sağlanacağını belirtmişlerdi.

Soylu'dan Özel'e DHKP-C tepkisi

ÖLÜM orucundaki Grup Yorum üyesi Helin Bölek'in ölümünün ardından, taleplerini kabul edilmesini isteyen CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel'e, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'dan tepki geldi.

Grup Yorum üyesi Helin Bölek, konser yasakları ve idil Kültür Merkezi'ne yapılan baskınların sona ermesi, üyelerin arananlar listesinden çıkarılması talepleriyle ölüm orucuna başlamıştı. Bölek, ölüm orucunun 288. gününde hayatını kaybetti. Koronavirüs nedeniyle uygulanan yasaklara ve önlemlere rağmen kalabalık bir grup Sarıyer Armutlu'da bir araya geldi. Grup halaylar çekti, tabutun başında bir arada bekledi. Ardından cenaze Okmeydanı Cemevi'ne getirilmek üzere cenaze aracıyla yola çıkarıldı. Cenaze aracının önü Nuru Kavaşağı'nda polisler tarafından kesildi. Polis, cenazenin Cemevine götürülmeden doğrudan Feriköy Mezarlığı'nda defnedilmesini istedi. Aile ve avukatları ise, cenazelerini önce Okmeydanı Cemevi'ne götürmek istediklerini belirttiler.

Ayrıca cemevine giden yollar polis tarafından kapatıldı. Buna karşın cemevi önünde kalabalık bir grup bir araya geldi. Bir süre sonra Feriköy Mezarlığı'na doğru yürüyüşe geçen kitlenin önü polisler tarafından kesildi. Eyleme müdahale eden polis, çok sayıda kişiyi gözaltına aldı.

Polis engelinin ardından cenaze defnedilmek üzere doğ-

rudan Feriköy Mezarlığına götürüldü. Polis, Feriköy Mezarlığında toplanan kitleye gaz atarak müdahale etti. Mezarlığa girişleri engelleyen polis gelenlerin girmesine izin vermedi. Müdahalenin ardından aile cenazeyi defnetti.

ÖZEL: TALEPLERİ KARŞILANSIN

CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel de önceki gün Bölek'le aynı talepler için ölüm orucunda olan Mustafa Koçak ve İbrahim Gökçek'i hatırlattı şu paylaşımı yaptı:

"Grup Yorum mensubu sanatçı Helin Bölek'in ölüm orucundayken yaşamını yitirmesinin bütün başında bir arada bekledi. Arından cenaze Okmeydanı Cemevi'ne getirilmek üzere cenaze aracıyla yola çıkarıldı. Cenaze aracının önü Nuru Kavaşağı'nda polisler tarafından kesildi. Polis, cenazenin Cemevine götürülmeden doğrudan Feriköy Mezarlığı'nda defnedilmesini istedi. Aile ve avukatları ise, cenazelerini önce Okmeydanı Cemevi'ne götürmek istediklerini belirttiler."

'ÖRGÜT YALAKALARI'

Bunun üzerine İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Özel'i etiketleyerek şu yanıtı verdi: "Hastaneye kaldırıldığı halde DHKP-C'nin talimatıyla tedavisini engelleyerek hastaneden çıkartıp ölüme yatıran sizin milletvekilleriniz. Ölümlü kutsallaştırıp DHKP-C'nin değirmenine ölü taşıyan da sizsiniz Özgür Özel. Gerçek yüzünüz bir kere daha görüldü, örgüt yalakaları."

AA 100 YAŞINDA

GAZİ Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatıyla

Kurtuluş Savaşında "Anadolu'nun sesini dünyaya duyurmak" için 6 Nisan 1920'de kurulan Anadolu Ajansı, bugün 100 yaşında.

Anadolu Ajansı kurulmadan önce, Birinci Dünya Savaşı'ndan yenik çıkmış, 30 Ekim 1918'de ağır koşullar içeren Mondros Mütarekesi'ni imzalamış Osmanlı merkezinde, Türkiye-Havas Reuter ajansı çalışmalarını sürdürmekteydi. Mondros Mütarekesi'nin ardından İstanbul'u fiilen işgal eden müttefikler ile Damat Ferit Paşa Hükümeti arasında varılan uzlaşma gereğince yabancılara haber imtiyazı verilerek kurulan Türkiye-Havas Reuter ajansının yayınladığı haberler Türkiye'nin çıkarlarına değildi. Mustafa Kemal, bu ajansın haberlerinin tamamen "uydurmaya dayandığından" rahatsızlık duymaktaydı. Mustafa Kemal o günlerde Milli Mücadele'nin sesini tüm yurda ve dünyaya duyuracak bir ajansın oluşturulmasını düşünmeye başlamıştı.

İstanbul'un 16 Mart 1920'de resmen işgali ve Meclisi Mebusanın kapanması üzerine Mustafa Kemal Paşa, Ankara'da toplanacak Meclis için seçim yapılmasını bir yazı ile 19 Mart'ta illere, komutanlıklara bildirdi. Artık İstanbul'da kalınamayacağını gören bazı aydınlar da bir süredir Milli Mücadele'ye katılımının yollarını aramaktaydı. Bu gelişme, Anadolu Ajansı'nın kuruluşunu da sağlayacaktı. AAnın kuruluşu, "Milli Mücadele'nin dönüm noktası" denilebilecek zor günlerden geçen süreçte gerçekleşti. İstanbul'un fiilen işgalinin ardından Milli Mücadele'ye katılmak için Anadolu'ya geçmek üzere yola çıkan aydınlardan Yunus Nadi (Abaloğlu) ve Halide Edip (Adıvar), Akhisar İstasyonu'nda verilen mola sırasında, "Ankara'ya gider gitmez bir ajans teşkilatı kurulması" görüşmesini görüştü. Böylece Anadolu Ajansı'nın haber yolculuğu Yunus Nadi ile Halide Edip'in, Geyve'nin Akhisar kazası istasyonunda yaptıkları bu

konuşmayla başlamış oldu.

Kafilenin Ankara'ya 1 Nisan 1920'de ulaşmasının ardından Yunus Nadi'nin ifadesiyle "4 veya 5 Nisan akşamı" Mustafa Kemal'in karargahı "Ziraat Mektebi"ndeki (Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü) yemekten sonra Anadolu Ajansı'nın kurulmasından söz açıldı.

TARİHİ GENELGE

Bu toplantının sabahı ise Mustafa Kemal, Anadolu Ajansı'nın kuruluşunu duyurmak için hemen harekete geçti. Paşa, "Heyeti Temsiliye adına" bu çalışmaları bizzat yapmakla, hem Anadolu Ajansı'nın üstleneceği işle ve verdiği önemi göstermekte hem de daha başından ona etkinlik kazandırmayı amaçlamaktaydı. Mustafa Kemal, Milli Mücadele'nin ateşini tutuşturduğu bütün yurda, askeri ve sivil makamlara gönderdiği "tarihi genelge" ile Anadolu Ajansı'nın kuruluşunu duyurmakla kalmadı girilen mücadeleden iç ve dış kamuoyunun haberdar edilmesinin önemine de işaret etti.

Kuruluşu tüm yurda duyurulan Anadolu Ajansı, bir süre Ziraat Mektebi'nde ayrılan bir odada çalışmalarını yürüttü. Ajans, Ziraat Mektebi'nden sonra, Ulus'ta Öğretmen Okulu binasının bodrum katında çalışmalarına devam etti. Çalışmalarını birkaç yer değiştirerek sürdürdükten sonra da Samanpazarı'ndaki iki katlı binaya taşındı.

AAnın iç ve dış dünya haberleri, 12 Nisan 1920'den itibaren, Mustafa Kemal'in, Halide Edip'e Osmanlı Bankası'ndan temin edeceğini vadettiği daktilo ile yazılarak, "Anadolu Ajansı Tebligatı" başlığı altında kamuoyuna duyuruldu. İlk döneminde günde en az iki bülten halinde yayımlanması kararlaştırılan Anadolu Ajansı haberlerinin ülkenin dört bir yanına ulaştırılmasına büyük önem verildi.

MİLLİ MÜCADELENİN SESİ OLDU

AAnın kurulması Milli Mücadele ve An-

Anadolu Ajansı'nın arşivinden.

kara hükümetiyle ilgili gelişmeleri merak eden, içten içe bağımsızlık ateşiyle kaynayan Anadolu'da büyük heyecan yarattı. Mustafa Kemal Paşa'nın genelgesinin ardından yurdun dört bir tarafından Ankara'ya AAnın kuruluşuna ilişkin tebrik telgrafları gelmeye başladı. Bu telgraflarda AA bültenlerinin dağıtımı, halka ulaştırılması hususunda her türlü çalışmaya hazır olunduğu bildiriliyordu.

AAnın haberlerinin sadece halka değil cepheye savaşılan askeri birliklere de düzenli olarak ulaştırılması için tedbirler alındı. Anadolu Ajansı bültenleri bunun dışında yine Anadolu'nun cesitli bölgelerinde İtilaf devletlerinin baskı, sindirme ve işgal girişimlerine karşı bolge halkında direnme bilincini geliştirmek amacıyla yayın yapan Anadolu basınına da ulaştırıldı.

Öte yandan bizzat Mustafa Kemal Paşa'nın emriyle AAnın haberlerinin büyük bir gizlilik içinde işgal altındaki İstanbul'da halka ve Milli Mücadele yanlısı gazetelere ulaştırılması için de yoğun çaba sarf edildi. Ankara hükümetinin resmi tebliğleri, yurt dışından önemli gelişmeler, halka uyarılar, TBMM'den ve cepheden havadisler ile işgal güçlerinin kara propagandalarına yanıtlar içeren AA bültenleri büyük bir boşluğu doldurdu, adeta Milli Mücadele'de adına "basın" denecek ikinci bir cepheyi açtı.

Yunus Nadi, Halide Edip'in ardından

Avukatlar soruşturma dosyalarındaki evraklara UYAP'tan ulaşacak

AYDINLIK / ANKARA

ADALET Bakanlığı, avukatların soruşturma dosyalarındaki belgelere Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) üzerinden erişimlerine ilişkin incelemayı başlattı.

Adalet Bakanlığı, avukatların UYAP üzerinde görüntüleyebildikleri bilgi ve belgelerin kapsamının genişletilmesine yönelik çalışma yaptı. Çalışmayla, avukatların fiziki olarak ulaşabildikleri

soruşturma dosyalarındaki belgelere UYAP'tan erişimlerine imkan sağlandı. Uygulama 5 Nisan Avukatlar Günü nedeniyle dün başlatıldı.

Yeni uygulamaya göre, avukatlar, vekili veya müdafisi oldukları soruşturma dosyalarıyla ilgili "UYAP Avukat Portal" dan "soruşturma dosyasını inceleme" talebi gönderecek. Bu talebin Cumhuriyet savcısı tarafından onaylanması üzerine izin verilen evraklar avukatların UYAP sayfalarından görülebilecek. Talebin reddedilmesi halinde ise savcının gerekçesine aynı şekilde UYAP'tan ulaşılabilir.

Akşener'den infaz paketine ilişkin yanlış değerlendirme

AYDINLIK / ANKARA

İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener, infaz paketinde kadına şiddet, çocuk istismarı gibi suçların da olduğunu söyleyince Ak Parti Milletvekili Ali Özkaya, "Kamuoyunu yanlış bilgilendirmeyin" tepkisini gösterdi.

İyi Parti Genel Başkanı Meral Akşener, kadına şiddet, cinsel istismar ve uyuşturucu ticareti gibi suçların kapsam dışı tutulduğunu infaz düzenlemesine ilişkin yaptığı paylaşımda, bu suçların da infaz paketi kapsamında olduğunu söyledi. Akşener Twitter hesabı üzerinden, "Ak Parti ve küçük ortağının infaz indirimi yasasında; kadına şiddet, çocuk istismarı gibi kanayan yaramız olan suçlar da var. Bu yanlış ortak olmayın! Çünkü bir kadını ağlatanın, bir çocuğu üzenin, vicdanları kanatanın #AffiYok" paylaşımını yaptı.

'KOMİSYON ÜYESİ MİLLETVEKİLİNİZ GÖRÜŞÜN'

Ak Parti Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ise Akşener'in bu tivitine tepki gösterdi. Özkaya yaptığı paylaşımda, "Sayın Meral Akşener, imza sahibi milletvekili olarak söylüyorum; bu yazdıklarınız doğru değil. Komisyon üyesi milletvekiliniz sayın Ayhan Erel beyle görüşünüz, size izah edecektir. Kamuoyunu yanlış bilgilendirmeyiz" ifadesini kullandı.

TBMM Adalet Komisyonunda kabul edilerek Salı günü TBMM Genel Kurulu'nda görüşülecek olan infaz düzenlemesinde, kasten öldürme; üst soya, alt soya, eşe veya kardeş, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumdaki kişiye karşı işlenen kasten yaralama ve sonucu nedeniyle ağırlaşmış yaralama, işkence, eziyet suçu ile cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçu ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar kapsam dışı bırakılmıştı.

T.C. NUSAYBİN SULH HUKUK MAHKEMESİ

Sayı : 2019/256 Esas
RİDVAN BİLİM ile mahkememizde görülmekte olan Gaipliğe Karar Verilmesi davası nedeniyle;
Aşağıda açık kimliği bulunan ve gaipliğine karar verilen **ABDULLAH BİLİM** gaipliği hakkında bilgisi olanların 6 ay içinde mahkememize haber vermeleri hususu ilan edilmiştir.

GAİP

TC KİMLİK NO : 65902301556

ADI SOYADI : ABDULLAH BİLİM

BABA ADI : SÜLEYMAN

ANA ADI : HALİM

DOĞUM TARİHİ : 01/01/1963

DOĞUM YERİ : İDİL

Resmi ilanlar www.ilan.gov.tr/de **BASIN:** 1154803 (www.bik.gov.tr)

Çeliğe renk veren ressamı kaybettik

Usta ressam Mehmet Ali Meriç'i, çoklu organ yetmezliğinden dolayı kaybettik. Sanat yaşamı boyunca yurtiçi ve yurtdışında birçok sergi açan Meriç, sanatına olduğu gibi ülkesine de tutkundu. Usta ressam, bağımsız ve üreten bir Türkiye için Vatan Partisi saflarında mücadele eden örnek bir aydıdı

YUSUF ÇELİK

ÜLKEDE ve dünya çapında tanınan usta ressam Mehmet Ali Meriç çoklu organ yetmezliğinden hayatını kaybetti. Meriç'in ölümü Mersinlileri yasa boğdu. Cenazesi için neler yapabiliriz diye oğlu Meriç Coşkun Meriç'i aradım "Ağabey bildiğin gibi tören için izin vermiyorlar. Kendisinin çok sevdiği ve yılın bir bölümünü geçirdiği, huzur bulduğu Çanakkale'nin Ayvacı ilçesi Söğütli köyüne götürüp orda defin yapacağız" dedi. Bu kahrolası korona insanların sevdiklerine son görevini yapmasını da engelledi. Eğer cenaze töreni Mersin'de yapılsaydı kesinlikle binlerce Mersinli katırdı.

Mehmet Ali Meriç 74 yaşındaydı. İçel Sanat Kulübü kurucularındandı, bir müddet başkanlığını da yaptı. Şimdiye kadar gerek yurtiçi de gerek yurtdışında 72 kişisel sergi açtı. Bir ara kimsenin cesaret edip girişmeyeceği bir tekniğe yönelmişti. Kendisinin geliştirdiği bir yöntemle kalın sac üzerine oksijen kaynak aleti ile resim yapıyordu ve çok güzel tablolar yaratmıştı.

TIP ÖĞRENCİLERİNE VE ULUSAL KANAL'A YARDIM

Son kişisel sergilerinden birisini o zaman yeni

Mehmet Ali Meriç

yapılan Mersin Deniz Müzesinde açmıştı. Serginin teması "Dans ve Müzik" ti. Sergiye katılım yoğun, Mersin'in her kesiminden insan vardı. Mersin Tabipler Odası başkanı Dr. Ful Uğurhan ve Dr. Galip Kırıcı kendisine plaket vermişlerdi. Kendisiyle yaptığım röportajda sordum: Niye deniz müzesi? "Deniz Müzesi yeni kuruldu. Kurulması için ben de destek verdim. Hem buranın tanıtımı, hem de insanların ayaklarının alışması için burayı seçtim" dedi. Tabipler Odasının plaketi ni sordum: "Aslında hayır gizli yapıldı. Ben kimseye söylememiştim. Ancak şimdi açığa çıktı. Ben sağlığa çok önem veriyorum. Tabipler Odası aracılığıyla dar gelirli Tıp Fakültesi öğrencilerine yardım ediyorum. Plaketi onun için verdiler" dedi. Korona virüsünden dolayı sağlıkçılar şimdi hepimizin göz bebeği oldu. Meriç ise sağlıkçıların değerini yıllar önce görmüştü. Değerli ressamımız yalnız sağlıkçılara değil Ulusal Kanal'a da yardım ediyordu. Dayanışma için açılan sergiye tablo hediye etmişti. Ayrıca gerektiğinde bağış da yapıyordu. Yatırım buna derler işte, en sağlam değerlere yatırım.

ERGENEKON DÖNEMİNDE SİLİVRİ'YE SELAM

Meriç, yalnız bir ressam değil ülke sorunlarına kafa yoran ve çözüm sunan değerli bir aydıdı. Ne zaman İçel Sanat kulübüne gitsek, en kalabalık masa neredeyse, Meriç muhakkak orada olurdu. Her kesimden insanla uzun uzun sohbetler eder, tartışırdı.

Doğu Perinçek Ergenekon davasından Silivri'de hapisteyken avukatları aracılığıyla bana bir not iletti, iki ressamla röportaj yapmamı istemişti. Ressam Ömer Anamur ve Mehmet Ali Meriç.

Şükran Akal ve eşim Şadiye ile birlikte Yenisehir Hürriyet mahallesinde bulunan atölyesine gittik. Ömer Anamur'da oradaydı. İkisi de parti üyesiydi. Kendileriyle kültür, sanat

ve siyaset üzerine yarım saatlik bir söyleşi yaptık. Her ikisi de "Silivri'ye Selam" demişlerdi. Evet, birçok kişinin korktuğu bir dönemde Silivri'ye selam demişlerdi. Ömer Anamur Mersin'de yaşıyor. Kendisine sağlıklı, uzun ömürlere diliyorum. O röportaj defalarca Ulusal Kanal'da yayınlandı. Bir gün beni arayarak "Yusufcuğum bu akşam sizdeyiz" dedi. Ömer Anamur ve Şükran Akal ile beraber geldiler. Her iki ressamın elinde de birer tablo vardı. O tablolar şimdi evimizin duvarını süslemekte.

'TEK DİLEĞİ ÖZGÜR, BAĞIMSIZ, DEMOKRATİK BİR ÜLKEYDİ'

Meriç'in kayından dolayı yüzlerce kişi yaygın medya üzerinden çeşitli anılarını paylaştılar. Bunların hepsine burada yer vermek imkânsız. Ancak çok yakın dostları olan İş insanı Abuzer Kiraz ve Dr. Ful Uğurhan'ın duyularıyla bitireyim.

Abuzer Kiraz şunları söyledi: "Yüreği güzel iyi bir dost, iyi bir ağabeydi. Sanatçı duyarlılığı ile eşini dostunu hep arardı. Doğa aşığıydı. Bunu resimleriyle de betimlerdi. Ülkenin ekonomik, politik sorunlarını da irdeler ve düşüncelerini özgürce söylerdi. Tek dileği özgür, bağımsız, demokratik bir ülkeydi."

'HAYATI RENKLENDİREN ADAM'

Dr. Ful Uğurhan da Meriç için şu sözleri kaydetti: "Belki birçoğunuz gibi gökyüzündeki renklere ayırt etmeyi ben de ondan öğrendim. Turuncular, morlar, sarılar, kırmızılar, hele o gece karanlığının tonları. Bazen göğe baktı-

İş insanı Abuzer Kiraz, ortada Ömer Anamur öndeki Mehmet Ali Meriç

Ömer Anamur ile atölyede

Noel baba rolünde çocukları eğlendirirken

ğında şaşa kalırdım. 'Aynen Meriç'in tabloları gibi' derdim. Bir gün beni kırmayarak Çocuk Esirgeme Kurumuna geldi. Noel Baba kostümü giyerek çocuklara çok güzel anılar yaşattı. İyi ki tanımışım seni hayatı renklendiren adam. Seni çok özleyeceğiz."

Fransa Ulusal Orkestrası Bolero'yu evden çaldı

KORONAVİRÜS salgını nedeniyle milyonlarca insan evlerinde kalmış Fransa Ulusal Orkestrası, karantina günlerine müzikle renk kattı. Sanatçılar, internet üzerinden bir araya gelerek İspanyol dansı olan Bolero'yu çaldı. Çalınan enstrümanlar, montajda daha sonra birleştirilerek bir bütün haline getirildi.

51 enstrümanla performans sergileyen sanatçılar, evlerinde kendi cep telefonlarıyla çekilen görüntülerini seyrircilerle paylaştı. Projenin sorumlu Radio France video editörü Dimitri Scapolan, "Birlikte çalışmayan enstrümanların sesini senkronize etmeyi asla hayal edemedim. Tek yapmam gereken seviyeleri biraz ayarlamak ve biraz tınılama eklemektir. Bu bir zevkti" diye konuş-

tu.

'HALKA 'SİZİN İÇİN ORADAYIZ' DEMEK İSTEDİK'

Dünyanın en tanınmış klasik müzik parçalarından biri olan Bolero'nun bu sıra dışı yorumu, şef Didier Benetti tarafından farklı bir versiyona dönüştürüldü. Orijinal eser yaklaşık 15 dakika uzunluğunda. Kemancı David Riviere, "Bu sanal bir birleşme, 'Bulut' üzerinde toplandık" derken, Radio France'a konuşan müzik direktörü Michel Orier, karantinaya işaret ederek, "Çalışmamak korkunç. Ancak bu hareketli video ile halka 'Hala sizin için oradayız' demek istedik" yorumunda bulundu.

ANADOLU Üniversitesi (AU), Türk kültürünün temel taşları niteliğindeki klasikleşmiş edebiyat eserlerini dijital ortama aktararak ücretsiz olarak okuyucularla paylaşıyor.

Üniversiteden yapılan yazılı açıklamada, 150 yıllık süreci kapsayan Türk roman tarihi üzerine yürütülen çalışmalar kapsamında, eserlerin özgün hallerinin korunduğu ve ayrıntılı bir sözlük eşliğinde Latin harflerine aktarılmış olarak paylaşıldığı belirtildi.

Üniversitenin resmi sosyal medya hesapla-

Türk edebiyatı klasiklerini dijitale açtı

ından günlük paylaşılacak eserlerin, tamamen ücretsiz indirilebileceği belirtilen açıklamada, bu çalışmayla tarihsel ve kültürel belleğin en önemli taşıyıcısı olan edebiyat eserlerinin yeni nesillere aktarılmasının hedeflendiği ifade edildi.

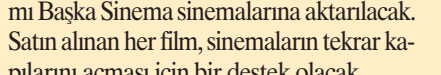
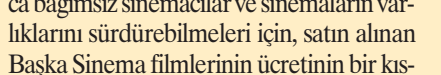
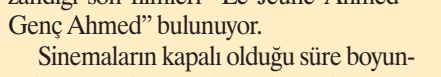
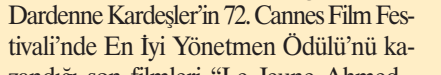
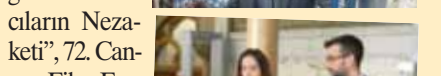
Açıklamada çalışmanın, yazıldığı dönemin ruhunu yansıtan ve ölümsüz olarak nitelendirilen ilk Türk romanını, ilk tarihi romanı, ilk realist romanı, ilk naturalist romanı, ilk Batılı tarzda öyküyü ve Türk düşünce dünyasını yönlendiren temel metinleri içerdiği belirtildi.

Bağımsız filmler BluTV'ye taşındı

KORONAVİRÜS salgını çerçevesinde alınan önlemler neticesinde sinemalar da kapandı. Vizyon filmlerinin gösterimleri ertelenirken sanat filmleri ise sınırlı saydaki salonlarını da maalesef kaybetti. Bu dönemde bağımsız filmleri izleyicisiyle buluşturmak isteyen BluTV, dünyadan ve Türkiye'den bağımsız filmlerin dağıtımcısı Başka Sinema ile önemli bir iş birliğine imza attı. Başka Sinema'nın filmleri BluTV'de gösterilecek.

İLK FILM BOZKIR

İlk film gösterimi ise 8 Nisan Başka Çarşamba'da 56. Antalya Film Festivali'nden 11 ödülle dönerek büyük bir başarıya imza atan Bozkır ile başlayacak. Aynı gün 22.30'da ise Başka Sinema instagram hesabı üzerinden düzenlenecek canlı yayında yönetmen Ali Özel ile söyleşi ve soru-cevap etkinliği yapılacaktır. Başka Sinema ilk hafta programında 69. Berlin Film Festivali'nin açılış filmi

Mevsimsiz sonbahar

Şafaktan önce alacakaranlıkta." Arundhati Roy

Sis çeperleri her yerde. Göz gözü görmez olmuş. Derin bir içsessizlik. Kim, nerede, ne yapıyor biliniyor şimdi. Kapılar duvar, pencereler görüntüüstü. İssizlik ormanında gibiyiz.

Kuşların sesi gelirdi önce, cıvıltılan dolardı bahçeye... Şimdi tek tük, yalnızlık ışığı gibi. Ayırt etmeniz gerekmiyor artık bir sesi dışarıdan. Azıldı insan gölgeleri gibi. Sokaklar tenhalaştı.

Biliyorsun ki korku kol geziyor. Bunu var eden gerçeklikle ilk kez yüzleşiyor yaşadığınız dünya, insanlık. Ama bununla gelen kaygının öyle belirsiz yanları var ki, adlandıranın mümkünü yok.

İlk akla gelen "veba" dan söz eden her bir şeye uzanmaya gerek yok, masandaki kitabın sayfalarında gezinmen yetiyor. Burada şöyle diyordu Camus:

"Hem sonra hiçbir şeyi abartmamak gerekir. Altı çizilmesi gereken, kentin ve yaşamın sıradan görünümüdür. İnsan alışkanlıklarını edindikten sonra günlerini kolay geçirir."

Bir kanıksama, siniklik hali giderek duygusal sarmalına dönüşüyor ne yazık ki bunca kirlilik ortamında. Yaşanan salgın her şeyi altüst ettiği gibi insanın insandan kopuşunun da ne denli yaralayıcı olduğunu gösteriyor.

İşte tam da bu dönemde okuyorsun "Alman Sonbaharı" nı. (*)

Şunu diyordu Stig Dagerman:

"Savaş kötü bir pedagoğdur. Bodrumlarda yaşayan Almanlara savaşın derslerini pompalamaya çalışanlar, ne yazık ki savaşın onlara, bu belayı başlarına saran rejimden nefret etmeyi ve aşığılamayı öğretmediğini bilemiyorlar. Sürekli ölüm tehlikesi altında yaşamak iki şeyden daha fazlasını öğretmez: korkmak ve ölmek."

Dagerman, savaştan çıkmak üzere olan Alman toplumuna dönük tanıklığını getirir bize. Alman kentlerinde yaşanan yenilginin manzaralarından söz ederken, insanların durumlarını ayrıntılı biçimde yansıtır.

Gelinen yerdeki o suskunluğunun taşıdığı anlam, o sinikliği yaratan sorgulayamama hali işte bu sonbaharı yaşatmıştır.

Bugün artık "dünya" yı "küresel köy" olarak nitelendiren bakış/ideoloji ister istemez egemen kılınan düşüncenin de argümanlarını uluslararası arenaya taşıyıp duruyor yıllardır. Sanayi sonrası toplumların yapılandırılması için başlatılan ilk hamlelerin sıcak savaşın ötesine taşıdığını bilmekteyiz. Yani, o adlandırdığımız küreselleşme bir bakıma da yeni tanıklık çağını biçimlendirmektedir.

"Kader" deyip boyun eğen, nza gösteren toplumların sürüşüne sertveni sürmekte. Unutmamalı ki, böyleli küresel salgınlarla gelen her dalga bu sındırma/gütme, hatta kontrol edilebilir yordamını egemen kılmak için birçok enstrümanı kullanmaktadır.

Çokulusluluk kavramı bunun panzehiri olabilir mi düşüncesi de "çöküş" ve "düşüş"ü hazırlayan küresel aktörlerin hep gündeminde elbette.

Örneğin bu süreçteki medya politikalarının biçimlendirilmesine baktığımız ulusların buna nicece hazırlandığı aşıkâr. Gücü tek elde toplayarak her bir şeyi odaklandırdı. Yani bilgiyi, haberi, iletişimi, finansal dolaşımı... Ve bugün yaşadığımız salgının yaygın/etkin hale gelmesini, hatta dilenen biçimde adlandırılıp yorumlanmasını...

İşte bu noktada oturup düşünmemiz, sorumuz gereken su:

Bu küresel salgın nasıl bir yapılandırılmanın sonucudur, buradan hareketle varılacak yer/ler yarın ne/ler olacaktır?

Ve bu süreçteki "yeni zaman" ın adı ne olacaktır.

Salgının bugün yaşattıklarına odaklanmanın kaçınılmazlığı ortada. Buna hiçbir itirazımız olamaz. İnsan aklı bunu elbette ki aşacaktır. Ama o insan aklı yeni sürecinde biçimlendiricisidir kaçınılmaz olarak.

Unutmayalım ki nükleer savaş kapıları kapanmışken, şimdi kimyasal ve biyolojik savaşın mevsimi yaratılmıştır.

Yani uluslara bunun çağını olmalıdır; ya kendi coğrafyanıza, toprağınıza, değerlerinize, kaynaklarınıza sahip çıkarak kendi mevsiminizi yaratacaksınız; ya da böyleli salgınlar sizi bir virüsün kölesi yapıp tüketecektir.

Bu salgın, hence, bir çağın olmalıdır insanlığa. Eğer bunu iyi okuyup, buna göre önlemlerin almaz, bu bilinçle insanımızı donatmazsak sonbaharımız yakındır!

Toplumları/kitleleri denetlenebilir hale getirmenin ulusötesi yolu /yordamı böyleli bir salgınla daha da atak hale gelecektir; bunu da göz ardı etmememiz gerekir...

Sanırım "çöküş", "çökertme" kavramlarından bundan böyle sıklıkla söz eder olacağız!

(*) Alman Sonbaharı, Stig Dagerman; Çev.: Ali Arda, 2015, Everest Yay., 135 s.

PARİS

Ali Rıza
TAŞDELEN

Salgına karşı mücadelede iki model

DÜNYA, koronavirüs salgınına karşı mücadelede Çin modelini tartışıyor. Doğudan batıya, kuzeyden güneye başını Çin'in çektiği Asya modeli ile başını ABD'nin çektiği ve gövdesini Avrupa'nın oluşturduğu Batı modelini.

İki modelin ana başlıklarını; kamuculuk – özel çıkar, kolektivizm – bireycilik oluşturuyor.

Başka etkenler de var elbette:

Bir tarafta halkın saygı duyduğu ve dinlediği dinamik liderler, diğer taraftan halkın güven duymadığı halk deyimiyle takmadığı liderler.

Bir taraftan tarihten gelen gelenekleriyle disiplinli ve dayanışmacı toplum yapılarıyla Asyalı, diğer taraftan bireyci, bencil ve “özgürlük” budalası Batı'lı toplumlar.

Bir tarafta insanı sistemin merkezine koyan ve önce insan diyen doğu, diğer taraftan “insan hakları” sarlatanlığının bizlere dayattığı Batı sistemleri...

DOĞU ÜSTÜNLÜĞÜNÜ KANITLADI

Hindistan Jindal Uluslararası İlişkiler Okulu Dekanı Prof. Sreeram Chaulia rt.com internet sitesindeki “Koronavirüse karşı savaşta Doğu neden Batı'yı yendi” başlıklı yazısında şöyle diyor: “Asya demokrasilerinde hükümet kısıtlamalarına yönelik toplumsal saygı daha güçlü olmuştur. Kitleler, Asya liderlerinin benimsediği kurallara sıkı bir şekilde uymuşlardır... Asya liderleri halklarını korona salgınına karşı kısıtlamalara itna ederken, Batı Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri 'liberal' ve 'popülist' kamplara bölünmüş, nüfusun büyük bir kesimi ülkelerindeki iktidarların aldığı kararlara karşı muhalefet etmişlerdir.”

Chaulia şöyle devam ediyor: “İngiliz ve İspanyol barları, İtalyan ve Fransız kafeleri ve devletin dayattığı sosyal mesafeli kurallara rağmen kalabalıklarla karşılan Amerikan plajlarının gerçekleştirdiği görüntüler. Koronavirüs illetine karşı alınan tedbirlere uylsaydı belki bu yayılma zinciri kırılabilirdi.”

Ve yazısını şöyle bitiriyor: “Felaket zamanlarında siyasi liderlik ve sosyal tutumların kalitesi önemlidir. Doğu, bu mega krizde Batı üzerindeki üstünlüğünü kanıtladı. Bir keresinde de Batı demokrasileri ve medyaların gururlarını yenmeli, dikkatle gözlemlemeli ve doğulu meslektaşlarından öğrenmelidir.”

EN BÜYÜK ÖZGÜRLÜK YAŞAM HAKKIDIR

John Ross, Çin Renmin Üniversitesi Chongyang Finansal Araştırmalar Enstitüsü'nde kıdemli araştırmacı ve Londra belediye başkanı eski ekonomi ve ticaret politikası müdürü. Fransız dedefensa.org internet sitesi Ross'un “Dünya çapında bir salgında, insan yaşamı ekonomiden önce gelmelidir. Bu nedenle Çin Covid-19'a Karşı savaşta başarılı oldu ve ABD bir felaketin eşiğine geldi” bu uzun başlıklı yazısını incelemiş.

Ross yazısında Çin'in koronavirüs salgınını artık dünyaca bilinen yöntemlerle nasıl yendiğini ayrıntılı anlatıyor “karantinalar, halkın içeride kalması için temel ürünlerin evlere teslimatı, maskelerin zorunlu olarak takılması, testler, sağlık personellerinin salgın bölgesine sevkıyatı” Ross'a göre Çin bu tedbirleri kesinlikle ABD ve Avrupa'dan daha titiz bir şekilde uygulamıştır ama daha önemlisi “Çin'de bunu kavrayan bir toplumun olmasıdır” diyor.

Hani Batı'nın dilinden düşürmediği “insan hakları” var ya! Peki diyor Ross “Ölümcül bir salgındaki temel insan hakkı hayatta kalmak değil midir?” Diye soruyor. Böyle dönemlerde şu veya bu özgürlük, şu veya bu vaatlerin ne önemi var. “Önemli olan: hayatta kalmak, iyi ve yüksek standartlarda bir yaşama sahip olmak, iyi bir eğitim ve sağlık hizmeti almaktır” diye cevaplıyor.

Çin 11 milyon insanın yaşadığı Wuhan kentini karantına altına aldığında “insan hakları” diye yırtılan Batı bugün on binlerce insanını salgına kurban veriyor.

ÇİN BAŞARDI

Mart sonunda artık dünyada birçok ülke Çin'in haklı olduğunu kabul etti. Ama bunu hazmedemeyen Batılı liderler de var. Fransa'nın Çin Büyükelçisi Lu Shaye, “Pekin, sonucu başan olarak görüyor. Şu anda virüsle boğuşan ülkelerin (ABD ve Fransa) yorumcuları, Çin deneyiminden öğrenecekleri bir şeyin olmadığını ısrar etmelerini rahatsız edici buluyorum” diyor ve Twitter hesabından şu değerlendirmeyi yapıyor: “Bazı insanlar Çin yönetiminin başansını takdir ediyorlar. Siyasi sistemimizin verimliliğini kıskanıyorlar ve kendi ülkelerinin bunu yapamamasından nefret ediyorlar!”.

Frankfurter
Rundschau

Amerikan sistemini yerden yere vurdu!

Alman gazetesinde 28 Mart'ta yayımlanan Stephan Kaufmann imzalı analiz ABD ekonomik modelinin kırılganlığını tartışıyor. Avrupa sisteminin koronavirüs krizinde ABD'ye göre daha avantajlı olduğunun vurgulandığı makalede, salgının Amerikan ekonomisinin risklerini açığa çıkardığı ve ülkeyi ağır bir kriz beklediği belirtiliyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ALMAN Frankfurter Rundschau gazetesinden Stephan Kaufmann koronavirüs krizinin ABD ve Avrupa'daki etkilerini tartışan bir analiz kaleme aldı. Krizin Amerikan ekonomisini çok sert vuracağı söylenen analizde, ABD'nin aldığı tedbirlerin sonucu ile baş edemeyeceği (kapanan dükkanlar, boş fabrikalar, terk edilmiş şehir merkezleri) vurgulanıyor. Gelişmelerin kesilmesinin bir sonucu olarak da pek çok Amerikan şirketinin işten çıkarma tedbirine başvuracağı söyleniyor.

ABD Merkez Bankası yetkilisi James Bullard'a göre, ülkedeki işsizlik oranı 2020 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 30'a kadar tırmanabilir. Yazar bu senaryonun, aşırı esnek bir iş piyasasının nelere yol açabileceğini gösterdiğini ve Avrupa'nın bundan ders çıkarması gerektiğini belirtiyor.

ABD'nin esnek iş piyasasının aksine, Avrupa'da şirketlerin iş piyasasında esnekliğin olmayışından sıkayet ettiğini belirten yazar, Avrupa'da iş güvencesi ve diğer yönetmelikler sebebiyle şirketlerin işten çıkarma uygulamalarının zorlaştırıldığını ve çalışanların korunduğunu söylüyor. Makalede şu veri paylaşılıyor: Rekabet gücüne ilişkin küresel sıralamada, iş piyasasının esnekliği açısından ABD üçüncü sırada, Almanya 18. sırada, Fransa da 35. sırada.

ÖZGÜRLÜKLER ÜLKESİNDE VARLIK YOKLUK MÜCADELESİ

Bugün virüs kriziyle birlikte Avrupa ekonomik modelinin kendi gücünü ortaya koyduğunu ileri süren yazar, bu ülkelerde işe alıp işten çıkarma gibi uygulamaların Atlantik ötesindeki (ABD) kadar kolay olmadığını söylüyor. Avrupa'da işten çıkarma işleminin daha az uygulandığını, insanlar üç-

retlerini almaya devam ettiklerini ve bu durumun da piyasalarda talebin çökmesini yavaşlattığını kaydeden yazar, işsizlik maaşı uygulamasının da etkili olduğunu belirtiyor. ABD'de ise bu tedbirin çok yetersiz olduğunu, uygulansa bile azami 6 ay boyunca işsizlik maaşı ödendiğini bildiriyor.

Yazar ABD'deki duruma ilişkin şu ifadeleri kullanıyor: “Özgürlükler ülkesinde, özellikle girişimciler için özgürlük sunan bir ülkede, çalışanlar sürekli olarak varlık yokluk mücadelesi veriyorlar. İşlerini kaybetmek ve ücretlerini tam alabilmek için hasta hasta işe gidiyorlar ve bu da salgın zamanlarında büyük bir risk teşkil ediyor.”

SAĞLIK SİSTEMİ HASTA EDİYOR

Yazar devamında da, ABD'de işlerini kaybeden insanların, gelirlerinin büyük bir kısmından da olacaklarını ve duruma göre sağlık sigortasını da kaybedebileceklerini söylüyor. ABD'deki bu sağlık sigortası sisteminin, sigortası olan birçok insan için bile yetersiz olduğunu, insanların aldıkları sağlık hizmetinin önemli bir bölümü için ödeme yapmak zorunda kaldıklarını belirtiyor. Hastanede kaldıktan sonra ödemesi gereken faturaların ise, vatandaşların ödeme zorluğu yaşamasına sebep olan en önemli bir husus olduğunu kaydeden yazar, bu durumun 2009 ve sonrasında olduğu gibi, krizlere yol açabileceğini belirtiyor. O tarihlerde de çok sayıda ABD'li hane, emlak kredisini ödeyemez noktaya gelmişti.

Yazar ABD sağlık sisteminin krizini şu ifadelerle özetliyor: “ABD'deki gibi 'özgür' bir sistem insanları hasta etmekle kalmıyor (Bloomberg'in yayınladığı küresel sağlık sıralamasında ABD, Küba'nın 5 basamak arkasında, 35. sırada yer alıyor), aynı zamanda aşırı konjonktürel bir etki de yaratıyor; ulusal ekonominin topyekün resesyona

girmesini de hızlandırıyor.”

ABD'li şirketlerin sorunsuz bir şekilde, salt piyasasının durumuna göre işten çıkarma ve işe alma işlemi yapabildikleri için, birçok ABD'li iktisatçının kriz sonrasında ABD ekonomisinde çok hızlı bir yükseliş olacağını öngördüğünü belirten yazar, bu yorumu şöyle tiye alıyor: “Sadece geriye tek bir soru kalıyor, o zamana kadar Amerikan ekonomisinden geriye ne kalacağı.”

BAŞININ ÇARESİNE KREDİYLE BAKIYOR

Alman gazetesindeki analize göre, Pittsburgh'da Carnegie Mellon Üniversitesi'nde ekonomist olan Laurence Ales krizden şu sonucu çıkarıyor: “Şu anda ABD'de ihtiyaç duyduğumuz şey tam da bu Avrupa sistemi. Ama ABD buna sahip değil. ABD ekonomik kaynaklara sahip, fakat bunlar toplumsallaşmamış, bu zenginlik çoğunlukla tek tek kişilerin sorumluluğunda. Washington bundan dolayı başının çaresine krediyle bakıyor.”

Hükümetin devreye soktuğu 2 trilyon dolarlık paketin bir kısmının, işsizlik maaşlarının süresini uzatmak ve miktarını arttırmak için kullanılacağı, ilaveten hastanelere ve sağlık sistemine mali yardımlar yapılacağı belirtilirken, bu paketin ABD'nin devlet borçlarını İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana en yüksek seviyeye çıkaracağı kaydediliyor.

Yazar tüm bu krizin sonucunda, ABD'nin kendi sisteminin kırılganlığını görüp sağlamlaştırmak zorunda olduğunu anladığını ve bu sefer geçişirme şansları olmadığını söylüyor.

ESNEK PİYASA CİLİZ SOSYAL DEVLET

ABD sistemini, “esnek iş piyasası ve cılız sosyal devlet” olarak tanımlayan yazar,

ülkenin sisteminin kısa vadede devre dışı kalmış durumda olduğunu ve ekonominin hem yukarıya doğru hem de (şu aralar) aşağıya doğru tepki verdiğini kaydediyor. Resesyon tehdidine karşı Donald Trump'ın, fabrikaların ve mağazaların yakın zamanda yeniden faaliyete geçeceklerini ilan ederek büyük destek topladığını belirten yazar, Trump'ın vurgularını aktarıyor: “Halkımız işine geri dönmek istiyor. Virüse karşı mücadele kapsamında alınan tedbirler, hastalığın kendisinden daha kötü olmamalıdır.”

ABD erken bir tarihte normal duruma geri döndüğünde bile, ülkenin çok daha ağır bir krizle karşı karşıya kalacağı savunulan makalede, Avrupa'nın varlıklı ülkelerinde ise sürecin daha fazla zamana yayılabileceği vurgulanıyor. Otomatik olarak sosyal devletin istikrarını koruyan unsurların, ilk etapta daha kötü sonuçlara engel olduğu söyleniyor.

Makalenin sonunda ise Avrupa devletlerine şu uyarı yapılıyor: “Gelecekte Avrupa'da tekrar 'sosyal yükler' konusunda şikayetler başladığında, bugünler hatırlanmalı. Tabii ki sosyal devlet pahalı. Lakin satın alınan her hizmet olduğu gibi, sadece alış fiyatı değil, bunun karşılığında ne alındığı da belirleyici.”

Çeviren: Gülçin Akkoç

Alman iş dünyası Çin ekonomisine güveniyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

KOVİD-19 salgını tüm dünyada olduğu gibi Almanya'da da ekonomiyi olumsuz etkiliyor. Ancak Alman iş dünyası, Çin ekonomisinin yeniden toparlanmaya başlamasından memnun. Nedeni de Çin ekonomisindeki olumlu gelişmelerin, Almanya'da öngörülen resesyondan derinliğini bir nebze yumuşatabileceği beklentisi.

Almanya Endüstri ve Ticaret Odaları Birliği Başkanı Volker Treier, Alman medyasına yaptığı açıklamada, Çin'in ülkesinin en önemli ticari partneri olarak bu açıdan hatırı sayılır bir etkisi olabileceğini söyledi. Bu çerçevede önemli olanın, Almanya'nın Çin'e yaptığı ihracatın yılın en geç ikinci yarısında yeniden başlaması olduğu belirtiliyor.

ÜRETİM SÜRECİNE GEÇİLDİ

Reuters'ta yer alan habere göre, Çin'de yerleşik olan Alman firmaları da ufukta ışık görüyor. Gerçekten de Çin ekonomisi normalleşme yolunda ilerliyor. Durgunluk artık geride kalmış görünüyor. Başkent Pekin'deki Alman Ticaret Odası Başkanı Jens Hildebrandt, Çin ekonomisinin yeniden hareketlendiğini açıkladı. Nitekim Çin'deki Alman girişimlerinin yüzde 60 kadarı, daha bir ay öncesine değin hiç üretim yapmazken şimdi normal üretim sürecine geçtiklerini söylüyor.

Çin, Almanya'nın en önemli ticari partnerlerinden; üstelik de son dönemde Çin'in konjonktür göstergeleri yukarıya işaret ediyor. Şubat ayında ortalamının çok altına düşen göstergeler, mart ayında ortalamının üzerinde. Şu an tüm göstergeler “büyüme” yönünü işaret ediyor.

İspanya'da ölüm artış oranı azalıyor

SALGINDAN en fazla etkilenen ülkelerden biri olan İspanya'da yeni tip koronavirüs salgını nedeniyle hayatını kaybedenlerin sayısındaki artış oranı art arda 4 gündür düşüş gösterdi.

Sağlık Bakanlığı, Kovid-19 ile ilgili bilgileri güncelledi. Buna göre ülkede Kovid-19'dan ölenlerin artış oranı son 10 günün en düşük seviyesine geriledi.

Hayatını kaybedenlerin sayısı 674 artışla toplam 12 bin 418'e çıktı. Önceki güne göre ölüm artışının yüzde 5,74 olması, 2 Mart'tan bu yana oran bakımından en düşük artış olarak öne çıktı.

Diğer yandan vaka sayısı önceki güne göre 6 bin 23 artışla 130 bin 759'a yükseldi. Vaka sayısında önceki güne nazaran yüzde 4,83'lük artış tespit edilirken, bu da 25 Şubat'tan bu yana en düşük vaka artışı olarak kayıtlara geçti.

Mevcut durumda Kovid-19 hastalarından 6 bin 861'i yoğun

bakımda olmak üzere toplam 58 bin 744'ü hastanede tedavi görürken, taburcu olanların toplam sayısı düne nazaran 3 bin 861 artışla 38 bin 80 oldu.

ZİRVEDEN AŞAĞIYA

İspanya Sağlık Bakanı Salvador Illa, iki gün önce yaptığı açıklamada, ülkede Kovid-19 hastalarında ölü ve vaka sayısında eğrinin zirve yaptığını ve aşağıya doğru eğri beklediklerini açıklamıştı.

Son veriler gerek ölü gerek vaka sayısındaki eğrinin 2 Nisan'da zirve yaptıktan sonra aşağıya yönlü gitmeye başladığını gösteriyor.

Sol koalisyon hükümeti, ülkede Kovid-19 ile mücadele için 14 Mart'ta yürürlüğe koyduğu olağanüstü hali 25 Nisan gece yarısına kadar uzatacağını açıklarken, buna rağmen 12 Nisan'dan itibaren olağanüstü halin kapsamını yavaş yavaş küçültmeyi planlıyor.

AB'yi bol 'exit'li günler bekliyor

Salgın, Avrupa Birliği ülkeleri arasında serbest dolaşımı sağlayan Schengen Anlaşması'nın fiilen rafa kaldırılmasına sebep oldu. Pek çok ülke sınır kontrolleri başlattı. Serbest dolaşım durdu, ülkelerin ihtiyacı olan hizmet ve ürün tedarikinde tıkanmalar ve aksaklıklar baş gösterdi. Ülkeler, kendi ifadeleriyle, kaderlerine terkedildi...

YENER GÜNEŞ / VİYANA

KORONAVİRÜS Avrupa'ya etkisi altına aldı. Bazı ülkeler başlangıçta ekonomiyi öncelik alsa da, geç de olsa sıkı tedbirlere yöneldi. Son günlerde, şu ana kadar sıkı tedbirlere başvuran bazı ülkeler ise tedbirleri hafifleterek ekonomik çöküşü durduracak çareler peşinde.

Gerçek şu ki; daha kısa bir süre önce, “mültecî krizi” meselesinde ortak tutum takınan Avrupa Birliği (AB) ülkeleri, virüse karşı mücadelede birleşemedi. Bu durumun oluşmasında özellikle, Birlikte ağırlığı olan, başat ülkelerin virüse karşı mücadeleyi ikinci plana atarak, ekonomiyi tercih etmeleri etkili oldu. Özellikle de Almanya'nın, kendi eyalet yönetimleri dahil olmak üzere herkese kulak tikayarak, sıkı tedbirler almakta ayak sürümesi, Birliğin hızlı ve topyekûn bir tutum takınmasının önüne geçti.

Durumun vahameti arttıkça, İtalya, İspanya, Portekiz yardım ve dayanışma çağrılarını yükseltti. Bu çağrılara virüsü ciğerinde hissedince Fransa da katıldı, ancak diğer çağrılar gibi Fransa'nın çağrısı da Almanya ve Hollanda'nın engeline takıldı.

Ne var ki; AB'nin virüs ile mücadeleye adeta kayıtsız kalması, kelimenin tam anlamıyla kulını dahi kıpırdatmaması birliğe üye ülkelerin tepkilerine neden oldu. Bu tepkilerin merkezinde, kuşkusuz, virüsün en fazla etkilediği İspanya, İtalya gibi ülkeler yer aldı. AB'ye karşı yakılan bu isyan ateşi virüsün etkisi oranında diğer ülkelere de sıçradı. AB'ye yönelik tartışmaların tüm Avrupa'ya yayıldığını söylemek mümkün. Ekonomisi güçlü ülkelerde (özellikle Kuzey ülkelerinde) AB'ye yönelik eleştiriden çok AB'yi savunan görüşler hakim. Avrupa Birliği'ne üye ve aday ülkelerin çoğunluğunda ise eleştiri okları yöneltilmiş durumda. Öyle ki; bu tartışmaların salgın bittikten sonra da AB'de zaten var olan çatlağı daha da derinleştireceği ve uzun bir süre gündemde kalacağı bugünden anlaşıyor.

AB'ye yönelik eleştirilerin bir bölümünü sizler için derledik.

İTALYA: SAĞ PARTİLERİN GÜÇLENMESİ KAÇINILMAZ

Virüsün Avrupa'da en önce yayıldığı ülkeler İtalya ve İspanya oldu. Bu ülkelerin başı çektiği Güney Avrupa ülkeleri durumla başa çıkamayınca, AB'den ekonomik yardım talep etti. Bu talep, Almanya ve Hollanda tarafından veto edildi.

İtalya Başbakanı Giuseppe Conte, “ekonomik dayanışma” göstermeyen AB'yi sert sözlerle eleştirdi. “Güçlü bir Avrupalılık ruhuyla, AB'nin bu durumun üstesinden gelmesini, gerçekten umut ediyorum” ifadelerini kullanan Conte, AB'ye bu krizin aşılamanması durumunda, Avrupa'daki aşırı sağ partilerin şimdikinden çok daha fazla güçlenmesinin kaçınılmaz olduğu uyarısını yaptı.

İtalya'yı yönetenler her ne kadar temkinli ve köprüleri atmamanı açıklamalar da yapsa, İtalya halkı, koronavirüse karşı verdikleri mücadelede en büyük destekçilerinin, ülkelere tıbbi malzeme gönderen Çin, Rusya, Vietnam, Türkiye ve tıbbi malzemenin yanı sıra doktor gönderen Küba'dan geldiğini gördü. Bir tarafta dünyanın en uzak köşelerinden uzanan yardım eli, diğer tarafta dayanışma çağrılarının kullandıkları tikayan AB ve AB ülkeleri...

İtalyanlar Birliğe olan öfkelerini önce şehirdeki Avrupa Birliği bayraklarını indirip yerine Rusya ve Çin'in bayraklarını asarak gösterdi. Bununla yetinmeyen İtalyanlar sosyal medyada, İtalya Milli Marşı eşliğinde Avrupa Birliği bayraklarını ateşe verdikleri görüntüleri “Biz kendimizi kurtarıyoruz” sloganıyla paylaştı.

Öte yandan, İtalya'da iktidar halkın AB'ye olan öfkesinden gerekli mesajı tam olarak almış değil. İtalya Dışişleri Bakanı ve Beş Yıldız Hareketi lideri Luigi Di Maio'nun sarf ettiği, “Biz Amerika Birleşik Devletleri ile müttefikiz, NATO ve AB üyesiyiz” sözleri bunu ortaya koyan cinsten...

İSPANYA: AVRUPA PROJESİNİN GELECEĞİ TEHLİKEDE

İspanya Başbakanı Pedro Sanchez, resmi Twitter hesabından yaptığı paylaşımında, Avrupa'nın geleceğinin tehlikede

olduğuna vurgu yaptı: “Avrupa projesinin geleceği tehlikede. Koordinasyonlu ve sağlam bir AB ile bireysellik arasında seçim yapıyoruz. Biz, derinden Avrupası'yız. Bu acil duruma karşı ortak cevap talep ediyoruz, adil bir toparlanma garantisi ediyoruz.”

İspanya Dışişleri Bakanı Arancha Gonzalez Layla, Hollanda Maliye Bakanı Wopke Hoekstra'nın “Brüksel, İspanya gibi yeni tip koronavirüsü durduracak bütçe kapasitesine sahip olmayan ülkeleri araştırmalı” sözlerine karşılık olarak, “Avrupa gemisinde hepimiz birlikteyiz. Bir buzdağına çarptık. Şimdi hepimiz aynı riski taşıyoruz” açıklamasını yaptı.

PORTEKİZ: AB HAYATTA KALMAK İSTİYORSA...

Portekiz Başbakanı Antonio Costa, Hollanda Maliye Bakanı Wopke Hoekstra'ya Twitter hesabından yanıt verdi, “Eğer, AB hayatta kalmak istiyorsa hiçbir ülkenin, siyasetçinin şu anda yaşadığımız türden bir salgına bu türden bir cevap vermesi kabul edilemez. Herhangi bir AB ülkesi, virüs sorununu diğer ülkeleri yalnız bırakarak çözmeği düşünüyorsa çok yanılır. Yeni tip koronavirüsün sınırları yoktur. Ortak bir meydan okumaya birlikte cevap verme kabiliyetine sahip değilseniz; bunu anlamadıysanız, birbirimize saygımız yoksa hiç kimsenin AB'nin ne olduğu üzerine hiçbir şey anlamamız demektir.”

Portekiz Bakanlar Konseyi, ülkedeki bütün mültecî ve sığınmacılara, koronavirüs salgını boyunca tüm vatandaşlık haklarından yararlanabilme hakkı tanyan bir karar alındığını duyurdu. AB'ye tepkilerin yükseldiği bir süreçte, böyle bir kararın alınmasının AB için de bir anlamı olmalı!

FRANSA: POPÜLIST PARTİLER OY KAZANIR

AB'ye karşı beklenmeyen tepki Fransa Hükümeti'nden geldi. Fransa Avrupa İşleri Bakanı Amelie de Montchalin, “Eğer Avrupa sadece işler iyiyken tek bir pazar olacaksa, o zaman bunun bir anlamı yok” ifadelerini kullandı. Koronavirüs krizinin Avrupa için varoluşsal sorular yarattığına değinen Fransız bakan, AB'yi uyardı: “AB liderlerinin, böylesi büyük bir krizde ortak hareket edememesi popülist partilere oy kazandırır.”

Fransa'da AB karşıtlığının odağındaki Ulusal Cephe Partisi, “AB'nin yetersizliğinin ortaya çıktığına” işaret etti. AB'nin virüse karşı gereken dayanışmayı sağlamadığını belirten Ulusal Cephe Partisi Lideri Marine Le Pen, AB'yi salgın krizinin ilk kurbanı olarak nitelendirdi.

AVUSTURYA: DAYANIŞMA İŞLEMEDİ

Avusturya Başbakanı Sebastian Kurz, salgın henüz Avrupa'ya etkisi altına almadıkça, Kronen Zeitung gazetesine yaptığı açıklamada, krizin sona ermesinin ardından AB içinde zorlu tartışmaların yaşanması gerektiğini vurgulamıştı. Başbakan Kurz açısından yaşanan gelişmeler arasında sürpriz sayılmazdı. Zira Kurz'un bundan bir yıl önce (13 Mayıs 2019) Avusturya Haber Ajansı'na (APA) yaptığı açıklamada, “İnsanları yeniden Avrupa için heveslendirmek istiyorsak Brüksel'deki vesayeti sonlandırmalıyız” demişti.

Avusturya'da liberal solcular ve sosyal demokratlar ise, hala örtülü bir Amerikancılık içerisinde. Bu çevreler, AB'ye tepki göstermezken halen Çin'e karşı suçlayıcı ifadeler kullanıyor.

Neos isimli ne liberal parti ise, Başbakan Kurz'u, AB ile yeterince işbirliği yapmamakla suçladı.

MACARİSTAN: ZAYIFLIKLAR AÇIĞA ÇIKTI

Macaristan Başbakanı Viktor Orban, AB'nin salgınla mücadelede yetersiz kaldığına ve AB'nin zayıf yanlarının bu süreçte bir kez daha ortaya çıktığına vurgu yaptı, “Biz AB üyesileriyiz. Biz güçlü bir AB istiyoruz ama AB'nin zayıflıklarının olduğunu görmemiz lazım. Bu zayıflıklar özellikle bu salgın döneminde net şekilde görüldü. Komşularımızla ve Vişegrad Grubu Ülkeleriyle (V4: Polonya, Çekya, Macaristan, Slovakya) ayrıca görüşüyoruz ama şunu görmek gerekiyor ki yardım buralardan gelmiyor. Çin'den yardım aldık ve Macaristan'ın gözlemci üyesi olduğu Türk Konseyinden Macaristan'a yardım etmelerini istedik ve aldık da. Durum şu anda bu şekilde. (...) görüyoruz ki içeriden yardım gelmiyor.”

BELÇİKA DEVLET TELEVİZYONU: AVRUPA NEREDE?

Belçika'nın Flaman Bölgesi'nin devlet televizyonunun (VRT) internet sitesinde çarpıcı bir makale yayınlandı. Avrupa Birliği uzmanı gazeteci Rob Heirbaut tarafından kaleme alınan ve “Korona krizinde Avrupa nerede?” başlığını taşıyan makalede, “Birlik, beraberlik, dayanışma” ilkerlerinin koronavirüsün kurbanları olduğu şu ifadelerle kaydedildi, “AB'nin en güzel ilkeri koronavirüsün kurbanı oldu.”

YUNANİSTAN KOMÜNİST PARTİSİ: DAYANIŞMA ŞAKADAN İBARET

Yunanistan Komünist Partisi (KKE) virüsün tüm Avrupa'ya sarstığına dikkat çekti. KKE'den yapılan açıklamada, “AB, üye ülkeleri kendi kaderlerine terk etti. AB üye ül-

kelerinin dayanışmasının kötü şöhreti artık en kısa ömürlü bir şakadan ibaret” denildi.

BULGARİSTAN: BELİRLİ ÇEVRELERİN ÇIKARLARI

Bulgaristan Başbakan Yardımcısı İliyana Yotova, Bulgaristan Ulusal Radyosu'na (17.03.2020) verdiği demeçte, AB'nin her ülkeyi kendi sorununa çözüm aramakla baş başa bıraktığını vurguladı. Yotova, AB'nin koronavirüs ile mücadelede toplu önlemler alınması noktasında eksik kalmakla suçladı.

Bulgaristan Başbakan Yardımcısı ve Savunma Bakanı Krasimir Karakaçanov ise, yardımın AB üyesi ülkelere değil, Türkiye ve Çin'den geldiğini söyleyerek sitem etti. “Avrupa'da vatandaşların yararına çalışan tek kurumun pahalı Avrupa bürokrasisinin değil, ulus devletin kendisi olduğu ortaya çıktı” ifadelerini kullanan Karakaçanov, Avrupa bürokrasisinin ulus devletlere değil, belirli çevrelerin çıkarlarına hizmet ettiğini savundu.

BOSNA HERSEK: AB'DEN SADECE VIRÜS GELİYOR

AB aday üyesi olan Bosna Hersek günlerdir AB'yi tartışıyor. Ülkede uygulanan üçlü cumhurbaşkanlığı sisteminin Sırp üyesi Milorad Dodik (16.03.2020) tepkisini, “AB'den bize yardım gelmiyor, sadece virüs geliyor” sözleriyle ortaya koydu. Dodik ayrıca, Birliğin tıbbi malzeme tedarikini öncelikle kendi amaçları için ayıracağını da belirtti. Ülke basınında, “AB, Balkanları yalnız bıraktı” değerlendirmeleri yapıldı.

SİRBİSTAN: KAĞIT ÜSTÜNDE MASAL

Sırbistan Cumhurbaşkanı Aleksandar Vučić, Avrupa Birliği'nden destek beklerken, AB'nin üye olmayan ülkelere tıbbi malzeme ihracatını sınırladırma kararı ile karşı karşıya kaldı. Birliğe aday üye statüsüne sahip olan ülkede hemen her kesim AB'ye tepkiliydi. Sırbistan Cumhurbaşkanı Aleksandar Vučić, “Şimdi anlıyoruz ki, büyük uluslararası dayanışma aslında yokmuş. Avrupa dayanışması diye bir şey yokmuş, o yalnızca kağıt üstünde bir masalıydı. Bu zor süreçte bize tek yardımcı olabilecek Çin Halk Cumhuriyeti” dedi. Sırbistan'da Çin'in yardımın ardından başkent Belgrad'ın dört bir yanına, üzerinde Çin Devlet Başkanı Xi Jinping'in fotoğrafının ve “Teşekkürler Çin, Teşekkürler kardeşlerimiz” yazısının olduğu pankartlar ve afişler asıldı.

ÖZÜR VE YETERSİZLİK İTİRAFI

AB Komisyonu'nun Avrupa'nın krizle mücadelesini koordine için yeterli çaba göstermemesine yönelik eleştirileri son ana kadar reddeden AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen gardını düşürdü ve İtalya'dan özür diletti. İtalya'nın Başbakanı Giuseppe Conte, ise, “dayanışma özleştirisine” tatmin olmadıklarını ortaya koyan sözlerle yanıt verdi.

Leyen'in açıklaması AB'ye yönelik eleştirileri ne ölçüde dindirecek izleyip göreceğiz. AB liderleri koronavirüse karşı ortak önlemler konusunda 26 Mart'ta telekonferans ile zirve düzenlemiş, zirve fiyaskoyla sonuçlanmıştı. Liderler bu kez 7 Nisan'da yine telekonferans zirvesinde buluşacak. Leyen'nin açıklamaları telekonferans zirvesinden, Avrupa'daki ekonomik yangını söndürme de en azından su dökecek bir kararın çıkması yönünde iyimser bir beklentiye doğurdu.

AVRUPA NEHRİ GEÇEBİLECEK Mİ

Avrupa Birliği Antlaşması'nda tamı tamına 20 kez yer alan bir kelime;

Dayanışma! Bu kelime, Avrupa Birliği Antlaşması'nda tam 20 kez geçiyor. Hatta antlaşmada, bu isimde bir de başlık var: “Dayanışma Hükümü”. Bu başlık altında (222. Madde 1. fıkrası), “Bir üye devletin terör saldırısına uğraması veya doğal ya da insan kaynaklı bir felakete maruz kalması halinde, Birlik ve üye devletler, dayanışma ruhu içinde birlikte hareket ederler. Birlik, üye devletler tarafından sağlanan askeri kaynaklar da dahil, elindeki tüm imkanları aşağıdaki amaçlar için seferber eder” denilmiş. Ve madde altında bu işleyişin, Konsey bünyesinde kendi aralarında bir koordinasyon ile sağlanacağı da belirtilmiş.

Birlik üyesi ülkelerin işyani da hep buraya çıkıyor, “AB'de dayanışma diye bir şey yokmuş.”

Bir Hint Atasözü şöyle diyor, “Kardeşinin salını karşısına geçirmeye yardım et, göreceksin ki, sen de karışdasın.” Koronavirüs, AB'nin geçmesi gereken nehrin adeta adı. Şu ana kadar dayanışma ve yardımlaşma gösterilmiş ve nehir hiçbir Avrupa ülkesi tarafından geçilmiş değil. Diyelim ki, AB üyesi bir ülke salgını durdurmayı başardı, sınırlar yeniden açılacak mı, uçaklar yeniden kalkacak mı? Bu sorunun yanıtı, kocaman bir “hayır”. Öyleyse, sorun sadece AB'de değil, tüm dünyada insanlığın hep birlikte çözmesi gereken bir sorun.

Pek çok ülkede, krizin sağlık boyutu yerini yavaş yavaş krizin ekonomik ve siyasi boyutu tartışmalarına bırakıyor. Avrupa'da hemen hemen her ülkenin kendi canının derdine düştüğü bu koşullarda, nehrin hiç de kolay geçilemeyeceği ortada. Sözün özü; meseleye AB özelinde odaklanırsak, AB'yi ve AB ülkelerini hararetili tartışmalar ve bol “exit”li günler bekliyor.

MEDENİYETLERE YÖN VEREN UYGARLIKLAR

Tarihi yeniden okuma zamanı

10 KİTAP

Sümerler
Eski Yunan
Roma Cumhuriyeti Tarihi
Hint Uygur
Mısır
Çin
İnkalar
Mayalar
Aztekler
Türk Uygur

10 Kitap

59 TL

+Kargo

0212 245 81 81

Koronavirüs eskrim sevgisine engel olmadı

ÜLKEMİZDE de etkisini gösteren yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınından dolayı alınan tedbirler kapsamında çalıştığı spor salonu kapatılan Manisalı eskrim antrenörü İpek İrem Ülkü, sporcularına evinden gerçekleştirdiği video konferansla antrenman yaptırıyor. Öğrencilerinin eskrimden kopmamaları ve kondisyonlarını korumaları için çabalayan antrenör İpek İrem Ülkü, evinden yaptığı video yayınlarıyla 30 sporcusunu haftanın 5 günü 1 saat 15 dakika boyunca çalıştırıyor.

26 Mart'ta antrenmanlara başladıklarını belirten Ülkü, görüntülü yayınların büyük bir beğeniyle karşılandığını belirterek, "Bu sistem ailelerin ve sporcuların çok hoşuna gitti. Açıkçası beklediğim üzerinde ilgiyle karşılandı. Her gün 1 saat 15 dakika çevrimiçi olarak antrenmanlarımızı gerçekleştiriyoruz. Çok keyifli ve verimli geçiyor. Sporcularım hafta sonu bile program yapmak istiyorlar. Tüm sporcularıma ve ailelerine teşekkür ediyorum" ifadelerini kullandı. Ülkü, salgının tüm dünyada etkisini yitirmesi temennisinden bulunarak, tüm hastalara acil şifalar diledi.

Trabzonspor Dergisi'ne erişim ücretsiz

TÜRK sporunun köklü kulüplerinden Trabzonspor, kulüp dergisinin son iki yıldaki tüm sayılarını internet üzerinden ücretsiz olarak erişime açtı. Bordo-mavili kulübün internet sitesinden yapılan açıklamada, "Evde vakit geçirirken Trabzonspor'dan mahrum kalmak istemeyen taraftarlarımız için, kulübümüzün aylık yayını Trabzonspor dergisinin son iki yıldaki tüm sayılarını ücretsiz olarak erişime açtık. Dergimizin geçmiş sayılarını resmi sitemiz üzerinden okuyabilirsiniz" ifadeleri kullanıldı. Açıklamada, taraftarların e-dergi arşivine, resmi sitedeki ilgili bölümden ulaşabilecekleri kaydedildi.

Kastamonuspor'dan örnek hareket

TFF 2'nci Lig Kırmızı Grup ekiplerinden GMG Kastamonuspor, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını nedeniyle 500 aileye gıda yardımında bulunacak. Takım kaptanı Faruk Öcal tarafından sosyal medya üzerinden başlatılan kampanyaya kırmızı-siyahlı futbolcuların yanı sıra kulüp başkanı Enes Ege Aygün de destek verdi. Aygün, basın mensuplarına yaptığı açıklamada, toplanan yardımların kısa sürede dağıtılacağını söyledi.

'KASTAMONU İÇİN ELİMİZDEN GELENİ YAPACAĞIZ'

Bu zor günlerin birlik ve beraberlikle aşılanacağını ifade eden Aygün, "Gelen yardımları Kastamonu'ya dağıtacağız. Kastamonu için elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz" diye konuştu. GMG Kastamonuspor'un tecrübeli futbolcusu Faruk Öcal ise Kovid-19 nedeniyle tüm dünyanın zor günlerden geçtiğini belirtti. Kendilerinin de bu zor günlerde ihtiyaç sahiplerine destek olmak istediklerini kaydeden Öcal, "Özel sektörde günlük çalışan, para kazanıp evine ekmek götürmeye çalışan birçok insanımız ıssız kaldı. Bu süreçte bizler de buna sessiz kalmamak için böyle bir akım başlatıp insanımızın yaşanan olayların farkına varmasını istedik. Kulüp başkanımız Sayın Enes Ege Aygün de bu akımı devam ettirerek sevizimi daha çok duyurdu" ifadelerini kullandı.

Son iki sezonda gösterdiği performansla siyah-beyazlı taraftarların en çok değer verdiği futbolcuların başında gelen Dorukhan Toköz, Beşiktaş'tan ayrılmak istediği iddialarına nokta koydu; kulübüne bağlılığını dile getirdi

Beşiktaş, efsanesini unutmadı

BEŞİKTAŞ Kulübü, merhum onursal başkan Süleyman Seba'yı doğum gününde andı. Siyah-beyazlı kulübün internet sitesinde yayımlanan anma mesajında, "5 Nisan 1926 tarihinde Sakarya'nın Hendek ilçesinde dünyaya gelen, kulübümüze hem futbolcu hem de başkan olarak uzun yıllar hizmet eden ve sayısız başarıya imza atan, beyefendi kişiliğiyle tüm sporseverlerin sevgisini ve takdiri kazanan onursal başkanımız Süleyman Seba'yı 94'üncü yaş gününde saygıyla ve rahmetle anıyoruz" ifadeleri kullanıldı. Beşiktaş Kulübünde uzun yıllar başkanlık yapan Süleyman Seba, 13 Ağustos 2014'te yaşamını yitirmişti.

Yüzmede alternatif planlar hazır

TÜRKİYE Yüzme Federasyonu Başkanı Erkan Yalçın, yeni tip koronavirüs salgınına (Kovid-19) karşı alınan önlemler kapsamında 2020 Tokyo Olimpiyatları'nın bir yıl ertelenmesi kararını doğru bulduklarını söyledi. Erkan Yalçın, yaptığı açıklamada, tüm dünyayı etkileyen koronavirüs salgınından dolayı sportif faaliyetlerin askıya alındığını hatırlatarak, "Ciddi yaslarımız vardı ama biz planlarımızı yapmıştık. Ancak geline noktada bunların hiçbirinin önemi yok. Önemli olan insan sağlığı" dedi.

Federasyon olarak alternatif hazırlıklarını yaptıklarını aktaran Yalçın, sunları kaydetti: "Şu an dijital ortamda teknik heyetimiz, sporcularımıza gerekli çalışmalar yaptırıyor. Bununla ilgili bir sorun yaşamıyoruz. Sağlık olduktan sonra gerisini önemsemiyoruz. Olimpiyatlar da bir yıl ertelendi. Bugün olmuş ya da yarın olmuş... Bizim gibi profesyoneller hareket edenler için bunun çok önemli olduğunu düşünmüyorum. Sporcularımız da profesyonel. Ona göre hazırlığımızı yapıyoruz. Planlarımız dahilinde hedefimize ulaşmaya

çalışıyoruz. Bugün olmaz, yarın olur ama hedeflerimize ulaşacağız. Gelecek senenin hayırlı olacağına inanıyorum."

'DEVLETİMİZİN ÖNERİLERİNİ HARFİYEN YERİNE GETİRMELİYİZ'

Başkan Yalçın, koronavirüs salgınına karşı devletin iyi bir mücadele verdiğini dile getirerek, "Ülke olarak birlikte hareket ettiğimiz zaman bunların üstesinden geleceğimize inanıyorum. Zaten Sağlık Bakanlığı bu süreci çok iyi yönetti. Doktorlarımızla huzurunuzda teşekkür ediyorum. Bizim için canlarını ortaya koyuyorlar. Hakikaten ülkemiz, milletimiz ve insanlık için ellerinden gelen bütün mücadeleyi veriyorlar" ifadelerini kullandı.

Bu süreçte salgına karşı herkesin dikkatli davranması gerektiğinin altını çizen Yalçın, sözlerini şöyle tamamladı: "Devletimiz ve bakanlığımız sosyal mesafe kuralına uymamızı istiyor. Evden çıkmayalım, evde katalım. Bu salgını inşallah milletçe beraber atlatacağız. Evden daha güçlü çıkacağız. Devletimizin önerdiği her şeyi harfiyen yerine getirmemiz lazım."

BEŞİKTAŞ'A SIRT ÇEVİRMEMEYCEK

2018-2019 sezonunun başında Eskişehirspor'dan Beşiktaş'a transfer olan Dorukhan Toköz, siyah-beyazlı kulüpte mutsuz olduğu ve ayrılık kararı aldığı yönündeki iddiaların gerçeği yan-ıstmadığını dile getirdi. Sahaya koyduğu enerji ve mücadele gücüyle Beşiktaşlı taraftarların en sevdiği oyunculardan biri haline gelen genç futbolcu, siyah-beyazlı renklere olan sevgisini ifade etti.

MENAJERİ Kafa KARIŞTIRMIŞTI

Bu sezon geçirdiği diz sakatlığına kadar siyah-beyazlı takımın orta sahasının değişilmez isimlerinden biri olmayı başaran Dorukhan Toköz hakkında, menajeri Necdet Ergezen'in çok konuşulan açıklamaları olmuştu. Sosyal medya hesabından bir paylaşım yapan Ergezen, "Beşiktaş Kulübü ile sözleşme görüşmeleri 2020 Ocak ayında sonlandırılmıştır. Ortak bir noktada anlaşamamamız ve konuşulan şartların her görüşmede değişmesi nedeniyle siyah-beyazlı yönetimden yazılı teklif beklediğimizi dile getirdik ancak öyle bir teklif de henüz gelmemiştir" açıklamasında bulunmuştu.

'NE KONTRAT KONUŞURUM NE PARA'

Dorukhan'ın menajerinin bu açıklaması, genç oyuncunun Beşiktaş'tan ayrılmak istediği iddialarına yol açmış ve siyah-beyazlı taraftarları üzmüştü. Beşiktaşlıları rahatlatan açıklama ise Dorukhan ve Beşiktaş Kulübü Yönetim Kurulu Üyesi Erdal Torunoğulları'ndan geldi. Her iki ismin de söyledikleri, Beşik-

taşlıların yüreğine su serpti.

Beşiktaş'la yeni sözleşme yapmak için parayı dert etmeyeceğini belirten Dorukhan, "Beşiktaş'a imza attığım ilk gün para konuşmadım, bugün de dünyanın ve vatanımın böylesine zor günler geçirdiği bir dönemde ne kontrat, ne para talebim olur. Başka bir şey de konuşmam. A Milli Takım seviyesine yükseldiğim kulübümde mutluyum. Sizden ricam algılara inanmayın. Sahalara ve formama geri döndüğüm günlerde her şey konuşulur, halledilir. Sağlıklı günlerde görüşmek dileğiyle" ifadelerini kullandı.

Beşiktaş Kulübü'nün yöneticisi Erdal Torunoğulları da, Dorukhan'ın menajerinin genç futbolcunun aklını karıştırmaya yönelik demeciler verdiğini dile getirdi. Beşiktaş Kulübü'nün Dorukhan Toköz ile bir problem yaşamadığını aktaran Torunoğulları, sunları söyledi: "Kulübümüzü temsilen kimse bu menajer ile görüşme gerçekleştirmemiştir. Yaptığı açıklamalar futbolcumuz Dorukhan'ı da zor durumda bırakmış, genç bir futbolcuyu kişisel reklamı uğruna kamuoyunun önünde zor durumda bırakmıştır.

"Futbol ekonomisi dünya genelinde sıkıntılı bir durumdayken, kulübümüzün de ekonomik durumu herkesin malumuyken, kamuoyuna açıklama yaparak bir baskı düzeni oluşturup asırlık çınar kulübümüze kontrat dayatmaya çalışmak ancak eski düzenin sürdüğüne inanan bir menajerin yapacağı iştir. Kendileri bu durumu alışkanlık haline getirmiş ve sistemi bu şekilde kurmuş olsa da bizim böyle bir çalışma sistemimiz olmadığını özellikle ifade etmek istiyorum. Dorukhan'ın kulübümüze ve milli takıma uzun yıllar hizmet vereceğine inanıyorum."

AYTAÇ KARA: Takım antrenmanı bir başka

SÜPER Lig ekiplerinden Kasımpaşa'nın tecrübeli futbolcusu Aytaç Kara, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınından dolayı liglerin ertelenmesiyle ilgili, "İnsan sağlığı her şeyden önemli" açıklamasında bulundu. Lacivert-beyazlı takımda forma giyen 27 yaşındaki futbolcu, koronavirüs nedeniyle liglerin ertelendiği süreçteki çalışmalarını, bu sezonki performansını ve gelecek hedeflerini değerlendirdi.

'FUTBOL SEYİRCİYLE GÜZEL'

Salgın nedeniyle liglere ara verilmesinin doğru olduğunu belirten Aytaç, "Şu anda memleketim İzmir'deyim. Çalışmalarımı evde sürdürüyorum. Bu süreçte genelde evde kalıyoruz ve durumu takip ediyoruz. Evde antrenman yapmaya çalışıyorum" diye konuştu. Deneyimli oyuncu, futbolun tribündeki taraftarlar zevkli olduğunu aktararak, "Tribünde taraftar olmadığında zaman, oynadığımız futbol bir şeye benzemiyor. Onlarsız biz de zevk almıyoruz. Burada hepimizin sağlığı çok önemli. Önemli olan bu süreci atlattırmamız. Liglerle ilgili bir belirsizlik var. Biz de ne olacağını meraklı bir şekilde bekliyoruz" ifadelerini kullandı.

2019-2020 sezonunda oynadığı 27 maçta 8 gol atıp iki de asist yapan lacivert-beyazlı futbolcu, "Evde yapılan antrenman sahadakiyle bir olmuyor. Saha-da arkadaşlarımla takım antrenmanı yap-

mak bambaşka bir şey. Evde yaptığımız çalışmalar, sadece kilomuz, fizikimiz ve sağlığımız açısından önemli. Kondisyon antrenmanını evde yapamıyoruz. Koşu bandım var. Onda koşuyorum ama yaptıkları hiçbir zaman takım antrenmanının yerini tutmaz" görüşünü belirtti.

Teknik direktör Fuat Çapa'nın görevi gelmesiyle çıkışa geçtiklerini, sonrasında ise salgın nedeniyle zorunlu araya girdiklerini ifade eden Aytaç, "Hiç kimse böyle bir durumu beklemiyordu. Son 8 haftaya girdik ve iki aylık bir sürecek olacak. Ben de ilk antrenmanlarımız ve ilk maçımızdaki performansımızın nasıl olacağını merak ediyorum. Zor ama bunu ilk aşacak takım yoluna iyi devam edeceğiz" dedi.

EN BÜYÜK HEDEF AY-YILDIZLI FORMA

Aytaç Kara, A Milli Takım forması giymenin ve Avrupa'ya transfer olmanın en büyük hedefleri olduğunu söyledi. Bu sezon iyi performans gösterdikleri aktaran Aytaç, "A Milli Takım forması giymek ve bir daha çıkartmamak en büyük hedefim olacak. Her zaman hayallerim ve hedeflerim var. Bu sezon benim açımdan iyi geçiyor. Performansım üzerine koyarak devam etmek istiyorum. Bunun için mücadele ediyorum. Milli formayı temsil etmek de bizim için her zaman gururdur" açıklamasını yaptı.